

ଆଉ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ବାଟ ନ ଥାଏ ଓ
 ଜନ୍ମ ସମୟରେ ବନ୍ଧୁକଲେକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ପିଲାକୁ
 ବେଶିରହ ଘରର ବାସୁକୁ ଦୁଃଖ କରିବୁ
 ଏବଂ ଅଗ୍ନିର ଧୂଆଁରେ ଘର ପୂଣ୍ଡି ହୋଇ
 ହିତର ବସୁ ସେବନର ବାଧା କରଇ ।
 ସନ୍ଦ୍ୟକାଳ ଶିଶୁର ଲାବନ ରକ୍ଷାର ଏକମାତ୍ର
 ଅବଲମ୍ବନ ପରିଷ୍କାର ବାସୁ ଅଟଇ ଓ ତାହା
 ଦୁଃଖ ହେଲେ ବିପ୍ରର ଶିଶୁ ମଗ୍ଧସତ୍ତ୍ୱରେ
 ବସବ ବି ଅଛି ? ବିନ୍ଦୁ ଅଧିକାଂଶ ଦେଶୀୟ
 ସଂବାଦସର୍ବ ଏକାକୀକୁ ସ୍ୱୀକାର କରୁ ନାହାନ୍ତି
 ସେମାନେ ବୋଲନ୍ତି ବି ତାକୁରସାହେବ ସଜିବା
 ଘରର ଅବସ୍ଥା ଅଭୁକ୍ତିରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର
 ଅଛନ୍ତି । ସର୍ବସର୍ବ ଏବେ ବାସୁରୁକ ଘର
 ସୁରକାଶର ହେଉ ନାହିଁ ଓ କେବଳ ଜନ୍ମ
 ସମୟ କ୍ରମା ଆଉ କେତେବେଳେ ସୁରକାଶର
 ଜନଜା ହୁଅଇ ନାହିଁ ଏବଂ କାଠ ପତ୍ରରୂପେ
 କୋଇଲ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବାରୁ ଧୂଆଁ ମଧ୍ୟ
 ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଏପରି ତାକୁରସାହେବ ଗଣ
 କରା ଯେତେ ପିଲା ମରବାର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି
 ତାହା ଠିକ ନୁହଇ କେବେ ଯେ ଅଧିକ ପିଲା
 ମରନ୍ତି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଓ ତହିଁର
 ପ୍ରଧାନ କାରଣ ବାଲ୍ୟବିବାହ ଅଟଇ । ଅପର
 ପକ୍ଷ ଅବସ୍ଥାରେ ଚିତ୍ର ଜାତି ହେଲେ ସେ
 ପୁତଳ ଓ କ୍ଷୀଣକବ ହୁଅଇ ଏବଂ ଅଳ୍ପକାଳରେ
 ମରିଯାଏ । ବାଲ୍ୟବିବାହ ପ୍ରଥାଟି ଏକାବେଳେ
 ରହିତ ହେଲେ କଦାଚ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର ଶିଶୁ
 ଜନ୍ମ ହେବ ନାହିଁ ଅନୁମାନେ ମଧ୍ୟ ଏରୂପ
 ବିବେଚନା କରୁ ଉପର ସୁରକାଶର ଅବସ୍ଥା
 ଓ ଚିତ୍ରପ୍ରାଣୀରେ ଯେ ଅନେକ ଦେଶ
 ଅଛି ଓ ତହିଁ ସଙ୍ଗରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶନା ହୁଅଇ ଏବଂ
 ଅନୁମାନେ ଅସ୍ୱୀକାର କର ପାରୁ ନାହିଁ ।

ଲଟବନୀ ।

ଅନୁମାନେ ଭଲଲିଖିତ ପତ୍ରଖଣ୍ଡିକ ସର୍ବ-
 ସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତରୂପେ ପ୍ରକାଶ
 କରୁଅଛୁ । ପତ୍ରପ୍ରେସକ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଅସଙ୍ଗତ ନୁହଇ ।
 ବାସ୍ତବରେ ଲଟବନୀ ନବମରମାସରେ ଦେ-
 ବାରୁ ଚାରିକର ଶକ୍ତି ଓ ମହାଜନମାନଙ୍କର
 ଲଭ ହୁଅଇ । ଯେବେ ଧାନକଟା ସମୟ ଟଳ
 ଗଲଉତୁରୁ ଚାରିମାନେ ଧାନ ବିକ ଶକ୍ତି
 ଦିଅନ୍ତେ ତେବେ ମହାଜନମାନଙ୍କର ରଜା-
 ରୂପ ଭାବରେ ଧାନ ଦେବାକୁ କେହି କାନ୍ଧିପୁ

ନିୟନ୍ତେ ନାହିଁ । କେଉଁ ବିବେଚନାରେ
 ନବମର ଓ ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ଲଟବନୀର
 ଦାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଆନୁମାନେ କହି ନ
 ପାରୁଁ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି
 ନିଶ୍ଚୟ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ ନବମରମାସରୁ
 ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାନ ଚାଉଳ ଅଧିକ ବିକ୍ରୟ
 ହୁଅଇ ଓ ବିଦେଶକୁ ଏହି କାଳରେ ଶସ୍ୟ
 ରପ୍ତାନା ହୁଅଇ । ଏଥିକୁ ବିକ୍ରୟର ସମୟ
 ଆରମ୍ଭ ନ ହେଉଣୁ ଖଜଣାର ଇର୍ଦ୍ଦି ହେବାରେ
 ଚାରିମାନେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ମହାଜନଙ୍କ ହାତରେ
 ପଡନ୍ତି । ଜନ୍ମପର ମାସରେ ଲଟବନୀ ପତ୍ର-
 ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଏରୂପ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହୁଅନ୍ତା
 ନାହିଁ ଓ ଆପଣା ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
 ସେମାନେ ଭୋଗ କରନ୍ତେ । ଏଥିପାଇଁ ଆ-
 ନୁମାନେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛୁ କି ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଜାକର ହୁଇ ଓ
 ଭୁଲଭର ବାଣୀ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଏବିଷୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣନେତ୍ର ଓ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ
 ବିଶେଷରୂପେ ଜଣାଇ ଦେଉନ୍ତୁ ଓ ଯେପରି
 ଲଟବନୀ କିଛିଦିନ ଦୁଃଖପାଏ ତହିଁର ଯତ୍ନ
 କରନ୍ତୁ । ଶାରୀର ଫସଲ ଶେଷରେ ଏକ ଲଟ-
 ବନୀ ଓ ବିଅଳ ସମୟରେ ଆଉ ଏକ ଲଟବ-
 ନୀ ହେଲେ ବୋଧ ହୁଅଇପ୍ରଜାକର ଅନେକ
 ସୁବିଧା ଦେବ ଅପର ସରକାରଙ୍କ ପାଉଣାର
 ବନ୍ଧୁ ମାତ୍ର ସତ ଦେବ ନାହିଁ । ପୂର୍ବେ ଚାଉଳ
 ମୂଲ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ଥିଲା ବୋଲି ଜମିଦାରମାନେ
 ଖେତରେ ଫସଲ ଥାଉଁ ଖଜଣା ଆଦାୟର
 ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଅବସ୍ଥା
 ନାହିଁ ଏବେ ଚାରିମାନେ ଭୁଲମ ଲଭ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ସତରା ଖଜଣା ଦେବାକୁ ଚାହାଙ୍କର
 କଷ୍ଟ ନାହିଁ କେବଳ ଅସମୟରେ ଦେବାକୁ
 ପଡିବାରୁ ସଜଗସ୍ତୁ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ମହାଶୟ !

ଅନୁମାନେ କାର୍ଯ୍ୟବଶତଃ ଝଙ୍କଡ଼ ଓ ଭରଣ ପ୍ରଭ-
 ତି ଭ୍ରମଣ କରୁଥିଲୁଁ ପଥମରେ କୌଣସି
 କୃଷକ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଯାଉଁ ସେ
 ଆମକୁ ପଚାରିଲା “କହଇ ଭଲ ଲଟବନୀକୁ
 ଯେବେ ସରକାର ଦୁଇଟା ମାସ ପୁଞ୍ଜାଇ ଦିଅନ୍ତେ
 ତେବେ ତାଙ୍କର କଣ ନୋକାମାନ ହୁଅନ୍ତା?”
 ଅନୁମାନେ ଏଥିର କାରଣ ପ୍ରଶ୍ନ କର କୁହୁଁ ଯେ
 ଲଟବନୀ ଖଜଣା ଆଦାୟ ପଥରେ ଦୁଃଖି ପ୍ରଜା-
 ମାନେ ନିରୁପାୟ ହୋଇ ଚାଉଳ ମହାଜନଠାରୁ

ଭବି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରଇ କିଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଏକମାତ୍ର
 ମିଥାଦ କର ଟଙ୍କା କରଇ କର ଅଛନ୍ତି ଓ ସେ
 ଟଙ୍କା ନିମନ୍ତେ କେହି ଟଙ୍କାକୁ କଟକ
 ସେ ୩୦ ର କେହି ସେ ୩୫ ର କେହି ଅବା
 ବୃଦ୍ଧିମାନ ଲୋକ ଧନୁମାସ ବନ୍ଦୀ ଭ୍ରମରେ
 କଟକ ସେ ୫ ର ସହଣ ବସାଇ ଚାଉଳ ଦେବା
 ନିମନ୍ତେ ସରକ କର ଅଛନ୍ତି । ଅପର ଲୋକ-
 ମାନଙ୍କୁ ପଚାରି କୁହୁଁ “ମହାଜନ ଥିଲୁଁ ମହତ
 ରଖିଲ ସେକେତେବେଳେ ସିନା ଚାଉଳ ନେବ
 ଅଗତ ଗରଜ ମେଣ୍ଟାଇ ଦେଲା” ଏ ଲୋକମା-
 ନେ ମଧ୍ୟ ପୁଚ୍ଛୋଲୁ ରୂପେ ସରକ କର ଟଙ୍କା
 କରଇ କର ଅଛନ୍ତି ଏଥିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଉଳ
 ଭାଉ ମଫସଲରେ ଟଙ୍କାକୁ କଟକ ସେ ୧୦ର
 ବିବେଚନା କର ତେବେ ଲଟବନୀ ଖଜଣା
 ଯୋଗୁଁ ଦୁଃଖି ପ୍ରଜାକୁ ଫିଟିକାରେ ମାସକୁ ଟ ୧
 ଠାରୁ ଟ ୧୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱଧ ଦେବାକୁ ପଡିଲା,
 ଯିହୁଦି ଜାତିଙ୍କର ବ୍ୟବହାରର ଏହା ପଥରେ
 ଭଲଥିଲା ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟକୁ
 କାହିଁକି ଦୂଶା କରାଯାଏ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ
 ସମୟରେ ଲଟବନୀର ପ୍ରଥା ଚଳୁଅଛି ସେ
 କେବଳ ଦୁଃଖି ପ୍ରଜାଙ୍କ ବୋଧ ହୁରେ ଲି-
 ଛାବିତା ରଖିବା ଦେଉଅଛି ମା ୧ ସ ପୁଞ୍ଜାଇ
 ଦେଲେ କ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ?
 ଅପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ
 ଯେବେ ଏପତ୍ର ଖଣ୍ଡିକ ଆପଣଙ୍କ ମନୋନାଭ
 ଦେବ ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ପତ୍ରସ୍ତୁ କର ବାଧ୍ୟ
 କରବେ । ଭଜ ।
 ୧୭ । ୧୧ । ୧୭ } ବସନ୍ତ
 ଜଗତସିଂହପୁର } କେହି ପ୍ରଜାହତୈଷୀ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କ କମିଶନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେବନସା
 ସାହେବ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଏ ନଗରକୁ କୁଶ-
 ଲରେ ଫେରିଆସି ବ୍ୟବାରଠାରୁ କଚେସ୍ତ
 କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଆନୁମାନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟିଲନସା ସାହେବଙ୍କୁ
 ବଲ୍ଲଭର ଫେରତା ଏ ନଗରରେ ଦେଖି
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନନିତ ହୋଇଅଛୁ । ମାତ୍ର ସେ
 କୌଣସି ଭକ୍ତକର୍ମ ନେଇ ଅସିଥିଲେ ଆତ୍ମମା-
 ନଙ୍କର ଯଥୋଚିତ ସୁଖ ହୁଅନ୍ତା । ସମ୍ପ୍ରତି ସେ
 ଜୀବନମାଳିକ୍ଷ୍ମେଟ ପଦରେ ରହିବେ ବୋଲି
 ଶୁଣାଯାଏ ।
 ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଏ ନଗର ଗୋପାଳସିଂହ

ମଠର ମହନ୍ତ ବଡ଼ ହଟବଟାରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଦେବୀନିଅଦାଲତରେ ତାହାଙ୍କୁ ପଦବ୍ୟବ କରିବାର ନମ୍ବର ମୋକଦ୍ଦମା ଚାଲୁଥିଲା ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ଶେଷଅଦାଲତର ଏକ ଡିକ୍ରିଦ୍ୱାରା ସେ ଶିରପ୍ରାୟ ହୋଇ ଆସିଲେ ଓ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଅନେକଲୋକ ରୁଣ୍ଡ ହେଲେ । ମହନ୍ତ ଜାମିନ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଖଲାସ ପାଇଅଛନ୍ତି । କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ତାହାଙ୍କୁ ଘରଭିତରୁ ଧରି ଆଣିବା କାଳରେ ମାଡ଼ପିଟି ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇଥିଲା ଓ ଇହଁପାଇଁ ଫଉଜଦାରୀରେ ମୋକଦ୍ଦମା ହେବ ବା ହୋଇଅଛି ।

ଏଠା କଲେକ୍ଟରୀ ମହାଫିକ୍ସ ଗଭ ମଙ୍ଗଳବା-ର ସ୍ତରରେ ଇନ୍ଦିଲୋକରୁ ବଦାୟୁ ହେଲେ ଏହାକାର ବୟସ ଅଧକ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଅବଧ କେହି ଏ କର୍ମରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ନବନ ମ୍ୟୁନିସିପଲ ଆଇନ (ସନ ୧୮୭୭ ସାଇଲ * ଅଇନ) ଓଡ଼ିଆରେ ଶୁଣା ହୋଇ ଗଭମାସ ତା ୨୭ ଉତ୍କଳ ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟ ସଙ୍ଗେ ଗଭ ସମ୍ପାଦକରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ନଗରବାସିମାନେ ଏଥର ଆଇନକୁ ଭଲରୂପେ ପଢ଼ି ଆପଣା ଶୁଣି ଗଣନ୍ତୁ । କଟକ ମ୍ୟୁନିସିପାଲଟି ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବଟି କିସ ହେଲା ?

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ବ୍ୟାନ କରୁଅଛନ୍ତି କି ସରକାରୀ କର୍ମକାରକମାନେ ଏକଯୋଗ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ କୌଣସି ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇବେ ନାହିଁ । ସାହାର ଅବେଦନ କରବକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ସେ ତାହା ଏକା କରବ ଓ ଶୁଣା ଦରଖାସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଗୁରୁତ ହେବ ନାହିଁ । ଗୁରୁତବର୍ଷର ସମସ୍ତ ସ୍ୱକାଦପତ୍ର ଏକ ମତ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ନିନା କରୁଅଛନ୍ତି ବାସ୍ତବରେ ଏହା ସ୍ୱାଧୀନତାର ବିରୁଦ୍ଧ ଅଟଇ ।

ବର୍ଷର ମହାସଭା ସମ୍ପର୍କରେ ବାଣବାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବାଲଗି ଜଣେ ବଖ୍ୟାତ ଇଂରାଜୀ କାରଗର କଣ୍ଠାକୁ ନେଇଅଛନ୍ତି । କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ଉକ୍ତିଷ୍ଟବାଣ ସମସ୍ତ ନିର୍ମାଣ କରବାରେ ଟ ୪୦୦୦୦୦ କା ବ୍ୟୟ ହେବ ।

ବିଦ୍ୟୋତ୍ତ ବର୍ତ୍ତୁ ଡିସାହେବ ଇବଣ ଓ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମନୋଯୋଗ ଦେଇ ଥିଲେ ହୋଇ ଲେଫ୍ଟିନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ତାହାକୁ

ଅନ୍ୟକାନ୍ଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତୁ । କଲକା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ପାଠ ପୁଣ୍ୟର ହେବାବ ବିରୁଦ୍ଧେ ହୁଅଇ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଶୁଣିଲୁ ଯେ ନଗର ଖଲାସ ହୋଇ କଲକାକୁ ଆସି ଖଣ୍ଡେ ଦେବାବକ୍ତା ନେଇ ଚାଲୁଅଛି ଲୋକମାନେ ଏକଥା ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିଥିଲେ ତାହାର ଖଲାସ ବଜାଣେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ନ ଥାନ୍ତେ । ବାସ୍ତବରେ ନଗରର ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ଧମାନେ କଟକ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲର ପଣ୍ଡିତ ବିଭାଗରେ ନମ୍ବ ଲିଖିତ ନିୟମାନୁସାରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେବେ ।

୧ । ୧୫ କମ୍ପା ଇଚୋହକ ବର୍ଷ ବୟସ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାକୁଲର ପଞ୍ଚାମାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଞ୍ଚାମା ବ୍ୟତିରେକେ ଭର୍ତ୍ତି ହେବାକୁ ପାରବେ ।

୨ । ପ୍ରଥମ ନିୟମାନୁସାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଶୁଦ୍ଧତା ନ ହେଲେ ଜାଇରେକୂର ଅବ୍ ପବଲିକ୍ ଇନ୍ସ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ ଏବ୍ ସର୍ବଲ ଇନ୍ସ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ ଅଧୀନସ୍ତ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଏକ ସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞାପନଦ୍ୱାରା ପ୍ରବେଶାର୍ଥୀ ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କରି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାକୁଲର ପଞ୍ଚାମାସମ ପଞ୍ଚାମାଧୀନ କରି ପାରବେ ।

୩ । ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ନିୟମୋକ୍ତ ପଞ୍ଚାମା, ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାକୁଲର ପଞ୍ଚାମା ଫଳ ଜଣାଯିବାର ଅତି ଅବନମ୍ବେ ହେବାର ଉଚିତ ଯଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କର ଉପକାର ହେବ, ଏବ୍ ଏହି ପଞ୍ଚାମା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଫେବ୍ରୁଏରୀମାସ ତା ୧ ଉତ୍କଳ କମ୍ପା ଇନ୍ସ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ ଦେବ ଅର୍ଥ ସ୍କୁଲର ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ପଞ୍ଚାମା ପ୍ରତିବର୍ଷ ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ହେବ ।

୪ । ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସଂଖ୍ୟକ ବର୍ତ୍ତି ଡିସେମ୍ବର ମାସ ବାର୍ଷିକ ପଞ୍ଚାମୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଉକ୍ତିଷ୍ଟ ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ଦିଅଯିବ, ଏ ଭୂତି ମାସିକ ଟ ୩ କା ଲେଖାଏ ହେବ । ଇନ୍ ପରବର୍ଷ କୌଣସି ବୃତ୍ତିଶାସ୍ତ୍ର ବାଳକ ପଞ୍ଚାମାରେ ଉକ୍ତିଷ୍ଟ ହେଲେ ତାହାର ଭୂତି ଟ ୪ କା ଲେଖାଏ ହୋଇପାରବ । ବିନା ଭୂତିରେ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲରେ ନିତାନ୍ତ ସମ୍ପେ ଏକବର୍ଷକାଳ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ନ ଥିଲେ କାହାରକୁ ଭୂତି ଦିଅଯିବ ନାହିଁ ।

୫ । ସର୍ବଲ ଇନ୍ସ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ ଅନୁମତ୍ୟାନୁସାରେ କୌଣସି ବୃତ୍ତିଶ୍ରେଣୀ ବାଳକରୁ

ମନାଚରଣ ହେବୁ କମ୍ପା ପଠନୋଦ୍ଧ ଅଭାବରୁ ଭୂତି କର୍ତ୍ତନ ବା ରହିତ କରାଯିବ ।

୬ । କୌଣସି ବୃତ୍ତିଶ୍ରେଣୀ ବାଳକ ଅନୁପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଶିକ୍ଷକଭାଗର ନିୟମ ଓ ବ୍ୟବହାରାନୁସାୟୀ ତାହାର ଭୂତି କର୍ତ୍ତନ ଦେବ ।

୭ । କଟକ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲ ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ଟ ୧୦୦ କା ଭୂତି ଦିଆଯାଇଅଛି ।

୮ । ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମାନୁସାରେ ସମସ୍ତ ଭୂତି ଏକ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲରେ ଗୁରୁତ ହୋଇ ନଥିଲେ ତାଲିରେକୂର ଅବ୍ ପବଲିକ୍ ଇନ୍ସ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ ମଞ୍ଜୁରୀରେ ଅନ୍ୟ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲକୁ ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ପାରବ ।

୯ । କୌଣସି ବୃତ୍ତିଶ୍ରେଣୀବାଳକ ଏକ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲରୁ ଅନ୍ୟ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲକୁ ତାହାର ଭୂତି ବଦଳାଇ ନେବାକୁ ଦରଖାସ୍ତ କଲେ ତାଲିରେକୂର ଅବ୍ ପବଲିକ୍ ଇନ୍ସ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ ମଞ୍ଜୁରୀରେ ପରବର୍ତ୍ତନ କରାଇ ହୋଇ ପାରବ । ଏଭୂପ ପରବର୍ତ୍ତନ ପାତା କମ୍ପା ଅନୁପୁ ଲେକ ପୁନାମାରେ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷେଷ ଜାଣଣ ଥିଲେ ମଞ୍ଜୁରୀ ହେବ ନ ବେତ ହେବ ନାହିଁ ।

୧୦ । ଯେଉଁ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲରେ ବୃତ୍ତିଶ୍ରେଣୀ ସ୍ୱରୂପ ଭୂତି ହୋଇ ନ ଥିବେ ସେମାନେ ବାର୍ଷିକ ପଞ୍ଚାମାରେ ଉକ୍ତିଷ୍ଟ ହେଲେ ଭୂତି ପାଇ ପାରବେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାକୁଲର ଶୁଦ୍ଧବର୍ତ୍ତି ଶ୍ରେଣୀ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ବାର୍ଷିକ ପଞ୍ଚାମାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଭୂତି ପାଇ ପାରବେ ।

୧୧ । ବୃତ୍ତିଶ୍ରେଣୀ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ବେତନ ଦେବେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ଟ ୦ ଲେଖାଏ ବେତନ ଦେବେ ।

୧୨ । ଯେଉଁମାନେ ଶୁଦ୍ଧଭୂତି ପଞ୍ଚାମାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅଥବା ଏବର୍ଷ ପଞ୍ଚାମାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଅପା ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ତା ୧୫ ଉତ୍କଳ କମ୍ପା ଇନ୍ସ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ କଟକ ନିର୍ମାଲ ସ୍କୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ନିକଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବେ ।

Cuttack, } N. K. Dass.
The 7th Novr. } Joint Inspector of
1876. } schools Orissa Circle.

ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସହରକଟକ ଦରଖାସ୍ତରୁ କଟକପତ୍ରିକାକମ୍ପାନୀରୁ ପଠାଇଥିବେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା

ଉତ୍କଳବାସିନୀ ତା ୨୫ ରାଜ ମାସେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ।

ଗଜ ପ୍ରବାସିତ ୪୫ ବର୍ଷେ ଉତ୍କଳ ।

ପ୍ରେରଣ ପଥ ।

ଏହିରୂପେ ନା ତାହାର କିଛି ଇଚ୍ଛାନୁରୂପ ଶିକ୍ଷା ହେଲା; ନା ତାହାର ପିତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାନୁରୂପ ଶିକ୍ଷା ହେଲା । ପରଶ୍ରମ ଅନୈକ୍ୟ ମତରେ ଓ ଅସୁଖରେ ଯେତେବେଳେ ବାଲ୍ୟ-ବୟା ଯାଇ ଯୌବନ ପ୍ରବେଶ ହେଲା, ତେତେବେଳେ ପିତା ହୁଏ ଜଗନ୍ନାଥପୁରରେ ଅବସ୍ଥାନ ନକରି ବାବାବେଳକେ ଗମନସ୍ଥର ଗମନ କଲେ ତେତେବେଳେ "ଜଣେ ପାଇଲେ ଦଶକଣକୁ ଘୋଷେ" ଦେଶର ପ୍ରଚଳିତ ଏହି ଉତ୍ସାହକ କର୍ମ ଅନୁସାରେ ସେ ନବବ୍ୟାପାର ପିତୃପୁତ୍ରପିତା ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧକୁ ପରବାର ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା; ମାତ୍ର ତହିଁର ଉତ୍ତରଘୋଷଣାର ଭାର ବହନ କରିବାକୁ ତାହାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ନାହିଁ । ଇଚ୍ଛା ନ ଥିବାରୁ ଅମଲଗଣ ସକାଶେ ଉପସ୍ଥଳ ହୋଇ ନାହିଁ; ପିତାଙ୍କ ଅନିଚ୍ଛାରୁତ ଇଚ୍ଛିତ ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷା କରି ପାର ନାହିଁ, ଏହିରୂପେ ସେ ଯୁବକ ଦିବ୍ୟାଦି ଭାବୁ ଗାଣି-ବାୟ ଓ ନିତାନ୍ତ ନିରୁତ୍ସାହ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା; କି କରବ, କି ଉପାୟରେ ପରବାର ପ୍ରତିପାଳନ କରିବ, ଗେଷ୍ଟରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅବସ୍ଥାପନ କୌଣସି ଅଭୁକ୍ତନର ଗଳତ୍ୟ ହେଲା ଅଥବା ଉଷା, ଚୋରୀ, ମିଥ୍ୟାବାକ୍ଷ ଇତ୍ୟାଦି ଜୀବନ୍ୟ ବୃତ୍ତି ଆଦର ଦନାନ୍ତେ ସୁଖା ଉଦର-ପଣ୍ଡି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୋହୁଲା । ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ତାହାର ଯେ ସନ୍ତାନାଦି ହେଲେ ସୁଖରୁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ନିସ୍ତେଜ ହୁଏଳ ଓ କ୍ରମେ ଅଧିକ ନୀରବସ୍ଥ ହେଲେ । କାଳକ୍ରମେ ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ତାନମାନେ ଏସ୍ତପର ଗୁଣର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ଚାଲିଲେ । ଏହିରୂପେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବଂଶର ମାନ ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ଲୋପ ହେଲା । ମାତ୍ର ସେହି ଯୁବକକୁ ଯଦି ତାହାର ପିତା ଇଚ୍ଛାନୁରୂପ ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ଦେଇଥାନ୍ତେ, ନ ଜାଣି ସଂସାରରେ ତାହାର କେତେ ସୁଖ ହୋଇଥାନ୍ତା, ହୁଏତ ସେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟରେ ପିତାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ସାହନ କରିପାରନ୍ତା; ତାହାର ପରବାର ମାନେ ଅଧିକ ସୁଖରେ ରହି ପାରନ୍ତେ; ତାହାର ସନ୍ତାନମାନେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ଅଧିକ ଉତ୍ସାହନ କରି ହୁଏତ ଜଣେ ଜଣେ

ଶିକ୍ଷିତ ଓ ବିଶ୍ୟାତ ହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତେ; ଏବଂ ହୁଏତ ସେ କିଛି ସୁଧର ବ୍ୟବସାୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାଲଭ କରି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଜ୍ଞତ ଓ ଅନିନ୍ଦ୍ୟ ପୁତ୍ର ଉପାୟରେ ଉତ୍ତରପତ୍ନୀର ଶିଳ୍ପ ସଂସାରରେ ଏକ ମହୋତ୍ତ ସାଧନ କରି ପାର ଥାନ୍ତା; ମାତ୍ର ଏବଂ ପଥରେ ତାହାଙ୍କର ପିତା କଣ୍ଠା ଦେଇଗଲେ ।

ଏଦେଶୀୟ ସର୍ବପ୍ରକାର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଭୂରୁ ବୃଦ୍ଧାନ୍ତ ମିଳଇ ଯେ ବାବନାମୁଖା-ୟା ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷା ଅଭାବରୁ ଲୋକେ ରୁଗ୍ଣ-ଶାର ଓ ରୁଗ୍ଣମନ ହୋଇ ସଂସାର ନିବାହରେ ନିତାନ୍ତ ଅସୁ ହୋଇଉଠନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ ଆପଣା ଗଣର ଓ ମନ ପରିଚାଳନ କରି ସଂସାର ଯାତା ନିବାହ କରିବ; ଏହା ଉତ୍ସାହକ ସୃଷ୍ଟିର ଗୋଟିଏ ସାରଭାଗ । ସେ ଅନୁମାନକୁ ସଦସତ୍ତ୍ୱରେ ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ସେ ସବୁକୁ ନ୍ୟାୟ-ରତାର ଅଧୀନ କରି ଗଣର ଓ ମନ ସାମାନ୍ୟ-ରେ ଏହି ବିପ୍ରୀତି ହୁ-କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅନୁମାନଙ୍କ ଅନାର ପାନ ଓ ବାସ ବନନ ପ୍ରଭୃତି ଯାତା ବହି ପ୍ରୟୋଜନ ତାହା ଅନାୟାସେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋ-ଇପାରୁ । ଯେଉଁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଆପଣାର ଅନ୍ତ ବସର ସଂସ୍ଥାନ କରାଯାଏ, ତା-ହାର ନାମ ବ୍ୟବସାୟ । ଅତଏବ ପରପାତ୍ରନ ବିନା ସାଧନ ଓ ନ୍ୟାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ତାହା କଦାପି ନିଜ-ନାୟ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଜାତି ସହିତ ବ୍ୟବ-ସାୟର କିଛି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯଦିପି ବସ୍ତ୍ର ବସ୍ତ୍ରନ ବ୍ୟବସାୟ କରେ ତାହା ହେଲେ ତାହାକୁ ବହି ଉତ୍ସାହର ଘରେ ଅନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ; ଅଥବା ଜଣେ କରଣ ଚିତ୍ତକର କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ତାହାକୁ କେ-ହି ଚିତ୍ତକର କନ୍ୟାର ପାତ୍ରଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିବ ନାହିଁ । ଏ ଉତ୍ସାହ କେବଳ ଜୀବିକା ମାତ୍ର । ଏଥିପରେ ଜାତି, କୁଳ ଧର୍ମ ପ୍ରଭୃତିର କିଛି ମାତ୍ର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ବିଶେ-ଷତଃ ଆଜିକାଲି ଏହି ଉତ୍ତରବଂଶ ଗଣାଦିର ପ୍ରାନ୍ତରେ, ଜାତିମର୍ଯ୍ୟାଦା, କୁଳମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅଥବା ଧର୍ମମର୍ଯ୍ୟାଦା କେବଳ ଅର୍ଥଗତ ଓ ବିଦ୍ୟାଗତ । "ବିଦ୍ୟାୟା ବସୁଷାବାୟ, ବସୁଷା ବିଭବେନତ । ବକାର ପଞ୍ଚଭୂତ୍ୟୁକ୍ତା, ନର ପ୍ରାପୋତି ଗୌରବ ।" ବିଦ୍ୟା ବସୁ; ଦତ୍ତଗଣ୍ଡି

ବସୁ ଓ ବିଭବ ଏମାନେ ଯାହାଠାରେ ଅଛନ୍ତି ସେହି ଲୋକ ଆଦରଣୀୟ ଅଟେ ବାସୁକ ଉତ୍ସା-ଗୁଣମୋକ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୋଷଗୁଣ-ବ୍ୟବସାୟ ଓ ଶିକ୍ଷାକୁ ନୀତ ହତମାନ ଓ ଜାତି-ସାତର କାରଣ ମନେକରନ୍ତା ନିତାନ୍ତ ଭାନ୍ତର କର୍ମ । ଯେଉଁ ଜାତିରେ ବା ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଏପରି ଭ୍ରାନ୍ତିମୂଳକ ଅନ୍ୟାୟ ବିବେଚନା ଅଛି ସେ ଦେଶରେ ବା ସେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି କାଳେହିଁ ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟତାପୂର୍ଣ୍ଣ-ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ; ନିର୍ମଳ ସୁଖରଶ୍ମୀ ପରିତ ହେବ ନାହିଁ, ସୁଖରୁ ଯଥାର୍ଥ ଅଭ୍ୟନ୍ତରକ ସୁଖତା ବୁଦ୍ଧିପାଇବ ନାହିଁ । ଅଧିକ ସତ୍ୟ ତମ ରକ୍ତ୍ୟର ଉତ୍ତରତ୍ୱ ପାଠ କଲେ ଏଥିର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ଅନେକ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ସେ ବିଷୟରେ ଲେଖିବାକୁ ଗଲେ ପ୍ରବଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯିବ । ଯେ ମହାତ୍ମା ଲଜ୍ଜଳ ପରତ୍ୟାଗ କରି ସେମର ଉତ୍ତରତ୍ୱର ଅସନ ଗ୍ରହଣ କରି-ଥିଲେ ପାଠକେ ତାହାଙ୍କ ବିବରଣ ସ୍ମରଣକ-ରୁନ୍ତୁ । ଅତଏବ ହେ ଉତ୍କଳବାସି ପିତାମା-ନେ ! ଯଦି ଆପଣମାନେ ଆପଣା ସନ୍ତାନ-ମାନଙ୍କର ଶୁଭକାମନା କରନ୍ତି; ଯଦି ସେମା-ଙ୍କକୁ ନିଜପରି ସଂସାର କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରନ୍ତି ଓ ଯଦି ସର୍ବପ୍ରକାରରେ ସେମାନଙ୍କର ସୁଖ-ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଦ୍ଧି କରିବାକୁ ବାସନା କରନ୍ତି ତେବେ ଉତ୍ସାହ ପକ୍ଷର ଯତ୍ନରେ ଯେତେପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ହେବାର ସମ୍ଭବ ତାହା ହେଲା ଉତ୍ତାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପୃଥିବୀ କ୍ଷେତ୍ର ଉପକ୍ରମର ନାନାବିଧ ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସାୟର ମାର୍ଗ ଦେଖାଉନ୍ତୁ; ସେ-ମାନେ କିତା ପାଠ୍ୟଭିକ ଓ ମାନସିକ ଧର୍ମ ସଙ୍ଗେ ଉପଯୋଗୀ କରି ନିଜ ବିବେଚନାରେ ଧନ ଅର୍ଜନର ଉପାୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟ ମନୋ-ମାନ କରିନେବେ । କେବଳ ତାହା କେଉଁ ସ୍ଥଳରେ ନ୍ୟାୟପଥ ଉତ୍ତରନ କରୁଅଛି ଏହାର ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ହେବ । ତାହା ନ କର "ଅମୈତ୍ର ଏସ୍ତପର ମାଉଗଲୁ, ସେମାନଙ୍କ କପାଳ ସେମାନେ ଭୁଞ୍ଜିବେ" ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାର-ଶୂନ୍ୟ ପ୍ରବୋଧବାକ୍ୟ କହ ସେମାନଙ୍କ ମସ୍ତକର ବିନାଶ ସାଧନ ନ କରନ୍ତୁ; ଏକିଏ ମାତ୍ର ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା ଇତି ।

ବିଶ୍ୱନାଥ
 ଜଣେ ଉତ୍କଳ ସନ୍ତାନ
 ବାଲେଶ୍ୱର } ୧୦ । ୧୦ । ୭୭

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୧୩

ସଂଖ୍ୟା

ତା ୨ ରଖ ଦସମ୍ଭର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ୧୯୧୩ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲ ଗନବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୨୯
ମଫସଲପାଇ ତାକମାସୁଲ ୪୯୫୩

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ସେଠାର ଖଜଣାଖାନାରେ ନୋଟ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଟଙ୍କା ମିଳୁ ନାହିଁ । ଖଜଣାଖାନାର ଭ୍ରାତ୍ରାପ୍ରାପ୍ତ ତେପୁଟୀକଲେକୃର ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେତେଟଙ୍କାର ନୋଟ ନେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଏକଗଣ ଟଙ୍କା ବା ଉକ୍ତ ମୂଲ୍ୟର ନୋଟ ନେବେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ମହାଜନମାନଙ୍କର ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ବିଶେଷତଃ ଆଜିକାଲି ଗଣ୍ୟ ରାସ୍ତାରେ ସମସ୍ତ ଗୁରୁଆରୁ ନୋଟ ଆସୁଅଛି କିନ୍ତୁ ଟଙ୍କା ଅଭାବରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳଣୀରୁ ନାହିଁ ଓ ମହାଜନଙ୍କର ବସେଷ ସତ ହେଉଅଛି । ଏଣେ କଟକ ଖଜଣାଖାନାରେ ଟଙ୍କା ଦେଲେ ନୋଟ ମିଳୁ ନାହିଁ ଓ ଏଥିପାଇଁ ମହାଜନ ଓ ଅପର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅନେକ କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ସୁବିଧା ସକାଶେ କରେନ୍ସି ନୋଟ ସମସ୍ତ ଖଜଣାଖାନାରେ ଦିଆ ନିଆ ହେବାର ଆଜ୍ଞା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୁନଃ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତଥାତ କାହିଁକି ଏକ ଲକ୍ଷରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଅସୁବିଧା ଦୂରୀକରଣ ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏବିଷୟପ୍ରତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଓ ମହାଜନମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତମ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଏବିଷୟରେ ଅବେଦନ ପତ୍ରମାନ ପଠାଉନୁ ।

ଏକ କହଇ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିନୀ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖୁଅଛୁଁ ଯେ ଏଠାଲୋକେ ନିର୍ଦ୍ଦିନୀ ନୁହନ୍ତି ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଯେପ୍ରକାର ଧନବ୍ୟୟ କଲେ ସତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳୀରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ ହେବ ତାହା ନ କର ଅକାରଣରେ ଅନେକ ଧନ ବ୍ୟୟ କରୁଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ସୁଖ୍ୟାତ ବଦେଶରେ ହୋଇ ପାବୁ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଯେବେ ଓଡ଼ିଶାବାସି ଏ ଧନସାଧକ ହୁଅନ୍ତେ ତେବେ କି ଅନର୍ଥକ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବାରୁ ଗତ ୧୯୧୩ ନ ହେଲ ଏନଗରକୁ ଏକପକ୍ଷୀ କମାଏର ଆସିଅଛନ୍ତି ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟାଏ ଭୁଟ ଲନଟାଂସୋତା ଓ ଗୋଟାଏ ଗୋରୁ ଅଛି ଓ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଶ ହେବ । ପ୍ରଭୃତନ ଏହାଙ୍କ ସେବା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଏଠାର ଧନମାନେ ୩୦ । ୪୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି ଏହାଙ୍କୁ ପୁରୀ ପହଞ୍ଚାଇ ଓ ଗଞ୍ଜେଇ ଆସୁ ଖୁଅଇଅଛନ୍ତି । ଅଳ କେହି ସରଦାର ଅମଳ କାଲି କେହି ବଡ଼ ଜମିଦାର ମୁରଦନ କେହି ବୋକାନବାର ଅପର ଦନ କେହି ରାଜା ବା ଭୃତପଦାକାଂକ୍ଷୀ ନାମ ବାହାର କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ହେଉ ବା ଧର୍ମପ୍ରଭୃତି ଚରତାର୍ଥ କରିବା କାରଣ ହେଉ ଏମାନଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚା ଚଳାଇ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ ଯେ ଏ ବାବାକମାନଙ୍କ ପଛରେ ଏନଗରର ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚଗଣ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଲଣି କିନ୍ତୁ ଏଭଦ ଟଙ୍କା ଏନଗରରେ ଥିବା ଦୈରଦ୍ର

ଓ ମଥାର୍ଥ ଦାନର ପାତ୍ରପତ୍ରରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲେ କେତେ ଉପକାର ଓ ଧର୍ମ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏସବୁ ବ୍ୟାପାର ଦେଖି ବିବେଚନା ହୁଅଇ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ନିତାନ୍ତ ଦରଦ୍ର ନୁହଇ କିନ୍ତୁ ଅପାତ୍ରରେ ପଡ଼ି ଏହାର ଅନେକ ଟଙ୍କା ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ।

ଗତସପ୍ତାହର ଇଣ୍ଡିଆ ଗଜେଟରେ ଗତ ଭୋପାନ ଓ ବନଧାନ୍ତା ପ୍ରସାଦର ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଜ୍ଞାପନା ବାଦାରିଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ କହିଁରେ ପାଠ କଲୁଁ ଯେ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀରେ ମରଥୁବା ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୨,୯୫,୦୦୦ ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି ଯଥାର୍ଥ ମୂଲ୍ୟସଂଖ୍ୟା ପକ୍ଷରେ ଉଦ୍ୟମ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ଜଣାଯିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ଏକ ଗୁଡ଼ରେ ଏତେ ମନୁଷ୍ୟ ମରୁ ପଡ଼ିବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ଓ ଯେଉଁମାନେ ବଞ୍ଚି ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବନାଶ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବୋଲନ୍ତି କି ଏମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଶୀଘ୍ର ଭଲ ହେବାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ । ଏହିସବୁ ସ୍ଥାନରେ ବସ୍ତ୍ରର ଧାନ ବୁଅଇ ଓ ତାହା ଏଠା ଲୋକମାନେ ଖଣିରେ ପୋଡ଼ି ରଖନ୍ତି । ସେସବୁ ଖଣି କେତେକ ଆଂଶିକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେହେଁ ମଧ୍ୟେଷ୍ଟ ଗଣ୍ୟ ଏହାଙ୍କ ଆଦାର ସକାଶେ ଅଛି ଏବଂ ଫସଲ ଅଧିକ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏସବୁ ଆଶଙ୍କରେ

ଅଭିଭାବନା ସେଇ ଦୋଳଧୁଳି ଏଥିରୁ ଶୁଭପଣ
 କି ଉତ୍ତରୀଣ ନଷ୍ଟ ଦୋଳଧୁଳି ସୁଭାଷ୍ୟ ଦାରଦାରି
 ସେଇ ମିଳିବାର ଆଶା ଅଛି ଏବଂ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ
 ପ୍ରଭବର୍ଷ ଅଧିକ ଫସଲ ଦେବାରୁ ମହାଜନ-
 ମାନେ ଅନେକ କଷ୍ଟ କରି ନିଅନ୍ତି ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ
 ସେହିପରି ଅଧିକ ଅଛି, ଏରୂପେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
 ଯେଉଁମାନେ ବଞ୍ଚିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏକପ୍ରକାର
 ରରେ ନିର୍ବାହ ଦୋଳଧିବେ ମାତ୍ର ଦୁଃଖର
 ବସୟ ଯେ ନୋକମାନା ଦେଇ ରୁଜିଷ ସମା
 ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନାମାନ ଏକାବେଳକେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ
 କରିବାପାଇଁ ଲେଖିନେଖି ଗବର୍ଣ୍ଣର ଆଜ୍ଞା
 ଦେଇଅଛନ୍ତି। ଯେବେ ଏସମୟରେ ପ୍ରଜାମାନେ
 ଖଜଣା ଦେବେ ତେବେ କପର ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରୁ
 ମୁକ୍ତ ପାଇବେ । ଯାହାଙ୍କର ଘର ନାହିଁ ଲୁଗା
 ନାହିଁ ଓ ଘରକରଣାର ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଜ୍ଞମାସ ନାହିଁ
 ସେମାନେ ଖଜଣା ଦେଇ କପର ସେସମୟର
 ଅପ୍ରେକ୍ଷନ କରିବେ । ଅଥବା ଲେଖିନେଖି
 ଗବର୍ଣ୍ଣର ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଜଳି ଅପ୍ରେମାନେ ନିଷ୍ପ-
 ର୍ତା ଜ୍ଞାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଅମୁମାନଙ୍କ ମତରେ
 ଯେସମୟ ସ୍ଥାନରେ ତୋଫାନର ଉପଦ୍ରବ
 ଦୋଳଧୁଳି ସେସବୁ ସ୍ଥାନରେ ରୁଜିଷ ଅଦାୟ
 କରିବା ପ୍ରକୃତ ଦେଉ ଯେ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା
 ବଦେତନା ପୂର୍ବକ ପସ୍ତାତ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ
 ସମା ଦିଆଯାଇ ଆତ୍ମମାନଙ୍କଠାରୁ ଭାଦ୍ରା
 ଅଦାୟ ଦେବ ।

ବଙ୍ଗଳାର ପୁଲିସର ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନା
 ଉପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତଙ୍କର ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ
 ପତ୍ର କଲିକତା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଳଧୁଳି ।
 ପୁଲିସ ବିଭାଗର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ସେରୂପ
 ସମାଲୋଚନା ଦୋଳଧୁଳି ଇଞ୍ଚିରେ ଅମୁମାନ-
 ଙ୍କର କିଛି ବକ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ ଓ ସାଧାରଣ ପାଠ-
 କଙ୍କୁ ଭାଦ୍ରା ସୁଖକର ଦେବ ନାହିଁ ବୋଲି
 ସେ ସବୁ ପରିଚ୍ୟାଗ କଲୁ । ପୁଲିସ ବିଜ୍ଞାପନା-
 ରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ବିଷୟ ଏଥର ଲେଖା
 ଯାଇଥିଲା ଭାଦ୍ରା ଏହି ଯେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅପୋଧା
 ଏବଂ ପଞ୍ଜାବର ପୁଲିସର କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଇନ୍-
 ଷ୍ଟେକ୍ଟର ଜେନରଲ ବଙ୍ଗଳାର ପୁଲିସର
 କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତୁଳନାକରି ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି କି
 ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଅପେକ୍ଷା ବଙ୍ଗଳାରେ
 ଅଳ୍ପ ମକଦ୍ଦମା ସାବ୍ୟସ୍ତ ଦୋଳଧୁଳି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରଦେଶରେ ପୁଲିସ ଗିରପ୍ରାର କରିଥିବା ଲେ-
 କଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସିଦ୍ଧକର ୨୦ କି ୨୫ ଜଣ ଦଣ୍ଡ

ପାଇଥିବା ପ୍ରଧ୍ୟକ୍ଷେ ବଙ୍ଗଳାରେ କେବଳ ୫୭
 ଜଣ ଦଣ୍ଡ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ଫଳ ଏହି
 ଯେ ବଙ୍ଗଳାରେ ପୁଲିସର ଅଭ୍ୟାଗର ଅଧିକ
 କାରଣ ଏକସତକ୍ରମରେ ୫୭ ଜଣ ଦଣ୍ଡ
 ମାତ୍ରରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ୫୩ ଜଣ ବୁଆରେ ଗିର-
 ପ୍ରାର ଦୋଳ କଷ୍ଟଭୋଗ କରିଥିଲେ ଲେଖି-
 ନେଖି ଗବର୍ଣ୍ଣର ଏ ଭାଲିକାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ
 ଅନୁକୂଳ ଦେଲେ ହେଁ ଏଥିରେ ଅକ୍ଷେପ
 ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଲେଖିନେଖି ଗବର୍ଣ୍ଣର
 ବୋଲନ୍ତି କି ଯଦ୍ୟପି ପୁର୍ବବର୍ଷମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
 ତୁଳନାକଲେ ଏଣିକି କିଛି ଭଲ ଦେଖା ଯାଏ
 ତଥାପି ସେ ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ଗିରପ୍ରାର ଓ
 ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଅନୁପାତ ରହି ଅଛି ତାହା
 ଶୋଚନୀୟ ଅଟଇ । ଏହି ଦୋଷ ସେ ପୁର୍ବ
 ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଲକ୍ଷ କରି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କୁ
 ଚିହ୍ନି ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ପକ୍ଷରେ ବିହତ ଉପାୟ
 କରିବାକୁ ବଶେଷ ଅଦେଶ ଦୋଳ ଥିଲେ ଓ
 ସେ ସବୁଦା ଏହିକଥା ବର୍ତ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ
 ପୁଲିସ ଅନର୍ଥକ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଗିରପ୍ରାର
 କରିବାରୁ ସୁଲସ ପ୍ରତି ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କର
 ଅଶ୍ରୁକା ଜଳୁଅଛି । ସେ ବୋଲନ୍ତି ସେ ପୁଲିସ-
 ର ମୂର୍ଖତା ଦେଇ ଏରୂପ ଅନର୍ଥକ ଗିରପ୍ରାର
 ହୁଅଇ ଓ ଭାଦ୍ରାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଜ୍ଞା ଦେଲେ
 ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ଦୋଳ ପାରିବ । ଏଥର ଯେ-
 ବେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ପୁଲିସ ପ୍ରପ୍ରଣେୟମାନେ
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର କଠିନରୂପେ ପୁଲିସକର୍ମଗୁରୁକ କାର୍ଯ୍ୟ
 ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ ଭାଦ୍ରା ଦେଲେ ସେମାନେ
 ଭ୍ରମବଶତଃ କାହାରିକୁ ଅକାରଣ ଗିରପ୍ରାର
 କରିବେ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟ ଦୌର ବର୍ତ୍ତୁରେ
 ଗିରପ୍ରାର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଲୋକ
 ଖଲସ ପାଇବାର ଦେଖି ଲେଖିନେଖି ଗବ-
 ଣ୍ଣିର ଦୁଃଖିତ ଦୋଳ ଅଛନ୍ତି ଓ ତିଗାରେ ପୁଷ୍ପ
 ଜିଜ୍ଞାକୁ ଦୌରକୁ ଅସିଥିବା ମକଦ୍ଦମାନଙ୍କରେ
 ଏରୂପ ଘଟିଅଛି ।

ହୁଦୁସେଟ୍ଟ ଅଟ ଉପରଲିଖିତ ବିଷୟମାନଙ୍କୁ
 ଉକ୍ତ କରି ଯଥାର୍ଥ କହିଅଛନ୍ତି କି ଲେଖି-
 ନେଖି ଗବର୍ଣ୍ଣର ଅଭିପ୍ରାୟ ପ୍ରକୃତ ଅଟଇ
 ମାତ୍ର ପ୍ରଭବର୍ଷ ବିଜ୍ଞାପନା ପାଠକର ଅରେ
 ଲେଖାଏ କଠିନମତ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଇଞ୍ଚିରେ
 କିଛି ଫଳ ଦେବ ନାହିଁ ଏସବୁ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ
 ପକ୍ଷରେ ବିହତ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା
 ଭାଦ୍ରାଙ୍କର ଉଚିତ ଅଟଇ । ବାସ୍ତବରେ ଯେବେ
 ଧନ୍ଦେ କହିବେଲେ ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଦେଉ

ଆନ୍ତା ତେବେ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ମାନଙ୍କର ଅଭି
 କ ଚିନ୍ତା ଥିଲା ।

ଆଗାମୀ ଜାନୁଏରୀମାସର ଉତ୍ସବ ।
 ଗରସପ୍ରାଦରୁ ଏ ନଗରରେ ଉତ୍ସବର
 ଅପ୍ରେକ୍ଷନ କରିବାରେ କମିଶ୍ନର ଓ କଲେକ୍ଟର
 ପ୍ରଭୃତିଙ୍କୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । କମି-
 ଶ୍ନର ସାହେବ କେବଳ ଦରବାର ଘେନି କରି
 ଅଛନ୍ତି ଓ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ସେ ଅଭି କିଛି କର-
 ବେ ନାହିଁ । କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଦର-
 ବାରଘର ରଚନା ଓ ସୁସଜ୍ଜିତ କରିବାପାଇଁ
 ବନୋବସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯାହାଙ୍କୁ ଅମରଣ
 ଦେବ ସେମାନଙ୍କର ଭାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି
 ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଏଥର ବହୁତ ଲୋକ ଅମରଣ
 ଦେବେ କାରଣ ଅନେକ ଜମିଦାର କି ଯାହାଙ୍କୁ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦରବାରରେ ଅମରଣ ଦୋଳ ନ ଥିଲ
 ଏଥର ଅମରଣ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉ ଅଛି
 ଏଣେ ଉତ୍ସବର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା କରିବା ସଙ୍ଗେ
 ଟାଉନ କମିଟିର ଗୋଟିଏ ସଭା ଗଠି ପୁରୁବାର
 ଦୋଳଧୁଳି ଉକ୍ତ ସଭା ଗୋଟିଏ ସବୁକମିଟି
 ନିଷ୍ପତ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେହି ସବୁ କମିଟି
 ସବୁସାଧାରଣକଠାରୁ ବେଦା ସଂଗ୍ରହ କରିବେ
 ଏବଂ ତ ପ୍ରକାର ଉତ୍ସବକାର୍ଯ୍ୟମାନ ଅନୁଷ୍ଠିତ
 ଦେବ ଭାଦ୍ରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ । ଏ କମିଟିରେ
 କେଉଁମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଦୋଳ ଅଛନ୍ତି ଅପ୍ରେ-
 ମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତ କରି ଜାଣି ନାହିଁ କେବଳ
 ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥନ ରାୟ ବାବୁ ବାଲୀପଦ
 ବାନାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବାବୁ କଲେକ୍ଟରଲ ସମ୍ପ୍ରଦେଶ
 ନାମ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ଓ ଏ କମିଟିକୁ ଅଧିକାର ଅଛି
 ଯେ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସତ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଗ୍ରହଣ
 କରି ପାରିବେ । ଅଦ୍ୟ ସବୁ କମିଟି ଗୋଟିଏ
 ସାଧାରଣସଭା ଅଞ୍ଚଳ କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରିଞ୍ଚିଂମା-
 ନାର ବୋମବଲ୍ଲଭରେ ଦେବ ଓ ଏଥିରେ ମାତ୍ର
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଆଗମି ପଶିକାରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
 ଜଣାଇବୁ । ଟାଉନ କମିଟିରେ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସାମ୍ବ-
 ସାହେବ ମୌଖିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହିରୂପ କରିଥିଲେ
 କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ପ୍ରଦରୁ ଗୁରୁଦକାରଟକା ମଧ୍ୟରୁ
 ଟ ୧୫୦୦୦ କାର ବାଣ କଲିକତାରୁ ବଣା-
 ଦୋଳ ଅସିବ ଓ ତେସାସାହେବ ଭାଦ୍ରା ଅଶା-
 ରଦେବେ । ଟ ୫୦୦୦ କା ପିଲମାନଙ୍କ ଉତ୍ସବ
 ଏବଂ ବ୍ୟାପ୍ଟମକାଞ୍ଜାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବ ଓ ଯେବେ
 ଦରବାର ଓ ସରକାରୀ ଘରମାନଙ୍କରେ ଦେ-
 ସନାଇଖର୍ଚ୍ଚା ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ନ ଦେବେ ତେବେ

ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବ । ଏଥିରୁ ଯାହା ବଳବ ଛାଡ଼ା ଦେଖାଯିଲେକିନ୍ତୁ ବ୍ୟୟ-
 ଯିବ । ଦେଖାଯିଲେକିମାନେ ହେବା କରି
 ସେତେଟଙ୍କା ସମ୍ପ୍ରଦ କରବେ ଇହିଁରେ ପ୍ରଧାନ
 ସତକମାନଙ୍କରେ ରୋଷନାଲ ଦେବ ଓ ଅଉ
 ଯାହାକି ଇହିଁରେ ସେମାନେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରବେ ।
 ଏଥିରୁ ବୋଧହୁଅଇ ଯେ ଇଂରାଜମାନେ ଯାହା
 ହେବା କରିବେ ସେମାନେ ଅପଣା ନାଚଖାନା
 ଇତ୍ୟାଦି ଉତ୍ସବରେ ବ୍ୟୟ କରବେ । ଫଳତଃ
 ଯାହା ଦେବ ଶୀଘ୍ର ଜଣାଯିବ ଅମୂମାନଙ୍କର
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଧୁ କହିବାର ନାହିଁ ଏ ବିଷୟରେ
 ଯାହା ବକ୍ତବ୍ୟ ଏଥିପ୍ରବେ କହିଅଛି ।

ଦେବାନିଅଦାଲତର ଗୃହ ।

ଅଦାଲତରେ ମୋକଦମା ଚଳାଇବାର
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବିରକ୍ତିଜନକ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୃହୀତ ଜୋବା-
 ନବନ୍ଧ କରାଇବା ଅଟଇ । ଯେଉଁମାନେ ମାମ-
 ଲାକରନ୍ତି ସେମାନେ ବିଲକ୍ଷଣ ଅନୁଭବ କରୁଅ-
 ଛନ୍ତି ଯେ ସମନକାର କର୍ମର ଗୃହୀତ ଅଦାଲ-
 ତକୁ ଅଣାଇବା ଓ ଛାଡ଼ାକର ଜୋବାନବନ୍ଧ
 କରାଇ ବିଦାୟ କରଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ
 ଦୁଃଖ ସେମାନଙ୍କୁ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ହୁଅଇ
 ମୋକଦମାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ-
 ରୁପ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ପକ୍ଷମାନେ
 ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ଉତ୍କଳଦ୍ୱାରା ଚଳାଇପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ
 ସାକ୍ଷି ଉପସ୍ଥିତ କରିବା ପାଞ୍ଚଜଣର ମରକ
 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରଇ । ଗୃହମାନେ ପକ୍ଷଙ୍କ ସ-
 ହିତ ଠିକ୍ ସାଧୁକୃଷ୍ଣୀଙ୍କର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି
 ହେବ ଜଣାଅଧକ ଦେଲେ କୁଷିବସିବେ ଓ
 ଗୃହୀ ରୁଷିଲେ ମୋକଦମା ଗଲ । ଏଥିପାଇଁ
 ପକ୍ଷମାନେ ଗୃହୀକୁ ଦେବଭାଗ୍ରାୟ ମଣି ସଦା
 କରଯୋଗ ଦୋଇଥାନ୍ତି । ଏଥିରେ ଯେବେ
 ମୋଫସଲର ନାନାସ୍ଥାନରୁ ଗୃହୀମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର
 କରି ଅଦାଲତ ବସିବା ସ୍ଥାନରେ ଅଥବା ଅଦା-
 ଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ କରନ୍ତି ମାତ୍ର କୌଣସି କାର-
 ଶରୁ ଛାଡ଼ାକର ଜୋବାନବନ୍ଧ ଅନେକଦିନ
 ବିଲମ୍ବରେ ହୁଅଇ ଅଥବା ଅନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ଆଦେଶରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଫେ-
 ରିଯିବାକୁ ହୁଅଇ ତେବେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା
 କହିଲେ ସରଇ ନାହିଁ । ହାଇକୋର୍ଟ ମାମଲତ-
 କାରକର ଏସମସ୍ତ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରି ଗୃହୀକୁ
 ଶୀଘ୍ର ବିଦାୟ ଦେବା କାରଣ ଉଚିତ ବିଧାନ-
 ମାନ କରଅଛନ୍ତି ଓ ହାକିମମାନେ ସେ ବିଧାନ-

ମାନ ପ୍ରତିପାଳନ କରୁଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା
 ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ଗୃହୀହାଜର ବସ୍ତା ସମସ୍ତଅଦା-
 ଲତ ରଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେଉଁ ହାକିମ ଗୃହୀ
 ବିଦାୟ ପକ୍ଷରେ କରୁପ ଉପର ଛାଡ଼ା ଜାଣିବା
 କାରଣ ସାମୟିକ ଭାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ଓ
 ଇଦ୍ଦୁଷ୍ଟିରେ ହାକିମଙ୍କର ଚୁକ୍ତି ଜଣାଗଲେ ଇର-
 ଶାର ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏତେ ଉପାୟରେ
 ସୁଦ୍ଧା ଗୃହୀଙ୍କ ଦେହ ମାଲତୁକାରକର କଷ୍ଟ
 ଦୂର ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ହାଇକୋର୍ଟ ଗତ
 ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସରେ ଏକ ସରକ୍ତର କାରକର
 ଇହିଁରେ ଏହି ମର୍ମ ପ୍ରକାଶ କରଅଛନ୍ତି କି ଗୃହୀ
 ହାଜର ବସ୍ତାରେ ଗୃହୀଙ୍କ ହାଜର ଯଥାର୍ଥ ରୂପେ
 ଲେଖାଯାଏ ନାହିଁ ଓ ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି
 କି ମାମଲତୁକାରମାନେ ଯେତେବେଳେ ଦେଖ-
 ଣ୍ତି କି ଛାଡ଼ାକ ମୋକଦମା ଗୃହୀଯିବାର ବିଲମ୍ବ
 ଅଛି ତେବେବେଳେ ଗୃହୀ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ
 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କ ହାଜର ଲେଖାନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ଅଥଏବ ହାଇକୋର୍ଟ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ଅଦାଲତ ମୋକଦମା ମୁଲତବ ରଖିବା ସମୟ-
 ରେ କିମ୍ବା ନୂତନ ସମନକାର କରବା ସମୟରେ
 ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ଓ
 ଯେତେ ଗୃହୀ ନିରୁପିତ ଦିନରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ହେବେ ତାହାକର ହାଜର ଇତ୍ତସାଣ୍ଡ ଲେ-
 ଖାଯିବ କାରଣ ଗୃହୀ ହାଜରବହି ଗୃହୀ ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ହେଲେ କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣିବା
 କାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଆଉ ଗୃହୀ
 ହାଜର କଥା ଗୋପନ ରଖି ଚତୁର୍ଥ ଗୃହୀମା-
 ନଙ୍କ ଅଧିକ କ୍ଳେଶ ଦେବା ପାଇଁ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଏହି ଦୋଷର ପ୍ରଜକାର ନିମିତ୍ତ ହାଇକୋର୍ଟ
 ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଯଦ୍ୟପି ଅଦାଲତକର
 ଅବସର ନ ଥିବା ଦେହୁ କୌଣସି ମୋକଦମା
 ନିରୁପିତ ଭାରିଖରେ ଗୃହୀଯାଇ ନ ପାରେ ଓ
 ଅନ୍ୟଦିନକୁ ମୁଲତବ ରଖଇ ତେବେ ଅଦାଲତ
 ମୁଲତବ ହୁକୁମ ସଙ୍ଗରେ ନାଜର ଠାରୁ ଭାଲିକା
 ନେଇ ଯେଉଁ ପକ୍ଷରେ ଯେତେ ଗୃହୀ ଅଦାଲତ-
 ରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବେ ତାହାଙ୍କ ସଖ୍ୟା
 ସ୍ୱଦସ୍ତରେ ଲେଖିବେ ଓ କେହି ଗୃହୀ ଉପସ୍ଥିତ
 ନ ଥିଲେ ଉକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ମୁଲତବ ଆଜ୍ଞା
 ସଙ୍ଗେ ଅଦାଲତ ଲେଖିବେ । ଅମୂମାନଙ୍କ
 ବିବେଚନାରେ ଏଥିରେ ଗୃହୀ ହାଜର ସମ୍ପର୍କୀୟ
 ଅନେକ ଉଣା ହୋଇପାରବ । ଅନେକ ଅଦା-
 ଲତରେ ଏପରି ଗୋଟିଏ କୌଶଳ ଅଛି ଯେ
 ଗୃହୀମାନଙ୍କର ଯୋବାନବନ୍ଧ ଯେଉଁଦିନ ହୁଅଇ

ସେଦିନ ତାହାକର ହାଜର ଲେଖାଯାଏ ଓ
 ହାଜର ଲେଖାକର ସମୟରେ ନାଜରକର
 ଅନେକ ଉପାସନା କରିବାକୁ ହୁଅଇ ।
 ଏହି ଦେହୁରୁ ଅନେକଦିନ କତେଶ୍ୱରେ ଗୃହୀ-
 ମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେସୁଦ୍ଧା ସିରସ୍ତାର କାଗ-
 ଜପତରୁ ତାହା କିଛି ପ୍ରକାଶ ହୁଅଇ ନାହିଁ ।
 ଅନେକସ୍ଥଳରେ ସାକ୍ଷାତରେ ନ ଦେହୁ ପସ୍ତ-
 ଷରେ ହାକିମମାନେ ଗୃହୀହାଜର ଲେଖା ନ
 ଯିବା ପକ୍ଷରେ ଯତ୍ନକରନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ
 ଆଜ୍ଞା ହୋଇଅଛି ଇହିଁରେ ଏତେ ଶ୍ରେଣୀ ରହି-
 ପାରବ ନାହିଁ ଓ ପକ୍ଷମାନେ ସତର୍କ ହେଲେ
 ନାଜର ଶୁଦ୍ଧ ଭାଲିକା ଦେବେ ଏବଂ ହାକିମ
 ସ୍ୱଦସ୍ତରେ ଅପଣା ଆଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ତାହା ଲେ-
 ଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦେବା ସ୍ଥଳେ କିଛି ଗୋପନ
 ରହିପାରବ ନାହିଁ । ଅମୂମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ
 ଏ ଆଜ୍ଞାମାନ ଯଥାର୍ଥ ହୋଇଅଛି ଓ ଏହା
 ପ୍ରକୃତରୂପେ ପ୍ରତିପାଳିତ ହେଲେ ବିପୁର ଉପ-
 କାର ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅମୂମାନେ
 ଆଶାକରୁଁ ଯେ ମାମଲତକାରମାନେ ଏ ଆଜ୍ଞାରୁ
 ଅବଗତ ହୋଇ ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି
 କି ନାହିଁ ତହିଁପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ ।

ସାମ୍ବାଦିକସଂବାଦ ।

ଗତବିହାରରେ ଶ୍ରୀ ଝବନବା ସାହେବ ଏ
 ନଗରର ଜବଖମାଜିଷ୍ଟ୍ରଟ ସଦର ଭାରନେଲେ
 ଗଜ ସାହେବ ଗୋରା ଏବଂ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ସାହେବ
 ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ଗଲେ । ବାଲେଶ୍ୱରର ଜବଖ
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରଟ ଫିଡ଼ିୟାନ ସାହେବ ଛୁଟି ନେଇ
 ବିଲତକୁ ଯାଣ କଲେ ।

ଏଠାରେ ଚନ୍ଦ୍ରଲର ଦର ଝଙ୍କାକୁ ୧୫୮୭
 ସେର ହେବାରୁ ବିଶିଷ୍ଟାଙ୍କର ବଡ଼ କଷ୍ଟ
 ହୋଇ ଅଛି । ଯାଜପୁରରେ ମଧ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଲ
 ମହାର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ସମ୍ଭାବ ପାଇଅଛି । ମାନ୍ଦ୍ରା-
 ଜର ଚୂର୍ଣ୍ଣିଷ ଏଥିର କାରଣ ଅଟଇ ।

ଯାଜପୁରରେ କାର୍ତ୍ତିକପୂଜା ବଡ଼ ଧୂମଧାମ-
 ରେ ହୁଅଇ ଏ ବର୍ଷ ୧୫୮୮ ପ୍ରତିମା ହୋଇ
 ଥିଲା ଓ ଛାଅ ସମାଗେବ ସହିତ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଏକଦିନରେ ବୈତରଣୀ ନଦୀରେ ଭସାଇ
 ଦେଲେ ।

ଯାଜପୁରର ଜେପୁଟା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରଟ ମୋଫ-
 ସଲ ଶତ୍ରୁକୁ ସିବାବେଲେ ରବି ପରଓଧାନ ନ
 କରି ଅମଲ ମୁକ୍ତାର ପ୍ରଭାତକୁ ଗୃହୀତ ଦେଲେ

ସେ ସ୍ଥାନରେ ଉତ୍କଳର ନାଲି ଦେ ସାବନ
 ଅପଣା ଚାପ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଯାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କର ଏ କାର୍ଯ୍ୟ
 ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ ଓ ଏଥିରେ ଜମିଦାରମାନେ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି ।

ହନୁମେନ୍ଦ୍ର ଅଟନ୍ତୁ ଅକମଳ ଦେଲୁ କି
 କାହିଁକି ଅମିର ଦଳୀ ଦରବାରକୁ ଅସିବେ
 ନାହିଁ ବୋଲି କଥା ଦେଉଅଛି । ସ୍ୱାକ୍ଷରଖା-
 ନକୁ ପଛରେ ଛାଡ଼ି ସେ କାହିଁକି ସରକାରୀ
 କରକା ନିରାପଦ ବୋଧ କରୁ ନାହାନ୍ତି ।
 ଏଥିରେ ପୁଣି ରୁଷିୟାର ଗୋଳମାଳ ଅଛି ।

ଜଣେ ଫରସି ସମ୍ମାନଲେଖ ପତ୍ରିକାରେ
 ପାଣ୍ଡିଆଦେବଙ୍କୁ ଟ ୪୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ଯେ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କାରେ ସମସ୍ତ ଜାତୀୟ ବୃତ୍ତ ଲୋ-
 କଙ୍କ ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ନିର୍ମିତ
 ହେବ । ସକଳ ଧର୍ମୀକଲମ୍ବିକ ପ୍ରତି ସମଦୁଷ୍ଟି
 ରୁଖିବା ସାଧାରଣ କର୍ମ ଅଟଇ ଓ ତାହା
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ଅଧ୍ୟାପକ ଉତ୍କଳପୁସ ସାହେବ ସୁନବାର ଏ
 ଦେଶକୁ ଅସି ଅଛନ୍ତି । ହନୁମେନ୍ଦ୍ର ସକ ବୋ-
 ଲନ୍ତି କି ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ହନୁକ ମନୋରାଜ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ଏ ମହାଶୟ
 ପ୍ରେରଣ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଏବର୍ଷ ଭଲକଳା ଶିଖିଦିନାଳୟର ପ୍ରବେ-
 କାଶି ପଞ୍ଚମା ଦେବାକୁ ୨୭୨୫ ଜଣ ଓ ଫାଷ୍ଟ
 ଅର୍ଥସ ପଞ୍ଚମା ଦେବାକୁ ୨୫୨ ମୋଟ ୩୨୭୯
 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷାପେକ୍ଷା
 ଅନେକ ଅଧିକ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଦଳୀ ମହାସଭାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭରତେଶ୍ୱରୀଙ୍କ
 ସଲମା ଗୋ ୨ ଟା ଭୋପରେ ୧୦୧ ଅରଧୁନ
 ଦେବାର ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀ
 ୨୨୭ ଭୋପ ଏହାଙ୍କ ସଲମାର ସଂଖ୍ୟା ଦେଲୀ
 ଏହେତୁ ଏ ଭୋପଧୁନ ଏକାବେଳକେ ହେ-
 ଲେ ବର୍ଷା ହୋଇପାରେ ଓ ଯଦ୍ୟଦି ଶାନ୍ତିକା-
 ଲରେ ତାହା ନ ଦେବ ତେବେ ବସ୍ତୁର ଧୂଳି
 ଉଠିବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ଦକ୍ଷିଣପ୍ରଦେଶ ଓ ଦକ୍ଷିଣମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ-
 ରେ ଗୋମେଷାଦିର ଅହାର ଓ ଜଳ ଯୋଗା-
 ରକ୍ଷା ପକ୍ଷରେ ଲୋକଙ୍କର ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହୋଇ
 ଥିବାରୁ ବମେଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବନବିଭାଗର
 କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଚିର-
 ଗ୍ରାଣ୍ଠୀ ସତର ସମ୍ଭାବନା ନ ଦେଲେ ଜଙ୍ଗଲ
 ମଧ୍ୟରେ ଗୋମେଷାଦି ଚରାଇବା ସକାଶେ

ଲୋକଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦେବେ । ଏ ଆଜ୍ଞା ଉତ୍କଳ
 ଅଟଇ ।

କୃଷିର ହୁଅଇ ଯେ ଅମୁମାନଙ୍କ ନୁହନ
 ଧନବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ସରଜନ୍ କ୍ଷୁଦ୍ରସାହେବ
 ଭାରତବର୍ଷରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମଦ୍ଵା ପ୍ରଚଳ କରବେ ।
 ଏଥିରେ ଉପାର ମୂଲ୍ୟ ଉଣା ଦେବା ବିପର
 ନିଦାରଣ ହେବ ଅମ୍ବେମାନେ ରୁଷି ପାଇ
 ନାହୁଁ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଅବକାଶ ମହକୁମାର ସନ
 ୧୮୭୫୭୭ ସାଲର ବିଜ୍ଞାପନରୁ ଜଣାଯାଏ
 ପୂର୍ବବର୍ଷାପେକ୍ଷା ଏବର୍ଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଟଙ୍କା ଅଧିକା
 ରାଜସ୍ୱ ଲାଭ ହୋଇଅଛି । ଅଥଚ ଅଧି ଓ
 ଗଞ୍ଜେଇର ବ୍ୟବହାର ବଢ଼ି ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ।
 ଦେଶୀମଦର ମାସୁଲ ବିଲକ୍ଷମଦର ମାସୁଲସଙ୍ଗେ
 କମଣସ ସରକାରବା ପାଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଜ୍ଞା
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ମାନ୍ୟବର ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ ମହଶୟ
 ସମୀପେଷୁ
 ମହଶୟ । ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ଧାତୁକୁ
 ପାଠିକାରେ ଟଙ୍କା ସ୍ୱାନ ଦେଲେ ଅମ୍ବେମାନେ
 ଚିରବାଧିକ ଦେବୁଁ ।

ଗତ ରବିବାରଦିନ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୋଲକ-
 ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କ କୋଠାରେ ମଞ୍ଜୁସୂକ ହୋଇ-
 ଥିଲ । ପ୍ରାୟ ସହସ୍ରାଧିକଲୋକ ଦେଖିବାକୁ
 ଯାଇଥିଲେ । ବାବୁମହାଶୟ ଦିନ ଘଟଣାଠାରୁ
 ଦିନ ୧୪ ଘା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜେ ଶାସ୍ତ୍ରରକ ପର-
 ଶ୍ରମ କରି, ଲୋକଙ୍କୁ କୋଠା ଉପରେ ଓ ତଳେ
 ସୁସଜ୍ଜିତକରି ବସାଇଥିଲେ । ଗୋଲକବାବୁଙ୍କ
 ଅନୁପ୍ରବରୁ ଏ ନଗରର ଲୋକେ ଯେ କେ-
 ତେଥର ମଞ୍ଜୁସୂକ ଦେଖିଲେଣି ଏହା ଦ୍ୱାର
 ବାହୁଲ୍ୟ । ଗୁରୁତା ବାକଲପରେ କୁପ୍ରୀ ଅରମ୍ଭ
 ଦେଲ । ମାତ୍ରଦୈର୍ଘ୍ୟ ମଞ୍ଜୁସୂକ ମୂଲ୍ୟମାନ ଅଟନ୍ତି,
 ଏକଜଣ ପ୍ରାୟ ଛାମସ ଦେଲ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟ-
 ରେ ରହିଥିଲ, ଅନ୍ୟକଣ ନୁହନ ଅସିଅଛି ।

ସୁରଜନର ନାମ ଦାସିସ ଓ ନୁହନର ନାମ
 କାଲୁଅଟଇ । କୁପ୍ରୀ ଅରମ୍ଭ ଦେଲରୁ ଦାସିସ
 ଦଠାକୁ କାଲୁର ଚାଷିରେ ଏକ ଆଦାର କଲ
 ଓ ସେହି ଆଦାରରେ କାଲୁ ବଳପାନ ହୋଇ
 ପଡ଼ିଲ, ତହିଁ ଦାସିସ ତାକୁ ମାଡ଼ବସି ବେକ-
 ମେଡ଼ି ଲେଉଠାଇ ଦେଲ । ଲେଉଟାଇଦେବା
 ସମୟରେ କାଲୁ ନିର୍ଜୀବପଦାର୍ଥପରି ଲେଉଟ-

ପଡ଼ିଲା । ବିଜ୍ଞାପନ ବଳ ପ୍ରକାଶ କରବାର
 ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ଛାଡ଼ିଦେବାରୁ ଦେଖାଗଲ
 ଯେ ସେ ମୂର୍ତ୍ତିର ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛି । ସେବା
 ସୁଖୀବ ଦରବାରୁ କେତେକକ୍ଷଣରେ ଚେତା
 ପାଇଲା । କୁପ୍ରୀ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଦୂର୍ଦ୍ଦେ ନିୟମ
 କରଥିଲେ ଯେ, କୁପ୍ରୀର କାର୍ଯ୍ୟରତା ମନ୍ତ୍ରମର
 ପ୍ରକୃତ ବଞ୍ଚ କରବା ନାହିଁ କନ୍ତୁ କୁପ୍ରୀସମୟରେ
 ଜଣେ ଏପରି କରବାରୁ ଅଧିକାଂଶଲୋକ
 ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କାଲୁ ବଲ-
 ମାଲ ହୋଇ ତାହାର ନାମ ଏଠାରେ ଅନେ-
 କଦିନରୁ ଶୁଣାଥିଲ । ଦାସିସ ଯାଦାସଙ୍କରେ
 ଦାସିସଙ୍କ କାଲୁ ତାହାକୁ ଜଣିଥିବାର ଶୁଣା-
 ଯାଏ । ସେ ପୁରୋକ୍ତ ଆଦାର ପାଇବାରୁ ପଡ଼ି-
 ଗଲ ବୋଲି ଲୋକେ କହୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ହେ-
 ତୁରୁ ଅମ୍ବେମାନେ ବାବୁଙ୍କୁ ଏଭିଚ ଅନୁରୋଧ
 କରୁଅଛୁ ଯେ କାଲୁକୁ ଅତି ବଞ୍ଚଦିନ ରଖି
 ସୁନସୟ ସେ ଦୁହିକର କୁପ୍ରୀ କରାଇଲେ ଲୋ-
 କଙ୍କର ସନେଦ ଓ ଦୁଃଖ ଦୂର ହୁଅନ୍ତା । ରତ ।

୨୮୧୧୭୭ } ନିବେଦକ
 କଟକ } ବିଭେଦକଜଣ ଦର୍ଶକ
 କୁପ୍ରୀର ନିୟମ ଅମୁମାନଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥି-
 ବାରୁ ଉପକରଣିତ କଥା ଶବ୍ଦ ଦେଲେ ତାହା
 ନ୍ୟାୟ ଓ ଅନ୍ୟାୟ କହି ନ ଯାଉଁ ମାତ୍ର ବଦ-
 କୁପ୍ରୀରେ ଉତ୍କଳପୁସଙ୍କୁ ଅଗ୍ରେ ଅପଣା ୨ ପ୍ରାଣ
 ବଞ୍ଚାଇବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ବଳବାନ ଯେବେ ଅଧା-
 ବଧାନତା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅପାତପାଇ ଅକର୍ମଣ୍ୟ
 ହୁଅଇ ତେବେ ବଳର ଅଭିମାନ କରବା
 ତାହା ପକ୍ଷରେ ଉଚିତ ନୁହଇ ଓ ସର୍ବସାଧାର-
 ଣଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ସେ ନିହୁଷ୍ଟ ହେବ ।
 ମାତ୍ର ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍କଳପୁସ ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷ ନିୟମ
 ହୋଇଥିଲେ ଅଧାବଧାନ ଦେବା ବିଚିତ୍ର
 ନୁହଇ ।

ଉ, ପ, ସଂ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଧର ଜଗଦେବ ସାମନ୍ତ ଭେଦାନା
 ଅଭିମ ୫ ୩/୪
 ମୁନସି ସୁଲତାନମହମ୍ମଦ କଟକ ବଜାୟ ୫ ୨୯
 ଚପୋନିଧିଜଗନ୍ନାଥଭରତ ଗୋସାଇ ୫ ୨୯
 ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣମିଶ୍ର ବନ୍ତୁକର୍ଣ୍ଣ ଦହାଟ ୫ ୩/୪
 ଏହି ଉତ୍କଳପାଠିକା ସହରକଟକ ଦର-
 ଦାବଜାର କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ
 ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ

ଅଭିଭାବ ।

ଉତ୍କଳସମିତି

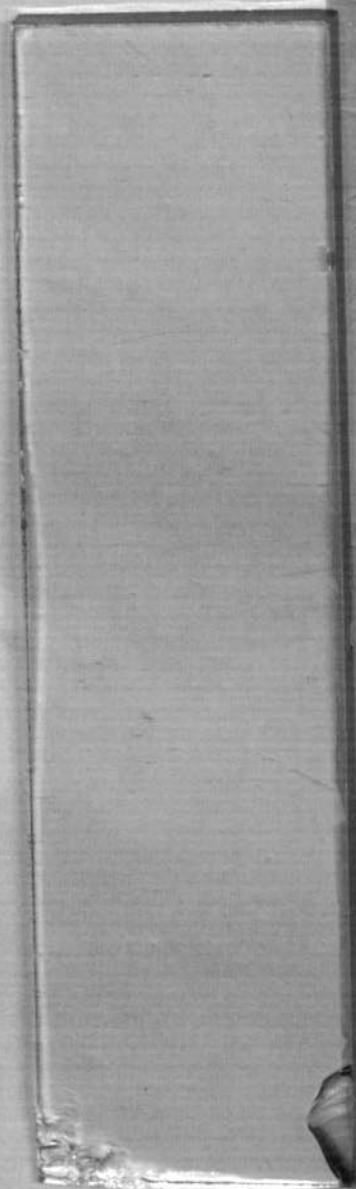
ରା ୨ ରୂପ ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ କରାଯାଉଅଛି ଯେ ସେକେହି ଓଡ଼ିଆ ଓ ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଭାଷାରେ ମହାଶୂଣୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଭବ୍ୟୋତ୍ସବ " ଭାରତେଶ୍ଵରୀ ସଦସ୍ତ୍ରୟଣ ବିଷୟକ " ଉଲ୍ଲିଖିତ ନବତା ଲେଖିବେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପାହାଙ୍କର ରଚନା ସମୋଲ୍ଲିଖିତ ହେବ ତାହାକୁ ଟ ୫୦୦ କା ଲେଖାଏ ପରସ୍ପାର ସାଧ୍ୟସିଦ୍ଧ ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ରଚନା ଶ୍ୟଥାପତରୁ ଉକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଶୂଣୀଙ୍କର ଭାରତେଶ୍ଵରୀ ସଦ୍ ଗ୍ରହଣ ଉପଲକ୍ଷେ ଅନାମୀ ଜାନ୍ୟୁଆର ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ କଟକ ନଗରରେ ଯେଉଁ ଦରବାର ହେବ ସେହିରେ ଉକ୍ତ କବିତା ଦ୍ରଷ୍ଟ ପଠିତ ହେବ ରଚନାର ସାରସାକ୍ଷ୍ୟ ମନୋମାନ କରା ଶାସ୍ତ୍ର ଭଳି କବିତା ଅପ୍ ନକଟରୁ ଚଳଇମାସ ରା ୨୫ ରୂପ ବା ମାତ୍ରା ପୂର୍ବରୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ । ଭବ ।

କଟକ } DWARKANATH CHAKRABERTY,
୧-୧୨-୭୭ } Secretary to the Committee for
Arranging Durbar Sports and Games.

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
 ବର୍ଷାନ୍ତମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟିଏ
 ମଫସଲପାଇ ତାଳମାସୁଲ ୪୯୫୭

ଭା ୧୧
 ସଂ ୧୩୩

ଭା ୧ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ଦ୍ଵାଦଶ ସନ ୧୮୭୭ ସ୍ଵାଲ ଶନିବାର

ଏଲ୍ଲଦାବାଦରୁ ଅସିଥିବା ଭା ୪ ଉତ୍କଳ ବିଶେଷ ଭାରତୀୟ ସବାଦ ତେଲିନସୁସରେ ପାଠକର ଅନୁମୋଦନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦସହିତ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଥିବୁଁ ଯେ ମାନ୍ୟବର ଅସଲ ରତ୍ନସାହେବ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ଲେ- ଫୁନଫୁ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଶୁଭ ସବାଦ ଅନୁମୋଦନେ ବହୁଭବନ ହେଲ ଶୁଣିବାକୁ ଅଣା କରିଥିବୁଁ । ଏତେବେଳେ ବଙ୍ଗଳାର ସୌଭାଗ୍ୟକୁ ଭାଦ୍ୟା ପଢ଼ନା ହେଲା । ସରୁ ରତ୍ନ ଟେମ୍ପଲ ବ୍ୟବସାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଦକ୍ଷିଣ ମହାସଭାକୁ ଅମନ୍ଦିତ ହୋଇଥିବା ଗୁଜାଟ ଭାଲିକାରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଗୁଜାଟ ମଧ୍ୟରୁ ସୋନପୁର, ରେଭାଖୋଲ, ବାମଗ୍ରା, ଶାନ୍ତନୁ, କଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ ସୁବଗଡ଼ର ଗୁଜାଟୀ- ନଙ୍କର ନାମ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଗଞ୍ଜାମ ଲୋକଙ୍କର କୌଣସି ଗୁଜାଟ ନାମ ନାହିଁ । ଏବୁସ ଦେବାର କାରଣ କି ? ଅନୁମାନକ ବିବେଚନାରେ ଅନୁଚ୍ଚ ଭେକାନାଲର ମହା- ରଜାଙ୍କୁ ଅମନ୍ଦିତ ହେବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ମାତ୍ର କୌଣସି ଗୁଜାଟୀ ଜାକସ ନ ହେବାରେ ଏମନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ଅନୁମାନ ହୋଇପାରେ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଗଞ୍ଜାମ ଏଲ୍ଲଦାବର ଗତଜାତ ଗୁଜାଟୀମାନଙ୍କଠାରୁ ସ୍ଵାଧୀନପୁର ଗତଜାତର ଗୁଜାଟୀମାନଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅଧିକ ଅଟଇ । ଯାହା ଦେଉ ଅନୁମୋଦନେ

ପ୍ରକୃତ କାରଣ ବୁଝିବାକୁ ଅସମ ହୋଇଅଛି । ଭାଲିକାର ଉର୍ଜାକୁ ଅଧିକ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉପରଲିଖିତ ଗୁଜାଟର ନାମ ଶାସନକାରୀ ଗୁଜାଟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଲେଖାଯାଇ- ଅଛି ଅଥଚ ବଙ୍ଗଳାର ଗୁଜାଟୀମାନେ ଯଥା କୃତ- ବେଦାର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁଜାଟୀମାନେ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଭାଲିକାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଓଡ଼ିଶାର ଗୁଜାଟୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ଶ୍ରେ- ଣୀରେ ସମ୍ଭା କରିବାପର ଜଣାଯାଏ ।

ଅନୁମୋଦନେ ଦେଖୁଁ ଯେ ମନ୍ତ୍ରାଳ ଓ ବ୍ୟବସାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମାନେ ଦକ୍ଷିଣ ମହାସଭାକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ଓ ସୁବେ ସେମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସଂବାଦ ଯାହା ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ତାହା ସ୍ଥିର ରହିଲା ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଏମନ୍ତ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁଭବ ହୋଇପାରେ ଯେ ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସେରୁପ ଉତ୍କଳର ଦେବାର ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ନୁହଇ ମାତ୍ର ଅନୁମାନକ ବିବେଚନାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସେହିପରି ଅଛି କେବଳ ମାନ୍ତ୍ରାଳର କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଅଳ୍ପ ବୃଷ୍ଟି ହେ- ବାରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରତ୍ୟାପ କିଛି ଜଣା ହୋଇଅଛି । ତଥାପି ମାନ୍ତ୍ରାଳ ସଦର ନିକଟରେ ୧୫୦୦୦ ଅନାଥବ୍ୟକ୍ତି ଜମା ହେବାର ଓ ତାହାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଶାସ୍ତ୍ର ଉପାୟ କରିବାର ଅବ- ସ୍ୟକ ବୋଲି ଖଣ୍ଡିଏ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ସଂବାଦରେ ଲେଖା ଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ବର୍ଷାକାଳରେ

ଅନାଗୁଣ୍ଡି ଦେଉଁ ଯେଉଁ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇ- ଅଛି ତାହା ଏତେବେଳେ କୌଣସିରୂପେ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ନୁହଇ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସେହିପରି ଅଛି କେବଳ ଗୁରୁଆଡ଼ୁ ପ୍ରକୃତ ଶସ୍ୟ ବହି ଅସିବାରୁ ଓ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ସ୍ତ୍ରୀମାୟାକମମାନେ ନିୟମିତରୂପେ ନିର୍ବାହ କରିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମାନେ ଅବସର ପାଇ ଦକ୍ଷିଣ ମହାସଭାରେ ଅନୁମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କରିବାକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ଏହିରୂପ ଅନୁମୋଦନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରୁଁ ।

ଭୁବନେଶ୍ଵର ଯୁବ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଭୁବନେ- ଶ୍ଵର ଯେତେ ଗୋଲମାଲ ଉତ୍ତରୋପରେ ଜାତ ହୋଇଅଛି ସେସମସ୍ତ ମୀମାଂସା କରିବା ଲାଗି କନଷ୍ଟାଣ୍ଟିନୋପଲ ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ମହା- ସଭା ବସିଅଛି ସମସ୍ତ ଗୁଜାଟର ପ୍ରତିନିଧି ଏଠାକୁ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଭାରତବର୍ଷର ସେକେ- ଟିଏ ଲର୍ଡ଼ ସାଲିସବରୀ ସାହେବ ପ୍ରେରଣ ହୋ- ଈଅଛନ୍ତି । ଏ ସେକେଟିଶ୍ଵର ଯେତେ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ରୂପାରବଜାର ଦର ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଦରବାର ଘେନି ଯେତେ କାର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ିଅଛି ତହିଁରେ ଏହାକୁ ଅବସର ନ ଥିଲା ତଥାପି ପୂର୍ବଦେଶ ସମସ୍ତର ବ୍ୟାପାର ଘେନି ଯେତେ ଅନିଷ୍ଟପୂର୍ଣ୍ଣା ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଅଛି ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ସଂପାଦନା ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ତାହାକୁ ଏକାର୍ଯ୍ୟ ପାଠନ ସକାଶେ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଲର୍ଡ଼ ସାଲିସବରୀ ଜର୍ମାନୀ,

ଅର୍ଥୁୟ ଇଟାଲି ପ୍ରଭୃତି ଦେଶର ରାଜାମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ୍ ଓ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ ଅବଗତ ହୋଇ ସରୁପ୍ରାଣକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ଯୋଗେ ସମ୍ପାଦ ଅସିଅଛି ଯେ କର୍ମୀମାନେ ବିଷମାର୍ଜକ ସଙ୍ଗେ ଏହାଙ୍କର ହେଟ ହୋଇଥିଲା । ବିଷମାର୍ଜକ କହିଲେ ଯେ ଯୁଦ୍ଧ ଦେବାର କୌଣସି ସମ୍ପାଦନା ନାହିଁ ଓ ରୁଷିୟା ନିବର୍ତ୍ତ ରହିବେ ବୋଲି ଛାଡ଼ାକର ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ଉତ୍ତୀତ ମଦ୍ୟମି ଯୁଦ୍ଧ ଦେବ ଭେଦେ ସେ ନିଷ୍ପତ୍ତ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ କର୍ମୀମାନେ ନିରପେକ୍ଷ ରହିବେ ।

ଦରବାର

ଦରବାରର ଅମଲଗଣପତ୍ରମାନ ବାହାରଅଛି । ଇହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏଥର ଦରବାରଟି ଅତି ଚୁପଚୁପ ଦେବ ପ୍ରାୟ ଏପରି ଦରବାର ଏ ନଗରରେ କୌଣସିକାଳେ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ପୂର୍ବ ଦରବାରମାନଙ୍କରେ ସେ ସମସ୍ତଲୋକଙ୍କୁ ଅମଲଗଣ ହୋଇଥିଲା ଛାଡ଼ାକରତା ଅଧିକା ଅନେକଲୋକଙ୍କୁ ଅମଲଗଣ ହୋଇଅଛି ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାୟ ୩୦୦ ଶ୍ରୀ ଛକଟ ବାହାରଦାର ଶ୍ରୀଶୁଅର୍ଜୁ ଫଳଭାଃ ଘୋଷଣାପତ୍ର ପ୍ରଚାର କରବା ସକାଶେ ଯେମନ୍ତ ଚୁପଚୁପ ସଭାର ଆବଶ୍ୟକ ସେପରି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅମଲଗଣ ନ ଦେବା ଦେବୁ ଅଧିକଲୋକ ଦୁଃଖିତ ଦେବାର ଅନୁମୋଦନେ ଶୁଣିନାହୁଁ ।

ଦରବାର ସଭାରେ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ କଣ୍ଠା ସିକାର ପ୍ରସାଦ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ଅନୁମୋଦନେ ପୂର୍ବରୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି । କିଏ ସେରୂପ ମର୍ଯ୍ୟଦା ପାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ ଏହି କଥା ଘେନ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିସ୍ତରଲୋକ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅଜ୍ଞାନ ମର୍ମ ଏହି ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଶ୍ରୀ ଜାମତମହାରୀ ଶିଳ ଶାସନ ପ୍ରତି ପ୍ରଶଂସାକରଣ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନାନାପ୍ରକାର କମିଟିର ମେମ୍ବର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦ ଗ୍ରହଣପୂର୍ବକ ଅତି ଯୋଗ୍ୟତା ସହଜ କର୍ମ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଉପରଲିଖିତ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଦିଆଯିବ । ଯେଉଁମାନେ ସାଧାରଣ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହା ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ । ଏପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତି ଓଡ଼ିଶାରେ କେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି ଓ କାହାକୁ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଦିଆଗଲେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ମନୋମତ ଦେବ ଇହିଁର ଭାବିକା

ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ କଲେକ୍ଟରମାନେ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଓ କମିଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ କେତେକଙ୍କୁ ମନୋମତ କର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ମହୁର ସକାଶେ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଏ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ନାମ ଅନୁମୋଦନେ କହି ନ ପାରୁଁ କାରଣ ଏ ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଗୋପନରେ ହେଉଅଛି ଓ ତାହା ଦେବାର ଉଚିତ । କେହି କଲେକ୍ଟର କେତେ ଜଣ ଅମଲ ଓ ପେନସନ ପ୍ରାପ୍ତ ଅମଲକର ନାମ ଲେଖିଥିଲେ ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରୁ ଅଜ୍ଞ ଅସିଅଛି ଯେ ରାଜାମାନେ ଓ ଯେଉଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କର୍ମରୂପମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ପାଇବେ ନାହିଁ । ଏ ନିୟମଟି ସେ ଉଚିତ ହୋଇଅଛି ତାହା ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ । ଜନରବ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଭବ୍ୟ କମିଟିରେ ମେମ୍ବର ହୋଇଥିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କର୍ମରୂପକୁ ଶୁଣି ଅନ୍ୟଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଦେବା ପାଇଁ କମିଟିର ସାହାଯ୍ୟେ ମନୋମତ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଇହିଁରେ ସୁନା ପିତ୍ତଳର ଏକଦର ହୋଇଅଛି । ଅନୁମୋଦନେ ପୂର୍ବରୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲୁଁ ଯେ ଏଥିରେ ଅନେକଲୋକଙ୍କର ମନଃସୀତା ଦେବ ଓ ଯାହା ଶୁଣାଯାଏ ତାହା ସତ୍ୟ ବେଳେ ବେରୂପ ପଠିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତ ଦୋଷ ହେଉଅଛି । ଦରଂ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ନ ପାଇବାର ଭଲ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ସଙ୍ଗେ ଅଯୋଗ୍ୟଲୋକ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ପାଇଲେ ଇହିଁର କିଛିମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ । ପ୍ରାଣପୂ ହାକିମମାନଙ୍କ ଉପରେ ଘୋଷଣା ପ୍ରଚାର ସମ୍ପର୍କରେ ଯେତେକାର୍ଯ୍ୟ ପଡ଼ିଅଛି ଇହିଁମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ପୁରକରବା ଅତି ମୁଖ୍ୟଦର୍ଶିତା ଓ ନିରପେକ୍ଷ ବର୍ଗର କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦନେ ବୋଧକରୁଁ ଯେ ଇତ୍ରୁ ସବିବେଚନା ସହିତ ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି ନ ଦୋଇ ସମୟ ନ ଥିବାରୁ କିଛି ଇଚ୍ଚତରରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଛି । ଯାହା ଦେଉ ଅନୁମୋଦନେ ଅଗାଧରୁଁ ଯେ ଏ ବିଷୟରେ ଯାହା ଜନରବ ଶୁଣାଯାଏ ତାହା ମିଥ୍ୟା ଅଟେ ଓ ବାସ୍ତବରେ ଉପଯୁକ୍ତବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏପରି ମର୍ଯ୍ୟଦା ପାଇବେ ।

ଅସମ୍ଭା ଉତ୍ସବର ବନୋବସ୍ତ ।
ଏକାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଗତ ସମ୍ଭବାର ସଭା ଦେବାର କଥା ଅନୁମୋଦନେ ଗତ ସପ୍ତାହର ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ । ଉଦୟସାରେ ଭୁବନ ସକାଳ ୧୮ ଘା ସମୟରେ ଶୁଣାଗଲା

ଦୋମହଲରେ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ଏ ସଭାରେ ଏ ନଗରବାସୀ ପ୍ରଧାନ ଇଂରାଜ ଓ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପ୍ରାୟ ୫୮୦ ଶ ଦେବେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଇଂରାଜଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେବନ୍ସା, ମାକ୍‌ଫର୍ଣ୍ଣନ, ବମ୍‌ସ, ଟିଏନବା, ଏଲିଫ୍ଟନ ଏବଂ ଉଲିଟିରସ୍‌ଟେଲ ସାହେବମାନେ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ସୁକନା ଓ ବଳସ୍ତଂସୁରର ରାଜା, ବାବୁମାନେ ବିଦ୍ୟଦାଅ ପଣ୍ଡିତ, କଳାପୁରୀର ପଣ୍ଡିତ, ଚୌଧୁରୀ ବାଗିନାଥଦାସ, ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ରାୟ ଚୌଧୁରୀ ଅଦ୍ୱାପ୍ରସାଦ ଘୋଷ, ଜଗନ୍ନୋହନରାୟ, ହରେକୃଷ୍ଣଦାସ, ମୌଲିକ ଅଦତ୍ତଲକାଦର, ସକଳ କଚେରର ସିରପ୍ରାଦାର ଓ ଦେତକସ୍ତ୍ରମାନେ ବାବୁ ରଘୁନାଥ ଦୋଷ, ମୁନିସି ଅକଳଶାନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କର୍ମରୂପ ଜମିଦାର ଏବଂ ମହାଜନମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେବନ୍ସାସାହେବ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ମନୋମତମତେ ସଭାପତିର ଅସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ତଳ ଲେଖିତରୂପେ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା ଯଥା:—

“ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦର ଭୂମିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା ବିଷୟରେ ମିତ୍ରମିତ୍ରତା କମିଟିକୁ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନାର୍ଥେ ସର୍ବମାନଙ୍କ ସଭାକୁ ଅହୀନ କରାଯିବାର ଯେଉଁ ବିଶ୍ୱାସନ ପ୍ରଚାର ହୋଇଥିଲା ତାହା ପାଠଦେଲା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଟିର ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ ଚାଲିକା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କଠାରେ ଫେରାଇବାକୁ ଦେବ ଓ ଉଦ୍‌ଗ୍ର ଯେତେ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେବ ଓ ସରକାରରୁ ଯେ ଟ ୪୦୦୦ ଟା ଦରୁ ହୋଇଅଛି ତାହା ସହିତରେ ଉଦୟସୁକ୍ତ ମତେ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦର ଶୁଖିଲା କରାଯିବ ଏ ବିଷୟରେ ବାବୁ କାଳୀପଦ ବିଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ ସଦାୟତା କଲେ ମଧ୍ୟ ଇହିଁରେ ସମସ୍ତେ ଏକବାକ୍ୟ ଦୋଇ ସମ୍ମତ ହେଲେ ।

ଅଉ କେତେକ ଉର୍ଦ୍ଧବକର୍ତ୍ତ ହେଲିଭୁଗ୍ରେ ଜମ୍ଭୁରଶିଳ ସାଧାରଣ କଲିନାମାନ ସ୍ୱୀକୃତ ଦେଲା ସନ ୧୮୭୭ ଜନୋସା

୧୫ଁ ସୋମବାର ସ୍ୱଳମାୟୁ ଘୋଷଣା ଓ ଦରବାର ଦେବ ।
୧୫ଁ ମଙ୍ଗଳବାର ନଗରରେ ରେଖନାଲ ଓ ଅଭସବାଲା ଓ ନଗର ପରିଭ୍ରମଣ କରାଯିବ ।

୧୫ ରୁଧିବାର ଦନବେଳେ ମହାପୁତ୍ର ପିଲାମାନଙ୍କର ଖେଳ ଲଭ୍ୟାଦ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀରେ ନାଚର ମଜଲିସ ହେବ ।

୧୬ ଗୁରୁବାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନରସାହେବଙ୍କ କୋଠିରେ ହୃଦ୍‌ଲୋକମାନଙ୍କର ଅହ୍ୱାନ ହେବ ।

୧୭ ଶୁକ୍ରବାର ଘୋଡ଼ାଦଉଡ଼ା ଓ ଦେଶୀୟ ଅମୋଦ କରାଯିବ ।

୧୮ ଶନିବାର ଏ ଦନର କାର୍ଯ୍ୟ ପଞ୍ଚାହ ସ୍ଥିର ହେବ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମେକ୍‌ଫର୍ସନସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଯେ ଏ ଶୁଭଦିନକୁ ଭରପୁରଣୀୟ କରଣାର୍ଥେ ଗୋଟିଏ ଚାନ୍ଦିକର ଚଢ଼ାଣ ଇଉରୋପୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଏକତ୍ର ହେବାକାରଣ ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ଅଟ୍ଟାଳିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ଓ ଇହି ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିବ । ଏ ବିଷୟରେ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଦନ ରାୟ ସହାୟତା କଲେ ଇହି ସମସ୍ତେ ଏକବାକ୍ୟ ହୋଇ ଇହିରେ ସମ୍ମତ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଦନ ରାୟ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ବିଷୟ ଶୁଣିଲାବଳି କରବାକାରଣ ମୁ୍ୟନିପିପଲ କମିଟିକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ହୃଦ୍‌ଲୋକମାନେ ସମ୍ମତ ପ୍ରଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି ।

- କି, ଟିଏନସାହେବ
- ବାବୁ ଅନବାସୀଦାଦ ଘୋଷ
- ” ବାରିକାମାଧ୍ୟ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
- ମୌଲିକା ଅବଦୁଲକାଦର
- ବାବୁ ନିମାଇଚରଣ ନେଉଗି
- ” ଗୌରୀଶଙ୍କର ସାୟ
- ” ଦୁରେନ୍ଦ୍ର ଦାସ
- ” ନନକଶୋର ଦାସ

ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକତ୍ରରେ ଏହି କଥା ସ୍ଥିର କରାଗଲା କି ଉପରୁ ମହୋଦୟମାନେ ଏ କର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବାକାରଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉ ଯେ ସେମାନେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ମୁ୍ୟନିପିପଲ କମିଟିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମଗ୍ର ବସ୍ତ୍ରାଭ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସ୍ଥିର କରିବାପରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ଓ ଚାନ୍ଦିକା ସମଗ୍ର କରିବା ବିଷୟରେ ବିଶେଷରୂପେ ମନୋଯୋଗୀ ହେବେ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଲେକ୍ଟରସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଯେ ଖଣ୍ଡିଏ ରାଜଭୂମି ଓ ଅନନ୍ୟଭୂମି ଅବେଦନପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଅଗାଧ କରୁଣାମୟୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମଦାରଣୀଙ୍କ ଶ୍ରମକୁ ପ୍ରେରଣାର୍ଥେ ସମର୍ପଣ କରାଯିବ ଓ ଉକ୍ତ ଅବେଦନପତ୍ର ଲଙ୍ଗରାଜା ଓ ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକାରଣ ଦୁଇଜଣ ଇଉରୋପୀୟ ଓ ଦୁଇଜଣ ଦେଶୀୟ ହୃଦ୍‌ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯିବ ଏକଥାରେ ପ୍ରଶଂସିତ କମିଶ୍ନରସାହେବ ଓ ବାବୁ କାଳୀପଦ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ଘୋଷକତା କରିବାରୁ ତାହା ଏକବାକ୍ୟରେ ସର୍ବସମ୍ମତ ହେଲା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନରସାହେବ	} ଏହିମାନଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟର କମିଟିରେ ମନୋନୀତ କରାଗଲା ।
” କଲେକ୍ଟରସାହେବ	
ବାବୁ ନନକଶୋରଦାସ	

ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ନିମିତ୍ତ ଓ ସାଧାରଣ କାଢ଼ି ସ୍ତାପନାର୍ଥେ ଚାନ୍ଦିକା ଏକତ୍ର କମ୍ପା ପୁଅକ୍ ଦୋଇ ସମଗ୍ର ହେବ ଏହି ବିଷୟରେ କମିଟିର ମତ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଗଲା ଓ ସହ୍ୟମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଲଜ୍ଜା ଏହି ହେଲା ଯେ ଦୁଇବିଷୟର ଚାନ୍ଦିକା ପୁଅକ୍ ହେବ ମାତ୍ର ଦୁଇ ଚାନ୍ଦିକା ଭାଲିକା ଏକତ୍ର ଫେରାଇବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରିୟକରାଗଲ ଯେ ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଅନୁବାଦ କରାଯାଇ ସ୍ତାପାୟ ସମାଦପତ୍ର ଓ ଶକେଟରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉ ।

ଉପସ୍ଥିତସ୍ତ୍ରୀ ହୃଦ୍‌ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଲଜ୍ଜା ପ୍ରକାଶକଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ସେହିକ୍ଷଣି ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଉ ଇହି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଟଙ୍କାର ଚାନ୍ଦିକା ସ୍ୱାସରତ ହେଲା ।

ସାଧାରଣ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ନିମନ୍ତେ ୪୦୦୧୦୯ ସୁରଣାର୍ଥ କାଢ଼ିସମ୍ଭବ ଅଟ୍ଟାଳିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିମନ୍ତେ ୪୭୪୯୫୮

ଉପସ୍ଥିତ ସହ୍ୟମାନେ ଯେଯେତେ ହେଦା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଇହିର ଚାଲିକା ଅଭିଭକ୍ତି ପତ୍ରିକାରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରର୍ଥେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଏ ଉତ୍ତାରୁ ଯେଉଁମାନେ ଅଧିକ ହେଦା ଦେବାର ଜଣାଯିବ ତାହାଙ୍କ ନାମ ଓ ହେଦାର ପରିମାଣ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ ।

ଉପର ଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ସମସ୍ତରୁ ଯାଠକ-

ମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ ଅମ୍ବେମାନେ ଏଥିପୁର୍ବ ଯେତେ କଥାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଥିଲୁ ସେ ସମସ୍ତ ସଭାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ପୁଣି ଚରସ୍ତାୟୀ କାଢ଼ି ବିଷୟକୁ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଯେମନ୍ତ ଅନନ୍ଦିତ ହୋଇଅଛୁ ସ୍ତାପାୟ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଦା ଦେବାରେ ଉଦୋଧକ କୁହୁଛୁ ହୋଇଅଛୁ କମିଦାରମାନେ ସେବେ ଏପରି ଦାନ କଲେ ତେବେ ରାଜାମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରୁ ଅଧିକ ଦାନ କରିବେ ଏହା ସହଜରେ ଆଶା ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନେ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରଥନା କରୁଁ ଯେ ରାଜା ଓ ଅପର କମିଦାରମାନେ ଏହି ଦେଶ ହିତକର ଓ ଉଲ୍ଲଖକାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ପକ୍ଷରେ କୃପଣତା ପ୍ରକାଶ କରିବେ ନାହିଁ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ହେବ ଇହିର ଉଚ୍ଚ ଲିଖିତ ଅୟୋଜନମାନ ସର୍ବ କମିଟି ଏବଂ କଲେକ୍ଟରସାହେବ କରୁଅଛନ୍ତି । ତାହା ଏହି ଯଥା;—

ନଗର ରୋଷନାର ବାଣ ପୋଡ଼ିବା ନୁହଇ ଗୀତର ମଜଲିସ, କୁହୁକ ବ୍ୟାୟମ ଜୀତାପ୍ରଭୃତି, ଘୋଡ଼ାଦୌଡ଼ା, ଇଉରୋପୀୟ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ହୃଦ୍‌ଲୋକଙ୍କ ପୁଅକ୍ ଶ୍ରେଣୀ, ଦରଦମାଜକୁ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ବହୁଦାନ ଲଭ୍ୟାଦ । ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନିର୍ବାହ କରିବା ଲାଗି କମିଟିର ପୁଅକ୍ ସହ୍ୟମାନେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଯେ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପୁର ହୋଇଥିବାରୁ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସମସ୍ତ ଅୟୋଜନର ଚହଳ ଲାଗି ରହିଅଛି । କେଉଁ ଦିନ କେଉଁ ସମୟରେ କି କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ଇହିର ବିସ୍ତାରିତ ବିବରଣ ଏ ପତ୍ରିକା ବାହାର । ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅତି ମନୋହର ଅମୋଦ ସକାଶେ କିଛି ମାତ୍ର ଛୁଟି କରୁ ନାହାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥ ସବୁ କଥାର ମୂଳ ଅଟଇ ଅଭିଏବ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁ ଅଛୁ ଯେ ହେଦା ସ୍ୱାସର ଓ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ଉପୁର ହେଉନ୍ତୁ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଜ ସାହେବ ବାଲେଶ୍ୱର ଦୌର୍ଗ ନିମିତ୍ତ ଅଦ୍ୟ ଉକ୍ତ ନଗରକୁ ଯାତ୍ରା କରିବେ । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଯେଉଁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ବଙ୍ଗଳା ମାନଭଞ୍ଜନ ଲଭ୍ୟାଦ ଯାତ୍ରା ଶିକ୍ଷା କରିଅ-

ଉକ୍ତି ସେମାନେ ଏକଗରୁକୁ ଅସିଧୁଛନ୍ତି । ଏମାନେ ବସନ୍ତ ଶୁଣ କରିଅଛନ୍ତି ଦେଖିବାରେ ଅସିବ ।

ବଙ୍ଗଳାର ଗଜ ଛୋଟାନର ସବାଦ ଶୁଣି ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ୱରୀ ବଲ୍ଲଭକୁ ଭାରତୀକରେ ସବାଦ ପଠାଇଅଛନ୍ତି କି ବଙ୍ଗଳାର ଉପକୂଳ ନିବାସି ବସୁଭଲେକ ବନ୍ୟାରେ ମରାଯିବାର ଶୁଣି ସେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମହା-ଶୁଣିକର ଏରୂପ ଶ୍ରେୟପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ଅବଶ୍ୟ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ଭାବୀକର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୟାଅଛି କିନ୍ତୁ ଏଥିପରେ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ ପଠାଇଥିଲେ କିମ୍ବା ବନ୍ଧୀ ଦରବାର ବନ୍ଦ କରିଥିଲେ ଅଧିକ ସୁଖକର ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଚତୁର୍ଥାମର ସଦ୍‌ଜଳ ବାବୁ କେଦାରନାଥ ବାବୁର୍ଯ୍ୟା ହୃଦୟରେ ସଦ୍‌ଜଳ ଥିବା ସମୟରେ ସେଠାର ଜଣେ ଜମିଦାରଠାରୁ ଏକଖଣ୍ଡ ଜମିଦାରୀ ବଣି ଭାଦ୍ରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକୁ ନ ଜଣାଇବାରୁ କର୍ମରୁ ବହୁଦୂର ହୋଇଅଛନ୍ତି । କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ଅଧ୍ୟ କିଲରେ ଥିବାରୁ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକୁ ଜଣାଇବାକୁ କାମ ନ ଥିଲେ । ଯାହା ହେଉ ସାମାନ୍ୟ ଦୋଷରେ ବାବୁଙ୍କର କର୍ମ ଯାଇଅଛି ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣଜିଙ୍କ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ନିମିତ୍ତ କରୁଚର ମିତ୍ରନିଧିପଲ ଫଣ୍ଡରୁ ଟ ୩୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବା ସେଠା ଲେକେ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏପରି ଭେଲବେ କମ୍ପାନୀ ଭାଦ୍ରାକୁ ନାଚଖାନା ସହଜ ପ୍ରମୋଦକ କରୁନବା କାରଣ ଟ ୧୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଦେବତା ପୂଜାଠାରୁ ମନୁଷ୍ୟ ପୂଜା କଳକାଳରେ ବଡ଼ ଗଣସ୍ତାନ ହେଲା !

ଲଜାନଗରର ମହାରାଜା ଶାନ୍ତରକ ଅସୁସ୍ଥା ହେତୁ ଦକ୍ଷି ଦରବାରକୁ ଯିବେ ନାହିଁ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶର ଅର୍ଥ ଦୁର୍ଲଭତା ଦକ୍ଷି ଦରବାରକୁ ନ ଯାଇ ଅପଣା ୮ ଜମିଦାରୀରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦୁଃଖିଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଅପଣା ୮ ଦାୟର ଭରଣ ପରବସୁ ପାଇଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ମିରର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଦକ୍ଷି ମହାସଭାରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣରଜେନରଲ କେବଳ ଅପଣା ବସାଖର୍ଚ୍ଚ ଅପେ ଦେବେ ଏମନ୍ତ ନୁହେ ନାଚଖାନା ଦରବାର ଓ ଅନାମାନ୍ୟ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦକ ସମସ୍ତଜର୍ଜା ଅପଣା ଦାତରୁ ଦେବାକୁ ଦସିଅଛନ୍ତି । ଏହା ସନ୍ଦ୍ୟହେଲେ ଉଚିତ ନୁହଇ ।

ସର୍ଜନ ମେଜର ଦୁକାସାଦେବ ବାଲେଶ୍ୱରର ସିବଲସର୍ଜନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ସୁଲଭସମାଗରରେ ପାଠକକୁ ସେ କଲିକତାର କେଭେଗ୍ରୁଏ ପଦ୍‌ସବାଲ ଖଣ୍ଡେଦର ହିତା କରି ଚାହଁରେ କୁଆ ଖେଲୁଥିଲେ ଧରା ପଡ଼ିବାରେ ପଦ୍‌ସବାଲଙ୍କର ଏକମାସ ଲେଖିଏ କାଶ୍‌ବାସ ଓ ଘରବାଲର ୩୫୦ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି । କେବଳ କଲିକତାର ପଦ୍‌ସବାଲଙ୍କର ଏତୋଷ ଥିଲ ଏମନ୍ତ ନୁହେ ମୋଫସଲରେ ଏକ ୮ ପ୍ରାନ୍ତରେ କନେଷ୍ଟବଲଠାରୁ ଇନଷ୍ଟେକ୍ଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁଆ ଖେଳିବାର ଦେଖାଯାଇ ଅଛି । ସୁଲଭର ଦୋଷକୁ କିଏ ଧରବ ? ଭାରତେଶ୍ୱରର ମହନ୍ତ ହୃଦୟ ଜେଲଖାନାରୁ ଖଲାସ ପାଇ ସୁନବୀର ମହନ୍ତାଇ ଗାଦ ପାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଚେଷ୍ଟା ଯେବେ ସଫଳ ହେବ ଏବ ସୁନବୀର ହିନ୍ଦୁର୍ଯ୍ୟାମାନେ ଉକ୍ତ ଦେବାଲୟକୁ ଯିବେ ତେବେ ହିନ୍ଦୁର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଅପର ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଲୋକଙ୍କର କି କଦର୍ଯ୍ୟଭାବ ଜନ୍ମିବ ।

ସୁଲଭ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ସ୍ତ୍ରୀକନ୍ଦର ସଜଦୂର ଦକ୍ଷି ସଭାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇ ଗଜମାସରେ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଅଛନ୍ତି ଦରବାର ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବେ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ କୁ ପରମାଣରେ ଦୃଷ୍ଟି ହେବାରୁ ଶସ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ କିଛି ଉର୍ଦ୍ଧା ହୋଇଅଛି । ଏ ସବାଦଟି ଅତି ସୁଖକର ଅଟଇ ଓ ଏହି ହେତୁରୁ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଶୁଭୁଲର ଭାଉ ପୁଷ୍ ପ୍ରତି ଉର୍ଦ୍ଧା ହୋଇଅଛି ।

ଭାଗିରିର ମହାରାଜାଙ୍କର ସଲମୀ ଛୋପର ସଖ୍ୟା ୧୧ ଠାରୁ ୨୧ କୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।

ନେପାଳ ସରକାର ଦୁର୍ଲଭରୂପ ଜେନରଲ ଧୀର ସମସେର ସୁନାଦାଦାଦୁର ଦକ୍ଷିର ମହାସଭାକୁ ଅସୁଅଛନ୍ତି ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଜଣେ ସଗଡ଼ୟୁ ଅସାବଧାନ ପୁଷ୍‌କ ସଗଜ ଅଜାଭୟିବା ଅପରାଧରେ ଦଣ୍ଡ ପାଇଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଗବର୍ଣ୍ଣର ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଭେଲବେ କମ୍ପାନୀ ଶିକ୍ଷକର ଅତି ନିକଟରେ ମୋଟାଏ ନାଲ ଖୋକ ଲେକକ୍ସ ସାବଧାନ କରିବା ସକାଶେ ଚୌଶସି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ନ ଥିବାରୁ ସଗଡ଼ୟୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷନାରେ ପଡ଼ି ଦଣ୍ଡ ପାଇଅଛି ଅତଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ହବେତନାରେ ଭେଲବେ କମ୍ପାନୀ ଉକ୍ତ ସଗଡ଼ୟୁକୁ

ଟ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ସଭାପୁରଣ ଦେବେ । ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଏହପର ଦୃଷ୍ଟି ରଖି କାର୍ଯ୍ୟକରଣା ଉଚିତ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ନୁହନପଦ ଗୋଷଣା ଉପଲକ୍ଷରେ ଅନୁନ ଦଶହଜାର ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କଞ୍ଚନ କରିବେ । ଏସବୁ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଚର୍ମଚର୍ମିତ ଭାଗଜରେ ଶୁଣା ହେବ । ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରୁ ଅଟ ବୋଲନ୍ତି କି ନଦେଶୀୟ ବହୁଗ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଲାଗିଅଛନ୍ତି ।

ସରକାରୀ ଉପଧାନପୁରେ ଅନେକ ଚୋର ଦେବାରୁ ଏଥିର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଅଛି କି ସରକାରୀ କୁଲନାଲନକୁ ରକ୍ଷାପୁର୍ଣ୍ଣରେ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଦେବ ଓ ବଜାରରେ ଉକ୍ତ ରକ୍ଷକ କୁଲନାଲନ ଅପର କେହି ବକ୍ତି ନ କରିବାର ଆଜ୍ଞା ଦେବ ।

ଗଜମାସରେ ଭାଦ୍ରାରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ରାହ୍ମି ମରରେ ବବାଦ ହୋଇଅଛି । ବରର ନାମ ବାବୁ କୈଲାଶଚନ୍ଦ୍ରନା ଓ ବନ୍ୟା ଭାଉରେ ବ୍ରାହ୍ମିଣୀ । ଭାଦ୍ରା ବ୍ରାହ୍ମସମାଜର ଅର୍ଚ୍ଚ୍ୟ ବାବୁ ବଳଚନ୍ଦ୍ର ସବୁ ସୁସେହଇର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଦେଖାୟୁ ଏବ ଭଲ ଗୋଷାୟୁ ହବଲେକକୁ ଅମଲଗ ହୋଇଥିବା ଏବ ସେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସଥାସଥ ଆମୋଦପ୍ରମୋଦରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା କଲେ ।

ଅମୃତାନଳ ଲେପ୍‌ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷିକରୁ କଲିକତାକୁ ଫେରୁଅସି ଅବଦନ ରବ ପୁଷ୍‌ବୀର ନୁଅଖାଲ ପ୍ରଭୃତି ଚିହ୍ନାମାନ ଦେଖିବା ସକାଶେ ହଜେବଲେଖି । ଏହାଙ୍କର ବୁଲବର ଶକ୍ତି ବିଶେଷ ଦେଖାଯାଏ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।		
ବାବୁ ସଦାନନ ବେହେରା ଗଡ଼କ ବଜାୟୁ ଟ ୧୯		
” ରବବାନ ଜେନା ” ” ଟ ୨୯		
ପାତ୍ରା ମିଲର ସାଦେବ ” ” ଟ ୨୯		
ବାବୁ ସଦାନନ ମଦାନ୍ତି ” ” ଟ ୨୯		
” ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ ” ” ଟ ୨୯		
” ଦୁନାବନ ଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡଳ ” ” ଟ ୨୯		
” ଦବାକର ଦାସ ” ” ଟ ୨୯		

ଏହି ଉତ୍କଳପାଠିକା ସଦରକଟକ ଦର-
ଗାବଜାର କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ
ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା

ଅତିରିକ୍ତ ।

ଉତ୍କଳପାଠକାଳୀ ଛା ଏ ରାଜ ଉତ୍ସବର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ।

ଦେହାଳ ଚାଲିକା ।		ନାମ		ଉତ୍ସବ ନିମିତ୍ତ	ଚରଣାୟା ଛାତି ନିମିତ୍ତ
କା. ଚ. ପଦ୍ମେଶ୍ଵରୀଦେବ	ଟ ୧୦୦	ଟ ୫୦୦	ବାବୁ ଗୋପାଳଚରଣ ମିତ୍ର	ଟ *	ଟ ୧୫
ସବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବେଇ ବାଟ	ଟ ୫୦	ଟ ୨୦୦	ମୁନସି ଗୋଲମରସୁର	ଟ ୧୦	ଟ ୫୦
ଉତ୍କଳ ଗାଳପାଣିଦେବ	ଟ ୫୦	ଟ ୩୦୦	ବାବୁ ଶିଶୁଶରଣ ଘୋଷ	ଟ ୨	ଟ ୫
ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୫୦	ଟ ୩୦୦	ବାବୁ ଭବାନୀଦାସ	ଟ *	ଟ ୨୫
କା. ଚ. ପଦ୍ମେଶ୍ଵରୀଦେବ	ଟ ୨୫	ଟ ୧୨୫	ବାବୁ ଭଗବତଦାସ ମୁକୁର	ଟ ୫	ଟ ୧୫
କା. ଚ. ପଦ୍ମେଶ୍ଵରୀଦେବ	ଟ ୨୫	ଟ ୨୫	ବାବୁ ରଘୁନାଥ ବୋଷ	ଟ *	ଟ ୨୦
କେ. ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୨୫	ଟ ୧୦୦	ମୁନସି ଅଜିତଶା	ଟ ୩	ଟ ୧୦
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୧୦୦	ଟ ୧୦୦୦	ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଘୋଷ	ଟ *	ଟ ୨୦
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୫୦	ଟ ୫୦୦	ବାବୁ ଦରେନ୍ଦ୍ରନାଥ	ଟ ୨	ଟ ୫
ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୧୦୦	ଟ ୧୦୦୦	ବାବୁ ଦରେନ୍ଦ୍ରନାଥ	ଟ *	ଟ ୧୫
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୫୦	ଟ ୫୦୦	ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥଚରଣ	ଟ ୨	ଟ ୨
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୫୦	ଟ ୫୦୦	ବାବୁ ତାନୟଲ ସକଳି	ଟ ୨	ଟ ୫
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୫୦	ଟ ୫୦୦	ବାବୁ ଗୁଣପ୍ରସାଦସିଂହ	ଟ ୨	ଟ ୫
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୨୫	ଟ ୩୦୦	ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥଚରଣ	ଟ ୨	ଟ ୫
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୨୦	ଟ ୧୦୦	ଗୁଜା । କ । ଅନ	ଟ ୧୦	ଟ ୨୦
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୨୫	ଟ ୨୦୦	ବାବୁ ନାରାୟଣଚନ୍ଦ୍ରନାଥ	ଟ ୨	ଟ ୫
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୨୫	ଟ ୨୦୦	ବାବୁ ନିମାଇଚରଣ ନେଉଣି	ଟ *	ଟ ୧୦
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୫୦	ଟ ୫୦୦	ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କରସୁର	ଟ *	ଟ ୨୫
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୨୫	ଟ ୧୨୫	ବାବୁ ପଦ୍ମାକାମୋଦନ ଅରୁଣ	ଟ ୨	ଟ ୫
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୫	ଟ ୧୫	ବାବୁ ଗୋଲକଚନ୍ଦ୍ରନୋଷ	ଟ ୧୦୦	ଟ ୧୦୦୦
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୨୦	ଟ ୨୦୦	ବାବୁ ସଦାନନ୍ଦବେଦେଇ	ଟ *	ଟ ୧୦
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୨୦	ଟ ୧୦୦			
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ *	ଟ ୨୫			
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ ୧୦	ଟ ୫୦			
ବାବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ସବଦେବ	ଟ *	ଟ ୩୦			

ମୁଦ୍ରଣ ଦେଖ ।

213

1960

1960

1960

Year	Month	Day	Event	Location	Remarks
1960	1	1
1960	1	2
1960	1	3
1960	1	4
1960	1	5
1960	1	6
1960	1	7
1960	1	8
1960	1	9
1960	1	10
1960	1	11
1960	1	12
1960	1	13
1960	1	14
1960	1	15
1960	1	16
1960	1	17
1960	1	18
1960	1	19
1960	1	20
1960	1	21
1960	1	22
1960	1	23
1960	1	24
1960	1	25
1960	1	26
1960	1	27
1960	1	28
1960	1	29
1960	1	30
1960	1	31

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୧୩
ସଂ ୦୩୩

ଭା ୧୨ ରଖ ଦସମ୍ବର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମୁ । ଗୌର ଦ ୪ ନ ସନ ୧୮୪୪ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟିଏ
ମଫସଲପାଇ ତାକମାସଲ ୪୧୫୭

ତଳତମାସ ଭା ୨୦ ଓ ୨୧ ରଖରେ ଏ ନଗରସ୍ଥ ସେମାନକାଥଲିକ ସ୍କୁଲର ପିଲାମାନେ ଆସଣା ସ୍କୁଲ ଗୃହରେ ଇଂରାଜୀ ନାଟକର ଅଭିନୟ କରନ୍ତେ । ଏପରି ଅଭିନୟ କେତେକର୍ଷ ହେଲେହୋଇ ଆସୁଥିବାରୁ ଏହା ଗୋଟିଏ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ସନ୍ଧ୍ୟା ସଂ ୨ ଖା ସମୟରେ ଅଭିନୟ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ପାହୁଣ୍ଡାହେବଙ୍କଠାରୁ ଅବଗତ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଠକମାନେ ଇଚ୍ଚାକଲେ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଭାଦ୍ରା ଦେଖି ପାରିବେ ଓ ଅପର ଉତ୍ତୁଲ୍ଲେକଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାହୁଣ୍ଡାହେବ ସମାଜର ପଦ୍ମକ ଦେଖାଇବେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥିପ୍ରକ୍ରେ ଯାହା ଦେଖିଅଛୁ ତହିଁରୁ ସାହସକରି କହୁପାରୁ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଦେଖିବାକୁ ଯିବେ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରମ ବୃଥା ହେବ ନାହିଁ ।

ଏକଜଣ ମାନ୍ୟଜୀ ତାଙ୍କର ବଙ୍ଗଳାର ଅନେକସ୍ଥାନରେ ଚିକିତ୍ସା କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲିକତାରୁ ଏ ନଗରକୁ ଆସି ଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ କହବାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସେ ଅର୍ଗ ମଲକଖିକ ଓ ଦେହର ରକ୍ତ ବଦଳିଯିବା ରୋଗମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଚିକିତ୍ସା ଜାଣନ୍ତି ଓ ଏ ବିଷୟରେ କେତେକ୍ଷତ୍ର ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସମ୍ପ୍ରଦ କର ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ସେ ସବୁ ପାଠକର ଜାଣିଲୁ ଯେ ଅର୍ଗ ଓ ମଲକଖିକ ରୋଗକୁ ଆରୋଗ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି । କେବଳ ସୀତା ସ୍ଥାନରେ ଓଷଧ

ଲଗାଇଲେ ୩୮ ନ ମଧ୍ୟରେ ରୋଗର ବସା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଖସି ପଡ଼ଇ ଓ କ୍ଳାଳାପୋଡ଼ା ଅଧିକ ହୁଅଇ ନାହିଁ ତହିଁଉତ୍ତରୁ ଦା ଶୁଖି ଯାଇ ଏକମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆରୋଗ୍ୟଲଭ ହୁଅଇ । ପଥ୍ୟାପଥ୍ୟର କିଛି ନିୟମ ନାହିଁ । ଖୋରାକରୁ ଏକଜଣ ଆସି ଏହି ପ୍ରକାରରେ ଏ ନଗରସ୍ଥ ଜଣେ ଉତ୍ତୁଲ୍ଲେକକୁ ଆରୋଗ୍ୟ କରିଅଛି ଅତଏବ ଚିକିତ୍ସା ଉତ୍କଳ ବୋଲି ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେଉଁମାନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗ୍ୟବସତଃ ଏ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା କରି ସକ୍ଷମେ ଅବଗତ ହେଉନ୍ତୁ ।

ଇଣ୍ଡିୟାନ ଡେଲିନିୟୁସ ବମ୍ବେର ଗଜେଟ୍‌ରୁ ଅବଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଇଂଲଣ୍ଡର ଯୁବରାଜ ବାଦସାହା ପଦ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅସମ୍ମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ମତରେ ରାଜପଦ ବାଦସାହା ପଦଠାରୁ ଉତ୍କଳ ଅଟଇ କାରଣ ସେମ୍ଭୁଲେ ମହାରାଜାଙ୍କର ଇଂଲଣ୍ଡରେ ରାଜପଦ ରହିଲେ ସେମ୍ଭୁଲେ ତାହାଙ୍କ ପଦ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ରହିବ ଓ ଏଥିରେ ଇଂଲଣ୍ଡର ଗୌରବ ରକ୍ଷା ପାଇବ । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଇଂରାଜୀ ବର୍ଷର ନୂତନଦିନରେ କିଛି ସମାଲୋଚନା ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦାଣ୍ଡି ଦରବାର ସମ୍ପର୍କରେ ବିଲଭରୁ ଯେସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ ହେବାର ଥିଲା ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ଭାରତବର୍ଷର ନିକଟ ଭ୍ରମାଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ଏକଶତ ରୂପାର ପତାକା

ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କୁମ୍ଭରସାହେବ ଖଣ୍ଡୁଏ ମହାରାଜାଙ୍କର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଓ ଦେଶୀୟ ରାଜାଙ୍କ ସକାଶେ ଅନେକ ବସ୍ତୁମୂଲ୍ୟର ଉପହାରିକନ ସାମଗ୍ରୀମାନ ଦେଇ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ବହୁମୂଲ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟସବୁ ରାଜାମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ ନିମିତ୍ତ ଦିଆଯିବ ବୋଲି ଆସୁଥିବାର ଜଣାଯାଏ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିଟି କି ହେବ । ବୋଧ ହୁଅଇ ଏହାକୁ ସିଂହାସନରେ ବସାଇ ପୂଜା କରିବାକୁ ହେବ ଓ ତାହା ହେଲେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁକା ଘଟପଟର ସୂକ୍ଷ୍ମତା ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ଵରୀଙ୍କ ପଦଗ୍ରହଣ ଉତ୍ସବ ନିମିତ୍ତ କେତେଦିନ ଏଠାରେ କଠେରୀ ବନ ହେବ ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ବାଙ୍କବଙ୍ଗାଳ ତଳତମାସ ଭା ୨୩/୨୪/୨୫୦ ରଖ ଓ ଜାନୁଏରୀମାସ ଭା ୧/୨ ରଖ ଏରୂପ ଦୃଢ଼ କୁଟୀ ହେବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହିପ୍ରକାରେ ଖଜଣାଖାନାମାନ ବନ ହେଲେ ନିୟମିତ କୁଟୀ ଦି ୪ ନ ଯାଇ ଉତ୍ସବ ନିମିତ୍ତ କେବଳ ଦୁଇଦିନ କୁଟୀ ମିଳିଲା ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଏଣେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି ଉକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧୀନ କଲିକତାରେ ଥିବା ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନ ବଜ୍ରବନ ଶ୍ରେଷ୍ଠବନ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ଉତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷରେ ତଳତମାସ ଭା ୨୫ ରଖ ସୋମବାର ଠାରୁ ଆଶାମିମାସ ଭା ୪ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ବନ ରହିବ ମାତ୍ର ଏହି ନିୟମରେ ଯେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ଅବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାର ବନୋବସ୍ତ
 ହୋଇଥିବ । ମୋମସଲରେ ବିଶେଷ ଦରବାର
 ହେବା ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଏ ଦୁଇ ବିଜ୍ଞାପନ
 ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟା ପ୍ରଚଳିତ ହେବ ତାହା କିଛି
 ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ ଓ ଏଠାରେ ଯେ ଉତ୍ସବ
 ଡିୟୁମାନ ଆଗାମୀମାସ ତା ୧ ଉତ୍କଳରୁ ତା ୨
 ଉତ୍କଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇ ଅଛି
 ତାହା ବାହାଲ ରହିବ କି ନାହିଁ ବୋଲିପାଇ
 ନ ପାରେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ
 ଯେ କମିଶନରସାହେବ ଏ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟକୁ ଲେଖି ନିଶ୍ଚିତ ଆଜ୍ଞା ଅଣାଇବା ପକ୍ଷରେ
 ଉତ୍ସବ ହେଉନ୍ତୁ ଏବଂ ଏମନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ
 କି ସହିରେ ଚଳିତମାସ ତା ୨୫ ଉତ୍କଳରୁ
 ଆଗାମୀମାସ ତା ୨ ଉତ୍କଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳ-
 ଯୁମାନ ବନ୍ଦ ହେବ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଭୂରଭେଷ୍ମସାହେବ ନୂତନ ପଦ ଗ୍ରହଣ
 ସମୟରେ କି କି ବ୍ୟାପାରମାନ ହେବ ତାହା
 ନିଶ୍ଚୟରୂପେ କୌଣସି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଜ୍ଞାପନଦ୍ୱାରା
 ଅବଧି ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ । ବସ୍ତିରେ ଯେସମସ୍ତ
 କାଗ୍ରହେବ ତାହା କମିଶନ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।
 ଏଉତ୍ସବରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣୁଅଛୁ ଯେ ଚଳିତ-
 ଶିଳ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ହେବ ଯଥା;—

ଭୂରଭବର୍ଷର ଟଙ୍କାଶାଳମାନଙ୍କରୁ ନୂତନ
 ଶ୍ରମର ରୂପା ଓ ଚମ୍ପାର ମୁଦ୍ରାମାନ ବାହାରିବ
 ଯେ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ମହାରାଣୀ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଭୂରଭେ-
 ଶ୍ମସ ଉପାଧି ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବ ।

ପାବଣୀବନ ବା ଅଧିକ କାଳ ଦ୍ୱାପାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ବାସ ଦଣ୍ଡପାଇଥିବା କରଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ
 ଜଣଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଦିଆଯିବ । ଯୋଡ଼ିକେଉଁଥିର ଜେଲ-
 ଖାନାର ପୁସ୍ତକାଳୟ କି ୩୯୩ ଟଙ୍କା କରଦଣ୍ଡ ନାମ
 ଲେଖିପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଅଥବା
 ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଅଳ୍ପକଣ ରତା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ହେବେ ।

ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଦେଶୀୟ ସେନାର ଅତିରିକ୍ତ
 ବର୍ମିଗୁର ଓ ସିପାହୀମାନଙ୍କୁ ଏକଦିନର ବେତନ
 ପାରତୋଷିକ ଦିଆଯିବ । ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଲ-
 ଦାଳ ପଲଟନରୁ ଏକଜଣ ଲେଖାଏ ଉତ୍ସବକୁ
 ଲେକ ବାହୁ ତାହାକୁ ରୂପାର ଚଗମାମାନ
 ଦିଆଯିବ ।

ସିକନ୍ଦ ବର୍ମିଗୁରଙ୍କ ସମାଧିକୁ ସୁଧାକର ଅର୍ପଣ
 କରାଯିବ ତାହା ଓ ଯେ ସୁଧାକର ସୁଧା
 ସମୋକ କରବାକୁ ଅଜ୍ଞା ବୋଲିଅଛୁ ଯାହାକି

ନ ଦେଇ ଯାହା ଦେଖିବାକୁ ପଠାଇବା ଅପୁ-
 ଦେଶୀୟ ହତୁଭାର ବହୁତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ।
 ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଆମୋଦ ସମାଧି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ସମାପାଧ୍ୟ ଟଙ୍କା ଦେଇଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅପଣା
 ଅଧୀନସ୍ତୁ ଅମଲମାନଙ୍କୁ କିଛି ପାରତୋଷିକ
 ଦେବାର ବ୍ୟାଧାନ ହୋଇଥିଲେ ଉଚିତ ହୋଇ-
 ଥାନ୍ତା ।

ଏ ନଗରର ଆସନ୍ତା ଦରବାର ଅଧିକ
 ସମାବେଦ ସ୍ୱରୂପ ଦେବାର ଜଣଯାଏ କାରଣ
 ଏଥର ବିପୁରଲେଖ ଅସିବେ ବୋଲି ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ ସମ୍ପାଦ ପାଉଅଛୁ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପର୍ବ
 ସୁତକ ସ୍ୱରୂପ ଘରଭତାର ମଲ୍ଲ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବସ୍ତି-
 ବାର ଦେଖାଗଲଣି । ଯେ ସବୁ କୋଠାଘର
 ମାସକୁ ଟ ୮୧୦୦୦ କାରେ ଉତ୍ତା ମିଳୁଥିଲ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସବୁର ଉତ୍ତା ଟ ୧୦୦୦୦ କା ଠାରୁ
 ଟ ୨୦୦୦୦ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଲଣି ତଥାଚ ନଗର
 ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନୋମାତ୍ରର ମିଳି ନାହିଁ ।
 ଉତ୍ତାଘର ଅଧିକାଂଶକ୍ ପକ୍ଷରେ ଭାଷା ଯୋଗ
 ପଡ଼ି ଅଛି । ଏପରି ରାଜା ଓ କମିସନରମାନେ
 ଅସି ପହୁଣ୍ଡିଲେ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିର ଉତ୍ତା ମଧ୍ୟ
 ଅନେକ ବଦଳିବ ଏପରି ସମ୍ଭାବନା ଦେଖାଯାଏ
 ଏକସପ୍ତାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ସବ ଉପଲ-
 କ୍ଷରେ ଅମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଲେକମାନେ ନାନାସ୍ଥାନକୁ
 ଯିବା ଅସିବା କରିବେ ଓ ଖଣ୍ଡିଏ ଗାଡ଼ି
 ଏକାବେଳକେ ଉତ୍ତାକରି ନ ରଖିଲେ ପ୍ରାୟ
 ଦୁଇବର ହେବାକୁ ହେବ । ଏଥକୁ ଏନଗରରେ
 ଉତ୍ତାଗାଡ଼ି ଖ ୫୦ ଶ୍ର ହେବ କି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ
 ସୁରବ୍ଧ ଗାଡ଼ିଉତ୍ତା ବିପୁର ହେବ ଓ ଗୌଡ଼-
 ମାନେ ମଧ୍ୟ ଏସମୟରେ ପାଲିକଉତ୍ତା ବୁଦ୍ଧି କ-
 ରିବାକୁ ଚୁଟି କରିବେ ନାହିଁ । ମୋମସଲର
 କମିସନର ଓ ରାଜାମାନେ ଯେ ଅପଣା ବେହେର
 ଉପସ୍ଥିତ ରଖିବେ ତେବେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେ-
 ଚନାରେ ଅନେକ ସୁସାର ହେବ ଓ ସମୟରେ
 କାହାରିକୁ ଗାଡ଼ି ପାଲିକ ଅଭାବରେ କେବ
 ପାଇବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଖାଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀର ଲାଭ
 ମଧ୍ୟ ଏ ସମୟରେ ଉଚିତ ହେବ ଓ ତାହା ଜାଣି
 ନଗରବାସିମାନେ ସଚକ୍ତ ହୋଇ ପୁଣ୍ୟ ମାସ-
 କର ଅଧ୍ୟୋକନ କରିବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେଣି
 ଓ ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ କରିବାର ଉଚିତ । ଯାହା
 ହେଉ ଶ୍ରୀମତୀ ଭୂରଭେଷ୍ମସାହେବ ପ୍ରସାଦକୁ ବ୍ୟବ-
 ସାଧିମାନେ ଏକାଳରେ କିଛି ଅଧିକା ଲାଭ
 କରିବେ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଏଠା ନର୍ମାଲସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକ ତାରଣୀ ବାହୁ-
 ଙ୍କର ଚାକର ବିଶାସପାତକତା ଅପରାଧରେ
 ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଓ ଟ ୧୦୦୦
 ଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଲଭିଅଛୁ । ଉକ୍ତ ଚାକର ବାହୁଙ୍କ
 ନିକଟରେ ଦୁଇବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଦେବ ଥିଲା ଓ
 ସର୍ବଦା ତାହାଙ୍କର ବଳ ଓ ନୋଟ ଲଭ୍ୟାଦ
 ରଙ୍ଗାଇବା ଓ ଟଙ୍କା ଉତ୍ସବ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲ ।
 ପୁରବ୍ଧ ତାହାକୁ ଅବଶ୍ୟ ସ ଦରବାର କୌଣସି
 କାରଣ ନ ଥିଲା । ଶେଷଥର ଟ ୧୧୦୦୦ ବା
 ଖଜଣାଖନାରୁ ନୋଟ କଣି ଅଣିବା ସମାପେ
 ତାହାକୁ ବାହୁ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଟଙ୍କା ଘେନି
 ଖଜଣାଖାନାକୁ ଗଲା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉତ୍ତାରୁ ତାହାର
 ରୁମଲଗାକୁ ହେଉ ବା ଅପଣା ଲେଉଟୁ
 ହେଉ ନୋଟ ନ କଣି ଟଙ୍କା ଅଭାବରୁ ବଳ ଓ
 ବାହୁ ପମ୍ପୁରବାରେ ଟଙ୍କା ନେଇଥିବାର ସ୍ୱକା
 ସ୍ୱୀକାର କଲା ନାହିଁ । ଏଥିରେ ବାହୁ ନାଗୁର
 ହୋଇ ତାହାକୁ ପୁଲିସରେ ଅର୍ପଣ କଲେ ଓ
 ପରଶେଷରେ ଅପରାଧ ତାହା ଉପରେ ସାବ୍ୟସ୍ତ
 ହୋଇ ଉପରଲିଖିତ ଦଣ୍ଡକୁ ଲଭିଲା । ମାତ୍ର
 ତାହାର କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତରୁ ଅଦାୟ ହେବ ଓ ବାହୁ ଶକ୍ତିପୁରଣ
 ପାଇବେ । ପୁରବ୍ଧ ଚାକର ଅପରାଧ ଦୁର୍ଭର
 ଶାସ୍ତି ପାଉନ ଯାତ ତାହାଙ୍କର ମରଦଣ୍ଡ
 ହେଲା ନାହିଁ । ଏପରି ଘଟଣା ଦେଖି ନଗର-
 ବାସି ହତୁଲେକମାନେ ବିଷମ ସମାପାଧିରେ
 ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି କି ଉପାୟ କଲେ ଚାକର ଅପରା
 ଦ୍ୟବଦାରରୁ ଶକ୍ତିପ୍ରସ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ ଏଥିର
 କିଛି ଉପାୟ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ବଳ ନୋଟ
 ଲଭ୍ୟାଦ ରଙ୍ଗାଇବା ଅଥବା ଅପରା ଚାକର
 କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଅପେ କରିବା ସୁବିଧା ଜନକ
 ନୁହଇ ଅବଶ୍ୟ ଚାକରଦ୍ୱାରା କରାଯିବାକୁ
 ହେବ ଓ ଅଧିକ ବେତନର ଚାକରଦ୍ୱାରା
 କମିନ ସୁକା ନିଅଯାଇ ନ ପାରେ ଅଧିକ
 ବୋଲିବାକୁ ହେବ ଯେ କାଳ ବଡ଼ କଠିନ
 ହେଲା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଗତସପ୍ତାହରେ ଭ୍ରମରେ ଲେ-
 ଶିଥିଲୁ କି ଉତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷରେ ନାଠର ମନ-
 ଲସ୍ତ ଚୁଧିବାର ସମ୍ଭାବନା ହେବ । ଉକ୍ତ ମନଲସ୍ତ
 ଚୁଧିବାର ସମ୍ଭାବନା ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ।
 ଚୁଧିବାରଦିନ ଦୁଇପ୍ରଦିନଠାରୁ ସର୍ବଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ବେକର କୁହବା ଦୌଡ଼ବା କୁସ୍ତିରତ୍ୟାକ
କୀର୍ତ୍ତା ଦେବ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ
କନମଳ ଚନ୍ଦ୍ରବିଲଦାରଙ୍କ ପୁତ୍ର ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ର-
ଶେଖର ପଞ୍ଚନାୟକଙ୍କ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁ-
ତର ଅପରାଧର ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଅଛି । ଅଭି-
ଯୋଗଟି ଏହି ଯେ ସେ ଅପଣା ଜାଗିର ପ୍ରାମ-
ରେ ଥିବା ଜଣେ ବରାହଣୀର ପାପଗର୍ଭ କର
ଭାଦ୍ରା ବଙ୍ଗାଲବା ସକାଶେ ଓଷଧ ଖୁଆଇବାରୁ
ସ୍ତ୍ରୀ ମରଯାଇଅଛି । ଉଷ୍ଣ କୁ ସୁପ୍ରଶ୍ରୁତ୍ୟକଠାରେ
କେହି ବେନାମିଦରଖାସ୍ତ୍ର ଦେବାରୁ ଦୁରମାସ
ହେଲା ମକଦମାର ଚନ୍ଦାରକ ଲାଗିଥିଲା ଓ
ବାବୁ ବାଜତରେ ଥିଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି ସେ ବ୍ରହ୍ମସ୍ତ୍ର-
ର ଲକ୍ଷାକୋଟିକୁ ଗୁଲନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଏଥିରେ ଚନ୍ଦ୍ରବିଲଦାର ମହାଶୟ ଯେ ଭାଷା
ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏକଥା ବୋଲିବା
ବାହୁଲ୍ୟ ।

ସାକସ୍ତରରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୨୪ ର ସରୁଗୁ-
ଲନ ମିଳୁଅଛି ଓ ଭାଉଁ କମଳ ନ କରବା
ପକ୍ଷରେ ସେଠାର ଚେପୁଟିକଲେକୂର ବଜାର
ଚୌଧରୀ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କୁ ଭାକଦ କରିଥିବାର ଶୁଣା-
ଯାଏ ।

ସାକସ୍ତର ନଗରରେ ଶଗଡ଼ ଉପରେ ଟାକୁ
ବସାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଅଛି ।

ବନକା ଏଲକା ତାଜମାଲ ମୌଜାରେ
ଜଣେ ରଞ୍ଜାର ଏକ ବଧବାସୀ ସଙ୍ଗେ ପାମପ୍ର-
ଣୟ କରିବାରୁ ଭାଦ୍ରାର ଶ୍ରୀ ସେକଥା ଜାଣି-
ଯାଇ ଏକଦିନ ସାମିଲ ସିଂହଧର ବଟସୀ ଘରେ
ପଶି ପଟେଖୁରରେ ଭାଦ୍ରା ବେକର ଦକ୍ଷିଣଭ୍ର-
ମକୁ ଏକକରଣ୍ୟ ବର କାଟିଦେଇଅଛି । ବଟସୀ
ଜାଗ୍ରତକ ଚକ୍ରସାରେ ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ ହୋଇଅଛି
ଓ କୋରୁଣୀ ସୁଲସହାର ଗିରପ୍ରୀର ହୋଇ
ସର୍ବଦେବଜନ ଦାକମଙ୍କ ବିଗୁରରେ ଦୌରାସ
ପୂର୍ବ ହୋଇଅଛି ।

ଦର୍ପଣରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଦାଖଲଖାରକ
କର୍ମ ନିମିତ୍ତ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଜ ୨୧ ଟା ଠିକା-
ଅମଳ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ଭିନିଜଣର
ବେକର ଟ ୨୦ ଓ ଦାକା ଜ ୧୮ ଶର ବେ-
କର ଟ ୧୫ କା ଲେଖାଏ ହୋଇଅଛି । ଏଠା
କଲେକୂଣ୍ଡରେ ଠିକାଅମଳ ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ
ନାହିଁ? ହେଲେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉପେଦବାର
କହିବନ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦେବେ ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ହେବାହାର ଅର୍ଥ

ସମ୍ରଦ୍ଧ କରିବା କାରଣ ବମ୍ବେରେ ଗୋଟିଏ
ସଭାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଭାଦ୍ରା ସମ୍ପ୍ରତି
ସୁକଳ ରହିଲା । ଗବଶ୍ଚିମେଖ କହିଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଓ ଲୋକ-
ମାନେ ନିଜେ ହେଦା କରି ସାହାଯ୍ୟ ସକାଶେ
ଟଙ୍କା ଉଠାଉଅଛନ୍ତି ଏହି ସାହାଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଗୁଲୁଥାଉ । ଏଉତ୍ତରୁ ଅବଶ୍ୟକ ଦେଖି କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବାକୁ ହେବ । ପରମର୍ଶଟି ମନ ନୁହଇ ।

ବମ୍ବେରେ ବଲାଲାର ପୁସକ ଇଂରାଜୀ
ଟୀକା ଦେବା ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ଆଇନର ପାଣ୍ଡୁ-
ଲିପି ଆଗତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିପୂର୍ବେ ଇଚ୍ଛାପୁସକ
ଟୀକା ଦେବାର ବିଧାନ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଇହି-
ରେ ଭେଗ ଉଣାହେଲା ନାହିଁ ଓ ଗତବର୍ଷର
ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ଏଭେଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଅଧିକ
ହେବାରୁ ନୂତନ ଆଇନର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରୀ ଅଟ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି କି ଗବଶ୍ଚି-
ମେଖ ମାହାଲର ଖଜଣା ଚନ୍ଦ୍ରବିଲରେ
ଗୁଲନ ହେବାର ଆଜ୍ଞା ରେବନ୍ଦୁ ବୋର୍ଡ଼ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ତାକ ଖର୍ଚ୍ଚା ଓ ଶ୍ଵେତସେଷ୍ ପ୍ରଭୃତି
ଏହିପ୍ରକାର ଗୁଲନ ହେଲେ ବଡ଼ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା
ଶ୍ଵେତସେଷ୍ ଆଦାୟ କରିବାରେ ଲୋକେ
ବହୁତ କଷ୍ଟ ପାଇବାର ଶୁଣାଯାଏ ।

ସକସ୍ତରୀନା ରେଲବେର ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର
ବାବୁ ନିସାନଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଗୁଲନଟି ଅନାଥ ପିଲର
ଭାଉଁ ନେବା ଓ ହାହାକୁ ପ୍ରଭପାଳନ କରିବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଏଉପ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନ ବଳାଇଲେ ଅନେକ ହିନ୍ଦୁ
ଅନାଥପିଲ ଧର୍ମଦ୍ୟୁତ ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଏକ ଜାଦାଜର କପ୍ରାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
ସମୁଦ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ସର୍ପ ସେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ।
ସପଟ ଲମ୍ବ ୨୫୦ ଫୁଟ ଓ ଓସାର ୫୦ ଫୁଟ
ମୁଣ୍ଡଟି ଗୁରୁକୋଣିୟୁ ଏବଂ ଦେହଯାକ ଦୁଲଦଥ
ଗାର ପଡ଼ିଅଛି ।

ତେଲନୟୁସ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି କି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର
ସରକାଶ୍ଵ କଚେରୀମାନ ଚଳଇମାସ ଭା ୧ ରାଜ୍ୟ
ଠାରୁ ଆଗାମୀମାସ ଭା ୧ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୀତ-
କାଳର ଅବସର ଏବଂ ଭାରତେଶ୍ଵରୀଙ୍କ ଦୋଷ-
ଣା ଉପଲକ୍ଷରେ ବନ ହୋଇଅଛି ବଙ୍ଗବସି-
ମାନେ କେତେକାଳ ହୁଟା ପାଇବେ ଜଣାଯାଇ
ନାହିଁ ।

ମହାରାଜା ସର ଜଙ୍ଗବାହାଦୁରଙ୍କ ଛୁଟାୟ
ପୁତ୍ର ଜେନରଲ ବବରଜଙ୍ଗ ରାଜାବାହାଦୁର-
ଙ୍କର ଅକାଳମୃତ୍ୟୁ ସଂବାଦ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦୁଃଖର

ସହଇ ଇଣ୍ଡିୟାନତେଲନୟୁସରେ ପାଠକଲୁଁ ।
ନେପାଳର ଗୋଲନାଜଙ୍କର ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ଏ
ମହାଶୟ ହୋଇଥିଲେ ଓ ମହାରାଜାଙ୍କର
ସୁତୁଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଯୋଗ୍ୟତା
ଅଧିକ ଥିଲା । ଇଂରାଜ ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ
ଏହାଙ୍କର ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେ ।

ଗଲ ଭୋଫାନରେ ଇସାକ୍ପଟ୍ଟନ ଜିଲ୍ଲାରେ
ଅନେକ ଲୁଣ ଭଣ୍ଡିଯାଇଅଛି ।

ଦକ୍ଷିଣ ଉତ୍ତରରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ଵରୀଙ୍କ
ପ୍ରୀତାର୍ଥେ ସିକ୍ସିୟା ମହାରାଜା ମହାମାନୟ
ଗବଶ୍ଚିର ଜେନେରଲକୁ ନାତଖାନା ଦେବା
ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା କରୁଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ପଞ୍ଚାଶହଜାର
ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ ଓ ଶୁଆଲିଅରର ରେସି-
ଡ଼ଖସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଏଥିର ବନୋବସ୍ତ୍ର
କରିବାର ଭାର ଦିଆଯାଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ରାଜା
ଜମିଦାରମାନେ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଅବଲ-
ମ୍ବନ କରି ଏପରି କିଛି କାଣ୍ଡ ଶ୍ରୀମତୀମହାରାଣୀଙ୍କ
ପ୍ରୀତାର୍ଥେ କରିବେ କି ? ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେ-
ଚନାରେ ଏଠାରେ ଚରସ୍ତ୍ରୀୟା ଜାତି ପକ୍ଷରେ
ମେଉଁ ହେଦା ଉଠୁଅଛି ଇହିଁରେ ଅଧିକ
ହେଦା ଦେଲେ ସମୁଦାୟ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟଗୁଣେ
ରାଜତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଟାଇମସ୍ ଇଲିଜିରି ସଙ୍ଗର ବିବ-
ବରଣଟି ସନ ୧୮୭୫ ବାବୁହ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର
ସୁଲସ ବିଜ୍ଞାପନାରୁ ଉକୃତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଭାଦ୍ରା
ଏହି ଯେ ଭା ୧ ରାଜ୍ୟ ଜୁଲାଇ ରାସ୍ତରେ
ଗୋଟିଏ ଅଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାର ସଜା ହେବାର
ମୋକଦମା ଘଟନା ହୋଇଥିଲା । ରାମଚନ୍ଦ୍ର-
ବରମ ଗ୍ରାମରେ ଜଣେ ଶ୍ରୀ ବୃ୪୫ ବୟସରେ
ବିଧବା ହେଲା ଭାଦ୍ରାର ପୁତ୍ର ଜନିଆ କିଛି
ନ ଥିଲା । ସାମାର ଶୋକରେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ
ବ୍ୟାକୁଳା ହୋଇ ଗୁରମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ତ ମା
ହୋଇ ଆପଣାର ସାବତାୟ ସମ୍ପତ୍ତି ବୈରାଗି-
ମାନଙ୍କୁ ଖୁଆଇ ଦେଲା ଓ ଗୋଟିଏ ସୁଦୃଢ଼ରେ
ରହିଥିଲା । ମୃତ୍ୟୁର କିଛିଦିନ ପୂର୍ବ କାହାର
ସାହାଯ୍ୟ ବିନା ଆପଣା ଘର ଭିତରେ ଆପେ
ଗୋଟିଏ ଗାଈ ଖୋଲିଲା ଓ ଇହିଁରେ ଚଳନ-
କାଷ୍ଠ ହୁଇକଲା । ଆପଣା ଲୁଗାସବୁକୁ ରକ୍ତ-
ବର୍ଣ୍ଣରେ ରଙ୍ଗକଲା । ଉପର ଲିଜିତି ରାସ୍ତରେ
ଘରର ଦ୍ଵାରମାନ ବନ୍ଦ କରି ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣମାନ
ପିଙ୍କ କାଠରେ ଅର୍ଗ୍ଠ ଲଗାଇ ଇହିଁ ମଧ୍ୟରେ
ପୋଡ଼ିମଲା । ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସେ ଏକାକି
ଗୋପନରେ କରିଥିଲା । କାହାର ସାହାଯ୍ୟ

ନେଇ ନାହିଁ । ଆରବନ ସକାଳେ ଚାନ୍ଦାର ଦଗ୍ଧ ଶରୀର ସେ ଗାଢ଼ ମଧ୍ୟରୁ ପାୟାଗଳ । ଆମ୍ବେମାନେ ଏପ୍ରକାର ସଜା ଓ ଅଳ୍ପ ଦୃଢ଼୍ୟାର ବିଶେଷୀ ହେଲେ ଓ ଚାନ୍ଦାକୁ ମହାପାପ ଜ୍ଞାନ କଲେହେଁ ଏ ଶ୍ଵୀଲେକଟର ସରଳତା ଓ ଅକ୍ରମିତ ପ୍ରେମର ପ୍ରଶଂସା କରିବାରୁ ଜ୍ଞାନ ହୋଇ ନ ପାରୁ । ଏର୍ଥାତ୍ ସପାର୍ଥ ସଜା ହୁଏ ।

ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ସେ ସମସ୍ତଦୁର୍ବ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ ଚାନ୍ଦା ବିଲଭରୁ ନ ଅଣାଇବା ବିଷୟ ସ୍ଥିର କରିବା ସକାଶେ କଲକତାରେ ଶାୟି ଗୋଷ୍ଠିଏ ସଜା ବସିବ । ଆମ୍ବେମାନେ ଏସମ୍ଭାବ ଶୁଣି ଅନନ୍ତର ହୋଇଥିଲେ କାରଣ ଏହାଦ୍ଵାରା ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ଉନ୍ନତି ହେବ ।

୧ । ଏଉକେଶନ ଗେଜେଟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ହିନ୍ଦୁହଳିସିଣା କଦଳି ଶାହୁ ନିକାସୀ ଜମିଦାର ବାବୁ ଶିଶୁକନ୍ଦୁରୀୟ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ଗୃହରେ ମଣିଷୁଷ୍ଟାୟ ନିତ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ସାହେବ ଏବଂ ବଜାଳମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ ହୋଇଥିଲା । ବଜାଳମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକଙ୍କୁ ବସିଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ସମୟରେ କେତେକଙ୍କ ସାହେବ ଯାକି ବସିଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତାରେ ପୁଲସର ତତ୍ତ୍ଵି କଟ ସପରଞ୍ଚେଣ୍ଡେଣ୍ଡ ସଦାର ସାହେବ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଚାନ୍ଦାକୁ ଦେଖି ଜଣେ କଲକତାବାସୀ ଶତ୍ରୋତ୍ଥାନ ନ କରିବାରୁ ସେ ଅଗ୍ନିଭୂଲ୍ୟ ହୋଇ ଗୁଲଗଲେ ଶିଶୁକବାବୁ ଅନେକ ବିନୟ କରି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର କ୍ରୋଧ ଦୂର କରି ନ ପାରିଲେ । ଏହି ସମସ୍ତଲୋକଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ କରି ଅପମାନ ଓ ସନ୍ତୋଷ ସଦ୍ୟ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକତା ଆକର୍ଷ୍ୟନ୍ତୁ ଆମ୍ବେମାନେ ରୁହିପାର ନାହୁଁ ।

୨ । ସୋମପ୍ରକାଶ କଦଳି ସେ ଅପମାନ ଅନୁର୍ଗତ ଶିବସାଗରରେ ଅନେକ ଶ୍ଵାଓ ପୁରୁଷ ୨୩ ବର୍ଷ ଏକତ୍ରବାସ କରିବୁଁ ବୋଲି ସ୍ଵାମୀ ସ୍ଵୀକୃତରେ ବାସକରନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳ ଅତୀତ ହୋଇ ଗଲେ ସେମାନେ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ଉନ୍ନତ ଯା ବା ପୁରୁଷାନ୍ତର ପ୍ରବଣ କରିନ୍ତି । ଶିବସାଗରର ରେଳଷ୍ଟାର ଏହି ଦୁଷଣୀୟ କଥା ଆଶାମର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ । ତତ୍ତ୍ଵକମିଶନର କର୍ତ୍ତୈଲ କଟିଂ କହିଅଛନ୍ତି ସେ ଏହି ପ୍ରଥାର କଳ୍ପମାତ୍ର ବୋଧ ଦେଖି ପାରୁନାହାନ୍ତି । ସେ ବରଂ ଏହି ପ୍ରଥାଟିର ଉଚ୍ଚୁଖଳତା ଓ ଅସଂଭବତା ନିବାରଣର ଏକ ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି ।

୩ । ନିଜାମଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଟଙ୍କା-ଠେର ୬୮୮ ସେର କରି ଗୁଡୁଲ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏହି ଅକ୍ଷୟ ସମୟରେ ନିଜାମ ଆପଣାର କମରବନ୍ଦ ଭଲକରି ନିର୍ମୀଣ କରିବ ନିମନ୍ତେ କାରଗରକୁ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କମରବନ୍ଦ ନିର୍ମୀଣ ହୋଇ ଅସିଲେ ବୋଧ ହୁଏ ଉତ୍କଳର ମୂଲ୍ୟ ୮୧୦ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ହୋଇପାରେ ଏ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବାଦସାମ୍ଭାକାଣ୍ଡ ଅଟଇ ।

କହି ନିମୁସ୍ ଶୁଣି ଅଛନ୍ତି କି ଏବର୍ଷ ଶାନ୍ତିକାଳର ଆରମ୍ଭରେ ଜଲେଣ୍ଡର ଉଦ୍‌ସିଲରେ ଏମନ୍ତ ଶିଳାଗୁଣ୍ଡି ହୋଇଥିଲା କି ବୃଦ୍ଧ ଲୋକମାନେ ସକା ସେପରି କେବେହେଁ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ବଜ୍ର କୁଅପଥରମାନ ପଡ଼ିବାରୁ କ୍ଷେତରେ ଥିବା ସିଲମାନେ ଉତ୍କଳର ମାଡ଼ରେ କେତେକଜଣ ମରଯାଇ ଅଛନ୍ତି । କାଳକୁ ସବୁ ଅମାଜ ଦେଖାଯାଉ ଅଛି ।

କହିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲଙ୍କ ଶିବରକ୍ତ ଗ୍ୟସଥାଲୋକଦ୍ଵାରା ଶେଷନାଲ କରିବାକୁ ଜୟପୁରର ମହାରାଜା ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଅଛନ୍ତି ଏଥକୁ ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ଟିୟୁଟ୍ ସପାର୍ଥ କହିଅଛନ୍ତି କି ଏଟଙ୍କା ବମେଲ ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ ସାଦାମ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ ହେଲେ ଭଲ ଦଶନ୍ତା ।

ବଜାଳମାନ

ଥାନାସାଲେପୁର । ପ୍ର । ମାଜକତନଗର ମାହାଙ୍ଗାଗ୍ରାମର ନିକଟ । ମୌ । ରଘୁନାଥନଗରରେ ଥିବା ଅପ୍ତ ଘରଠାରୁ ଗଢ ମରମାସ ତା ୨୧ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ରେ ଅନାଜ ଟ ୧୦୦୯ କାର ସୁନା ଓ ରୂପାର ଅଲଙ୍କାର ଲଭ୍ୟାଦି ଗୋଷ୍ଠି ହୋଇଥିଲା । ସେ ଗୋଷ୍ଠିମାଲର ସମ୍ଭାନଦେଇ ଗୈର ଧରଣଦେବ ତାକୁ ଟ ୫୦ କା ପାର୍ଲୋଷିକ ଦେବାର ଶାୟକୁ ମେଳଷ୍ଟାରସାହେବ ପୁଲସକରଣ୍ଡରେ ଘୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି; ଆମ୍ବେ ଅପଣା ଉତ୍ତରକୁ ମଧ୍ୟ ଟ ୫୦ କା ପାର୍ଲୋଷିକ ଦେବାକୁ ସ୍ଵୀକୃତଅର୍ହି । ଅଥବସ ବ୍ୟସାଧାରଣଙ୍କୁ ଶୁଣ କରୁଅଛୁଁ ସେ କେହି ଉପରତ୍ତକୁ ଗୋଷ୍ଠିମାଲର ସହାନ ବଚାଇ ଗୈର ଧରଣଦେବ ତାକୁ ଟ ୧୦୦ କା ପାର୍ଲୋଷିକ ଦେବ । ତା ୧୭ ରାଜ୍ୟ ଉତ୍ତର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ।

ପ୍ୟାଗାମୋଦନସେନ

ବଜାଳମାନ

ଏଥିଦ୍ଵାରା ସମସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଗିବା କାରଣ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉଅଛି ସେ ଅପ୍ତ କୃତ

ଗମବିଳାସ ପୁସ୍ତକ ସାହାକ ରୂପା ହୋଇ ଟ ୧୦୦୦ ଶୁରୁ ପ୍ରାୟ ଟ ୨୫ ଶୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକ୍ଷାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଅଛି ଟ ୧୭୫ ଶୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିଙ୍କ ଶ୍ରମାଖନାରେ ରଖାଯାଇଅଛି । ସେହି ପୁସ୍ତକର କଲେକର ପ୍ରାୟ ୧୧୫ ଶୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ଏଥିର ମୂଲ୍ୟ ଶୁଣୁ ଟ ୦୫୯ ଦଶଅଣା ଲେଖାଏ ନିରୂପଣ ହୋଇଅଛି । ଏହି ଗମବିଳାସ ପୁସ୍ତକ ୧୮୭୭ ସାଲକୁ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀୟ ପୁଲମାନଙ୍କର ଦୁଗୟ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କରେ ତନିବାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଅଛି । ଏଥକୁ ଯେବେ କେହି ପ୍ରାଦକ ଏହି ପୁସ୍ତକ ଏକତ୍ରରେ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବେ ତେବେ ପୁସ୍ତକର ସମାପ୍ତକ ପ୍ରାୟ ଟ ୨୧୦ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ ଚାନ୍ଦା ଅଦାୟ କରି ଅମ୍ବଙ୍କୁ ନିଗଦ ଟ ୧୦୦ କା ମୁନପା ଦେଇଦେଲେ ଆମ୍ବେ ସବୁପୁସ୍ତକ ଏକତ୍ରରେ ଦେଇଦେବୁଁ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ବିଷୟମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର କେହି ରୁହିବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ସେ ଉକ୍ତ ଶ୍ରମାଖନାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶାୟକ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠିଗଣକରଣ୍ଡର ମହାଶୟକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପତ୍ର ଲେଖି ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଦେବ । ନେବା ବ୍ୟୟରେ ତାଙ୍କ ସମେତ ମେଣ୍ଡି ତନୋତନ କରିବେ ଉତ୍କଳରେ ଅମ୍ବର କୌଣସି ଆର୍ତ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଅଥବସ ଜାକମାନଙ୍କ ଶୁଣି କାରଣ ଏହା ବିସ୍ତାରିତରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା । ଇତି ।

ତା ୧୭ ରାଜ୍ୟ ବିଷୟର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା । ଶ୍ରୀ କପିଳେଶ୍ଵର ବିଦ୍ୟାଭୂଷଣନିକାସୀ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି

ବାବୁ ସାନବହିମହାନ୍ତି ଗୁରୁବାଇବଙ୍ଗାୟ ଟ ୨୫୯	
ମୌଲସ ଅବଦୁଲକାଦର କଟକ " ୩୭୯	
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାଗାର ବିହାରଲତା ଅଗ୍ନିମ ଟ ୧୫୫	
ବାବୁ ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ମିସକଟକବଙ୍ଗାୟ " ୧୫୫	
" ଜଗବନ୍ଧୁମହାନ୍ତି " " ୧୫୫	
ମୁନସି ଅକ୍ଷୟ " " ୩୭୯	
" ସେଣକାଦର " " ୩୭୯	
ଶ୍ରୀ ସଂସା ବିଦ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର	
ଉଦ୍‌ନେଶ୍ଵର ବିଜାୟ ୧୫୫	

ଏହି ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସଂଗ୍ରହକଟକର ଦୁର୍ଦ୍ଦାବକାର କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନିଙ୍କ ସହାୟତ୍ତ୍ଵରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା

ଅତିରକ୍ତ ।

ଉତ୍କଳପାଠିକା ଇ ୧୭ ଭଣ ଡିସମ୍ବର ସନ ୧୮୭୭ ମମିତା ।

ଭେଦାର ଭାଲକା । ଗଢ଼ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ

ନାମ	ଉତ୍ସବ ନମିତ୍ତ	ଚରପ୍ପାଣୀ କାର୍ତ୍ତି ନମିତ୍ତ	ନାମ	ଉତ୍ସବ ନମିତ୍ତ	ଚରପ୍ପାଣୀ କାର୍ତ୍ତି ନମିତ୍ତ
ବାବୁ ଗୁଆଣ୍ୟାମ ନରେନ୍ଦ୍ର	ଟ ୫୦	ଟ ୫୦୦	” ମଦେନ୍ଦ୍ରକୃଷ୍ଣ ଘୋଷ	ଟ ୨	ଟ ୫
ବାବୁ ଚେମକାଳା ଯାତକ	ଟ ୫	୦	ରାଜା । କ । ମଧୁସୂର	ଟ ୨୫	ଟ ୧୦୦
” ନଳବିଶୋଭଦାସ ଓ ଗଣେଶ୍ୱର ଦାସ	ଟ ୧୦	ଟ ୫୦	ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ଚରଧରୀ	ଟ ୧୦	ଟ ୫
” ଶୈବାଶଙ୍କର ଜହରୀ	ଟ ୨୦	୦	” ଛତୁରଲଲ ପରଓ୍ୟାର	ଟ ୨୦	ଟ ୩୦
ମୁନସୀ ଅବଦୁଲଗଫୁର	ଟ ୫	୦	” ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ	ଟ ୪	୦
ବାବୁ ଭୃଷଣଚନ୍ଦ୍ର ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ	ଟ ୨	୦	” ପଦ୍ମଲକ୍ଷ୍ମୀ	ଟ ୨୦	ଟ ୩୦
ବାଜୀ ଅବଦୁଲ ରଫେମାନ ମୁସା	ଟ ୩୫	୦	ମୁନସୀ ରୋଷନମହମ୍ମଦ୍	ଟ ୧୫	୦
ବାବୁ ବଳଦେବଲଲ ଭଗତ	ଟ ୨୫	ଟ ୧୦୦	ବାବୁ କଳୀକୁମାର ଗାଙ୍ଗୁଲି	ଟ ୪	ଟ ୫
” ରାମଗଣ୍ଡ ଗୁପ୍ତ	ଟ ୫	ଟ ୧୫	” କୁନିଲଲ ଦାସ	ଟ ୫	୦
” ମଥୁରାଲ ଭଗତ	ଟ ୧୦	ଟ ୫୦	” ବିଜୟକୃଷ୍ଣ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	ଟ ୪	୦
” କୃଷ୍ଣବିହାର ଘୋଷ	ଟ ୨	ଟ ୪	” ଦ୍ୱାରକାନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	ଟ ୫	ଟ ୧୦
” ରାମମୋହନ ମହାନ୍ତି	ଟ ୨	ଟ ୫	” ଅବିନାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁରୁପା	ଟ ୨	ଟ ୧୦
” ଦାନନାଥ ସରକାର	ଟ ୫	ଟ ୧୦	” ନନ୍ଦକୁମାର ଦାସ	ଟ ୫	୦
” ଘୋଷେଶ୍ୱର ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ ୧	ଟ ୨	” ଭଗବାନ ସାହୁ	ଟ ୧୦	୦
” ହରିନବସାସ ମେଡ଼	ଟ ୨	ଟ ୧୦	” ଅଯୋଧ୍ୟାପ୍ରସାଦ ସାହୁ	ଟ ୧୫	୦
” ହରିବିହାର ମେଡ଼	ଟ ୨	ଟ ୫	” ରାଖାଲଚନ୍ଦ	ଟ ୧୫	୦
” ନାରାୟଣ ପ୍ରହରୀ	ଟ ୫	ଟ ୫	” ରାଜମହମ୍ମଦ୍	ଟ ୨୦	ଟ ୫୦
” ମାଳମଧବ ଅଧିକାରୀ	ଟ ୨	ଟ ୩	” ମନସାରାମ ଓ ଖୋସାଲ ଚନ୍ଦ	ଟ ୩୦	ଟ ୫୦
” ସୋକ୍ରମ ରାଉତ	ଟ ୧	ଟ ୧	” ବଳରାମଦାସ ଭଗତ	ଟ ୨୦	ଟ ୩୦
ମୁନସୀ ମଦେଭାବ ଶା	ଟ ୨	ଟ ୨	” ମନରାମ	ଟ ୧୦	୦
” ଭୁବନ ଶା	ଟ ୧	ଟ ୧	” ଜୟକୃଷ୍ଣଦାସ	ଟ ୩	୦
ବାବୁ ସ୍ୟାମାମୋହନ ଘୋଷ	ଟ ୨	ଟ ୨	” ଭବବିଚରଣ ମହାନ୍ତି ମୁକ୍ତାର	ଟ ୨	ଟ ୩
” ଦାନସ୍ୟାମ ଘୋଷ	ଟ ୧	ଟ ୧	” ଜର୍ଥାନନ ରାୟ ମୁକ୍ତାର	ଟ ୪	ଟ ୨
” ବାଲକୃଷ୍ଣ ଅପା	ଟ ୧	ଟ ୧	ଶ୍ରୀରାମଲୁ ନାୟଡ଼	ଟ ୩	୦
” ହରିଜୀ ପଣ୍ଡିତ	ଟ ୧	ଟ ୧	ବାବୁ ହରମୋହନ ଦତ୍ତ	ଟ ୧	୦
” ଅବିନାଶପୁର ଅପା	ଟ ୧	ଟ ୧	” ଗୁଲବଅଲ	ଟ ୨	୦
” ଅଯୋଧ୍ୟାପୁର ଘୋଷ	ଟ ୧	ଟ ୧	କର୍ତ୍ତୈଲ ନନ୍ଦମ୍ ସାହେବ	ଟ ୩୦	୦
” ବିଦ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର	ଟ ୧	ଟ ୧	ମେଜର ଏସ୍ ଗ୍ରାଫ୍ ସାହେବ	ଟ ୧୫	୦
ସୟମ ମଲ୍ଲିକ ଅଲ	ଟ ୧	ଟ ୧	କାପ୍ଟନ୍ ଏଚ୍ ସିମ୍ସ ସାହେବ	ଟ ୧୨	୦
ବାବୁ ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖାର୍ଯ୍ୟା	ଟ ୩	ଟ ୨	” ଇ, ସେ, ଓଧାଇସ୍ ସାହେବ	ଟ ୧୦	୦

ନାମ	ଉତ୍ସବ ନମ୍ବର	ପରସ୍ତାୟୀ କାଣ୍ଡ ନମ୍ବର	ନାମ	ଉତ୍ସବ ନମ୍ବର	ପରସ୍ତାୟୀ କାଣ୍ଡ ନମ୍ବର
ବାବୁ ଶଶାଂଶୁଖଣ୍ଡ ଦତ୍ତ	ଟ ୩	ଟ ୫	ବାବୁ ମଣିରାମ ଓ କୁଞ୍ଜରାମ	ଟ ୩୦	ଟ ୩୦
ବାବୁ ଅମରନାଥ ଗୁଡ଼ୁର୍ଯ୍ୟା	ଟ ୧	୦	ଡି, ଯେ, ପୁଲସାଦେବ	ଟ ୨୦	ଟ ୫୦
ଚୌଧୁରୀ ବଳରାମଦାସ	ଟ ୫	୦	ବାବୁ ଗୋପାଳରାମରାଜ	ଟ ୧୫	୦
ମୁନସୀ ଦାଦାରବଳୁ	ଟ ୫	ଟ ୧୦	” ଗୌରମୋହନ ଗୁଡ଼ୁର୍ଯ୍ୟା	ଟ ୫	ଟ ୧୦
ବାବୁ କାଠକଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ୟାମ ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୨	ଟ ୧୫	” ଫକରମୋହନ ସେନାପତି	ଟ ୨	ଟ ୫
” ଶ୍ରେବନାନନ୍ଦ ଦାସ	ଟ ୨	୦	ବାବୁ ଗଣେଶପ୍ରସାଦ ସିଂହ	ଟ ୧	ଟ ୨
” ଯଗମୋହନ ସାହୁ	ଟ ୨	୦	ମାରୁମୁଖରଥଲି	ଟ ୨	୦
ମଉଲକ ମହମ୍ମଦହୁସେନ	ଟ ୨	୦	ଜାଗିରଦାର ସୁଲତାନମହମ୍ମଦ	ଟ ୧୦	ଟ ୩୦
” ଅସଦୁଲି	ଟ ୨	୦	ବାବୁ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ	ଟ ୨	ଟ ୫
ବାବୁ ସମୁନାଥ ଦାସ	ଟ ୫	୦	” ସ୍ୟାମମୋହନ ସେନ	ଟ ୨	ଟ ୫
ମୁନସୀ ଗୁଲବଥଲି	ଟ ୨	୦	” ଭାଗିନୀଚରଣ ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା	ଟ ୦	ଟ ୫
” ଫଏସଥଲି	ଟ ୨	୦	” କାଳୀମୋହନ ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୨	ଟ ୩
ବାବୁ ଶ୍ରେବନାନନ୍ଦମହାନ୍ତି	ଟ ୨	୦	” ଅମରନାଥ ଗୁଡ଼ୁର୍ଯ୍ୟା	ଟ ୧	ଟ ୧
” ଦାଠବକୁମହାନ୍ତି	ଟ ୨	୦	ଏଚ, ପି, ଓଦାଲି ସାହେବ	ଟ ୧୦	୦
” ସକଦେବପଣ୍ଡା	ଟ ୨	୦	ସେ, ଜବଲିଉ, ଲେସି ସାହେବ	ଟ ୫	ଟ ୧୦
” ସୁରୁଷୋତ୍ତମପଣ୍ଡା	ଟ ୨	୦	ବାବୁ ସାଲେଗ୍ରାମ ରାଜ	ଟ ୧୫	୦
” ଯଗବନ୍ଧୁମହାନ୍ତି	ଟ ୧	୦	” ଗୋପାଳରାମ ରାଜ	ଟ ୧୫	୦
” ରଘୁନାଥପ୍ରସାଦ ରାୟ	ଟ ୨	୦	ଅମରନାଥ ସୁଲତାନା ଦାସୀ	ଟ ୧୦	୦
” ଗୁଜକଶୋର ଘୋଷ	ଟ ୨	ଟ ୩	ମୁନସି ରସୁଲ ବନ୍ଧୁ	ଟ ୨୦	ଟ ୨୦
” ସ୍ୟାମଚରଣ ଦାସ	ଟ ୧	୦	ବାବୁ ଦୁର୍ଗାନାୟକ ବୋଷ	ଟ ୫୦	ଟ ୫୦
” ବାନାବରମହାନ୍ତି	ଟ ୧	୦	” ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଚଉଧୁରୀ	ଟ ୧୦	୦
” ସରମାନନ୍ଦ ଘୋଷ	ଟ ୧	୦	ମୁନସୀ ଅବଦୁଲ କରୀମ	ଟ ୧	୦
” ଜଗନ୍ନାଥ ମସୁମଦାର	ଟ ୧	ଟ ୨	ବାବୁ ଦାନବକ ମହାନ୍ତି	ଟ ୨	୦
” କୁଞ୍ଜବହାର ରାୟ	ଟ ୧	୦	” ଶୁକଦେବଲଲ ରାଜ	ଟ ୫	୦
” ଦେଶବାନନ ମହାପାତ୍ର	ଟ ୨	ଟ ୩	” ବାଲକ	ଟ ୧୦	୦
” ଫରୋଜ	ଟ ୧୦	୦			

ମୁନସି ଦେଖ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୧୩

୧୯୧୩

ଭା ୨୩ ରିଖ ବିଷୟର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମୁ । ଯୌଷ ଦ ୧୧ ନ ସନ ୧୮୮୪ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୨୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୨୯
ମଫସଲପୂର୍ବ ତାଳମାସଲ ୪୧୫୩

କଟକ ଜେଲଖାନାରେ ବାଉଁଶରୁ କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର କଥା ଏଥିପୂର୍ବେ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଜେଲର ସାହେବ ଏକାଗ୍ରତା ନିମନ୍ତେ ବିଲ୍‌ଭାଗ ପଠାଇଥିଲେ ସେଠାର ଜଣେ କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କାଗଜରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପ୍ରତି ଟନ ହେବେ ମୂଲ୍ୟରେ ନିଜପାରିବ ବୋଲି ଘନ ଲେଖିଥିଲେ । ସେବେ ସୁଲଭ ହେବ ଓ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ସମ୍ଭବ ହୁଏତ ସେ ଏହା ରପ୍ତାନୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପରିଗଣିତ ହୋଇପାରେ ଓ ତାହା ହେଲେ ପଶ୍ଚିମ ସାହେବଙ୍କ ପରମ୍ପରା ଓ ଯତ୍ନ ଅନୁମୋଦନ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ବ୍ୟବସାୟ ବାହାରିବ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ହୁଏ ।

ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେଉଁଠି କୁଟା ଦେବାରେ ନିୟମ କରୁଥିବାର ଗଭୀରପ୍ରାୟରେ ଲେଖିଥିଲେ କଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଠିକ ସେହିପରି ନିୟମ କରୁଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ତଳତମ ସ ଭା ୨୫ ରଖିତରୁ ଆଗାମୀ ମାସ ଭା ୪ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ କଟକ ବନ ହେବ ଓ ଏଠାର ଉତ୍ପାଦ ବାର୍ଷିକ ଆଗାମୀ ମାସ ଭା ୨ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବାର କଳା ହୋଇଥିବାରୁ ଅନୁମୋଦନ ସେ ଅଧିକା କୁଟାର ଆଣା କରିଥିଲେ ତାହା ସତ୍ୟ ନାହିଁ । ଏବେ କୁଟା ଉତ୍ପାଦ ଦାକମା-

ନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅତି କୁଟା ସକାଶେ ଅନୁଶ୍ରେୟ କରି ନ ପାରିବ । ଭା ୪ ରିଖ ଉତ୍ପାଦ କୁଟା ନାହିଁ ବୋଲି ଘୋଡ଼ାଦୋଳ ଭା ୪ ରିଖରେ ଘନ ହୋଇ ଭା ୪ ରିଖରେ ଦେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା । ଅତି ସମସ୍ତ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟରେ ରହିଲା ।

ଉତ୍କଳର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଫେନୁଆ ମୋକଦ୍ଦମା ବିଷୟରେ ସେଠାର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସହିତ ଗୁ-କର ସାହେବଙ୍କର ଦଙ୍ଗା ହେବାର ଦୁଇଜଣ ସାହେବ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଗୁଳି ମାର ଗୁରୁତର ଯାତା ଦେଇଥିଲେ ଓ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ବିଚାରରେ ପ୍ରଜାମାନେ କାରାଦଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡ ପାଇଲେ କିନ୍ତୁ ସାହେବମାନେ କେବଳ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେଇ ମୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ ହାଇକୋର୍ଟରେ ସେ ମୋକଦ୍ଦମା ହେବାରୁ ସାହେବମାନେ ଦୁଇମାସ ଲେଖାଏ କଠିନ ପରମ୍ପରା ସହିତ କାରାଦଣ୍ଡ କରବାର ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିଲେ ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ଜାମିନ ଦେଇ ଖଲାସ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାକ ମୋକଦ୍ଦମାମାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ବିଚାରରେ କି ହେବ ପରେ ଜଣାଇବୁ । ଅପରଭାଗ ସାହେବ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଦଣ୍ଡ ହେବାରୁ ବିଚାର ଲଘୁ ଗୌରବ ରକ୍ଷା ପାଇଥିଲା ଓ ଲୋକେ ଯେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ କି ସାହେବମାନେ ଯାହା ରକ୍ଷା କାହା କରନ୍ତି କେହି ତାହାକୁ

ଶାସନ କରବାକୁ ନାହିଁ ସେ ବିଶ୍ୱାସ ଦୂର ହୋଇଥିଲା ।

ଅନୁମୋଦନ ଅଧିକାରୀ ଅନନ୍ତସିଂହ ଅବଗତ ହେଲେ ଯେ ଉତ୍କଳର ଜେଲରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାଗଜର ନାମରେ କଲକତାର ମିଲିଟିରୀ କମିଶ୍ନର ସରୁ ଖୁବାର୍ଟ ଦ୍ୱାରା ସାହେବ ଯେଉଁ ଅପବାଦର ମୋକଦ୍ଦମା କରୁଥିଲେ କଲକତା ହାଇକୋର୍ଟରେ ଗଭୀରପ୍ରାୟରେ ଉତ୍ପାଦ ବିଚାର ହୋଇ ବିଲ୍‌ସନ ସାହେବ ମୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ । ଜୁରିମାନେ ଏହାକୁ ନିରାପତ୍ତ୍ୟା ବିବେଚନା କଲେ କେବଳ ଏକ କହିଲେ କି ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ଯାହା ଲେଖିଥିଲେ କହୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସରୁ ଖୁବାର୍ଟ ସାହେବ ମୋକଦ୍ଦମା ତଳାଇବା ସକାଶେ ଜଣେ ବାରିଷ୍ଟର ନିୟୁକ୍ତ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବିଲ୍‌ସନ ସାହେବ ଅପେ ଆପଣାର ସଫାର୍‌ସ୍‌ସ ବାଲି ଜବାବ କରୁଥିଲେ ବିଲ୍‌ସନ ସାହେବ ସମ୍ପାଦକ ସ୍ୱରୂପ ସାଧାରଣ ମଙ୍ଗଳକାଂକ୍ଷୀ ଦ୍ୱାରା ସାହେବଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲେଖିଥିଲେ ଓ ବିଚାର ଅଦାଲତରେ ସେ ମୁକ୍ତି ପାଇବାରୁ ସଫାସାଧାରଣ ଅନନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଯତ୍ନାତ୍ମକ ସମ୍ପାଦନ ରହିଥିଲା ।

ସେହି ଉତ୍ପାଦ ନିମନ୍ତେ ଅଜ୍ଞାନ ଉତ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ବୁହୁ ଅପୂର୍ବ

ଲଗିଅଛି ଓ ଯହୁଁପାଇଁ ଲୋକେ ଗୃହଅତ୍ୟେ
 ବ୍ୟସ୍ତ ଅଦ୍ୟ ସଂକ୍ରାନ୍ତସମୟରୁ ସେହି ଉତ୍ତର ସକା-
 ଶେ ସମସ୍ତ ମରକାଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନ ବନ୍ଦ
 ହେବ ଓ ଦାଣ୍ଡିରେ ଅଦ୍ୟ ଅସରୁତ କାଳରେ
 ସ୍ୱୟଂ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତରଲ ସାହେବ
 ଚାହା ଅରମ୍ଭ କରିବେ । ଏ ନଗରରେ ଅଦ୍ୟ
 ପିକ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଦିନ
 ବାକୀ ଅଛି ଇଥାତ ଇହିଁ ବନୋବସ୍ତ ଦେଖି
 ଆପାତରଃ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ କର୍ଷ ଜାତ
 ହେଲଣି ଓ ଅମୋଦର ଆଶାରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ
 ଉତ୍ତାପ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ବଡ଼ଦନ ବକରଦ
 ଓ ପୁଷ୍ପଭାଷେକ ଏହିସମୟରେ ପଡ଼ିବାରୁ
 ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍ତର ଲଗିଅଛି ।
 ଏଥିରେ ସରକାରୀ ଅମୋଦ ଯୋଗ ହେବାରେ
 ସୁନା ଟାଙ୍କଣାର ଯୋଗ ହୋଇଅଛି । ଏମନ୍ତ
 କାଳରେ ଅମ୍ବେମାନେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରକ
 ମାନଙ୍କୁ ଅନୁସ୍ତେଷ କରୁଅଛୁ କି ଟାଙ୍କୁ ଖଜଣା
 ଇତ୍ୟାଦି ଆଦାୟ କରିବା ଏକାବେଳକେ ପ୍ରକୃତ
 ରଖା ଯାଉ ଯେମନ୍ତକ ଏ ଉତ୍ତରକାଳରେ
 ପ୍ରଜାମାନେ କୌଣସିରୂପେ ବରକ୍ତ ନ ହେଉନ୍ତୁ
 ଓ ଟାଙ୍କୁ ଇତ୍ୟାଦି ଦେବାକୁ ହୁଅଇ ବୋଲି
 ଡାହାଙ୍କ ମନରେ ନ ପଡ଼ୁ । ଦି ୧୫ ନ ଏସବୁ
 କନ୍ଦ ଦେଲେ କିଛି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ ଅଥଚ
 ଲୋକଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅନେକ ପରମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି
 ହେବ ।

ଦକ୍ଷିଣ ମହାସଗର ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ
 କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଅକାଠାରୁ ଅରମ୍ଭ ହେବ ବୋଲି
 ଭାରତୀକମୋଗେ ସଂବାଦ ଅସିଅଛି ଅଦ୍ୟ
 ଅସରୁତ କାଳରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ
 ଜେନେରଲସାହେବ ସମ୍ବେଦ ପୂର୍ବକ ଦାଣ୍ଡି
 ନଗରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ । କାଲି ରବି-
 ବାର ବୃତ୍ତମ କରିବେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ
 ନାହିଁ । ସୋମବାରଠାରୁ ଶନିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ବନବେଳେ ସାକ୍ଷାତ୍ ଦେବା ଓ ସାକ୍ଷାତ୍
 କରିବାକୁ ଯିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ରହିବେ
 ଏକ ପ୍ରକୃତ ଗୁଡ଼ରେ ନାଚଖାନା ଓ
 ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ହେବ ଇହିଁ ଉତ୍ତରୁ
 ରବିବାର ବୃତ୍ତମ ହୋଇ ସୋମବାର ଦରବାର
 ହେବ ଓ ସେହି ଗୁଡ଼ରେ ବାଣ ବାଜ ଓ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠନାହିଁ ହେବାର କିଲନା ଅଛି । ଦାଣ୍ଡିର
 ମିତ୍ତନସିଧଳ କମିଟି ଅନେକ ସହସ୍ର ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ
 କର ଚାହୁଁ ନଗର ସେ ଗୁଡ଼ରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠନାହିଁ

କରିବେ । ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ସେ
 ଦକ୍ଷିଣ ସୁମା ମସୂଦିଦ ଗାସ ଅଲୋକଦ୍ୱାରା
 ଶ୍ରେଷ୍ଠନାହିଁ ହେବ ଓ ଏଥି ପାଇଁ ମୁସଲମାନ
 ଶକ୍ତିମାନେ ପୁଅକୁ ହେବା କରି ପାରିବୁ
 ଏହାକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠନାହିଁ କରିବା ସକାଶେ ପ୍ରୟ
 ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ । ଜନୋର
 ମାସ ଚା ୧ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତରୁ ସେନାକର ପ୍ରଦର୍ଶନ
 ହେବ ଓ ଇହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଦାଣ୍ଡି ମହାସଗର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଶେଷ ହେବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହିପରି ଜଣାଯାଇଅଛି
 ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କି କାର୍ଯ୍ୟମାନ ହେବ
 ଇହିଁର ବିସ୍ତାରିତ ବିବରଣ ଅବଧି ଗଜେଟରେ
 ବାହାର ନାହିଁ ଓ ଯେଉଁମାନେ ଦକ୍ଷିଣକୁ ଯାଉ-
 ନାହାନ୍ତି ଚାହାଙ୍କର ଅଗେଜାଣିବା ଯେମନ୍ତ
 ପଛେଜାଣିବା ତେମନ୍ତ ଅଟଇ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କରେ ଭଲଲିଖିତ
 ହୃଦୟବଦାରକ ଘଟଣାଟି ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ମେଲରେ
 ଲେଖାଅଛି । ଯଥା;—

“ଅଦ୍ୟ ଅପରାହ୍ଣ କାଳରେ ଅମ୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟା-
 ଲୟକୁ ଯିବା ସମୟରେ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ଜଣେ
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲୋକ କି ଯାହାର ଦୁଇ ପୁଅ ଅନା-
 ଭାବରେ ଗରକାଳ ମରଯାଇଥିଲେ ସେ ଅଳ୍ପ
 ପଞ୍ଚୁ ପାଇଅଛି । ଆମ୍ଭ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପଛରେ
 ଗୋଟାଏ ପିଣ୍ଡାରେ ସେ ମର ପଡ଼ିଥିଲା ଓ
 ଚାହାର ଶ୍ମା ଗୋଟିଏ ପିଲ କୋଳରେ ନେଇ
 ଚାହା ମୁଣ୍ଡ ପାଖରେ ବସି କାନୁଥିଲା ଏପରି
 ଅମ୍ବେମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଦେଖିଅଛୁ । ଉଲ୍ଲୀଖିତକୁ
 ପଞ୍ଚୁରବାରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଚାହାଙ୍କ ଘର
 ପୁନାମାଳିନୀମକ ଗ୍ରାମରେ ଥିଲା ଓ ଚାହାର
 କୁଟୁମ୍ବରେ ସେ ଚାହାର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଭିନୋଟି
 ପିଲ ଥିଲେ । ଗୃହଦିନ ସେଠାରେ ଅନାଦା-
 ରରେ ଦୁଃଖ ପାଇ ସେମାନେ ଘର ଶୁଣି
 ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ନଗରକୁ ପଳାଇ ଆସିଲେ । ଏଠାରେ
 ପାଞ୍ଚଦିନ ହେଲା ପଞ୍ଚୁ ଉଷାହାର ପେଟ ପାଟ-
 ଥିଲେ ଗତ ହାଲି ଚାହାଙ୍କର ବଡ଼ପୁଅଟି
 ଅଳ୍ପକଷ୍ଟ ହେତୁ ମରଗଲା ଜଣେ ଦୟାବନ୍ତ
 ଇଂରାଜୀ ବଦାନ୍ୟଠାରୁ ମୃତପିଲାଟିକୁ କବର
 ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ । କବର ଦେଇ
 ଫେରି ଆସି ପିତା ଶୁଣିଲା ଯେ ଚାହାର ଦୁଃଖ
 ପ୍ରକୃତ ମରଯାଇଅଛି ଓ ଚାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଗତ
 ଗୁଡ଼ରେ କବର ଦେଇ ଆସିଲା । କାଲି ଓ
 ଆଜ ସେମାନେ କିଛି ଖାଇବାକୁ ପାର ନାହାନ୍ତି
 ଓ ଅନାଦାରରେ ପଡ଼ିରହି ଅଳ୍ପ ସାମାନ୍
 କାଳ ବେଳ ”

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଯେବେ ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ-
 ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଏ ଦଶା ଭେଦେ ମୋଫ-
 ସଲରେ ଯାହା ହେଉଥିବ ପାଠକମାନେ
 ଅନାୟାସରେ କଲ୍ପନା କରି ପାରନ୍ତି । ଏଥିକୁ
 ଅମ୍ବେମାନେ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ
 ବପର ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ଦାଣ୍ଡି ଦରବାରରେ
 ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କରିବାକୁ ଅସିଅଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରଜାବନ୍ଧନ! ଶ୍ରୀରାଜେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ କର୍ମଗୃ-
 ମାନେ କରୁଛେ ଅପ୍ରବସ୍ତୁର ଦୋର ଅନନରେ
 ମାଜିଅଛନ୍ତି ।

୧୮୭୭-୧୮୭୮ ସାଲର ଶିକ୍ଷାବର୍ଷର
 ବାର୍ଷିକ ବଜ୍ରପତ୍ର ବାହାର ଅଛି ଓ ଇହିଁ ସମ୍ପ-
 ନ୍ନରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଲେଖନେତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ
 ଯେଉଁ ଅଭିପ୍ରାୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ଚାହା ମଧ୍ୟ
 ଗଜେଟରେ ଶୁଣା ହୋଇ ଅଛି । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର
 ବୃଦ୍ଧି ଦେଖି ମାନବର ସରୁ ଡେମ୍ପଲ ସାହେବ
 ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବଙ୍ଗ-
 ଲାରୁ ମୂଲ ଓ କାଲେଜମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁସ
 ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟୟ ଯାଉଅଛି ଇହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଯାହାଅର୍ଥସ ଓ ବି, ଏ,
 ପସାକ୍ଷାର ଫଳ ଦେଖି ବଙ୍ଗଳାରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର
 ଯେ ଖ୍ୟାତି ହୋଇଅଛି ଚାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୁ-
 ଶରେ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛି କି ନାହିଁ ଏକଥାରେ
 ସନ୍ଦେହ ହେଉଅଛି । ଯାହୁଅର୍ଥସ ପସାକ୍ଷାରେ
 ଶତକରୁ ଜ ୨୫ ଶ ଓ ବି, ଏ, ପସାକ୍ଷାରେ
 ଶତକରୁ ୨୩୫ ଜଣ ଏ ବର୍ଷ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
 ହୋଇଥିଲେ । ଏତେ ଅଳ୍ପସଂଖ୍ୟକ ଶୁଣ ପଙ୍ଗ-
 ଶାରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ଅନେକ ହେତୁ
 ପ୍ରକୃତ ହୋଇ ଅଛି ଓ ସେ ସବୁ ହେତୁ
 କେତେଦୂର ସତ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ ମାତ୍ର ପଙ୍ଗ-
 ଶକଙ୍କର ମତ ଏହି ଯେ ଶୁନ୍ତମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରିବାରେ ଅସାବଧାନତା ଲକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛି
 ଓ ଶୁନ୍ତମାନେ ବୃଦ୍ଧିର ଉଲ୍ଲାନା ନ କରି ସୁରଣ
 ଶକ୍ତି ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭର ରଖନ୍ତି ଓ ବସୟ
 ନ ଚାହିଁ ପୁସ୍ତକମାନ ପାଠକରନ୍ତି । ଲେଖନେତ୍ର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ପୁଅକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ପସାକ୍ଷକଙ୍କର ଉପର
 ଲକ୍ଷିତ ମତ ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷାବର୍ଷର ତାଲିକାରେ
 କୁ ମନୋଯୋଗ କରିବାପାଇଁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ
 ଏମନ୍ତ ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଯହିଁରେ ରକ୍ଷା-
 ସୂନ ଓ ଉଚ୍ଚ ଦଶାହର ଅଧ୍ୟୟନ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରକୃତ
 ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତ ହେବ । ଶିକ୍ଷାର
 ଉତ୍ତର ନିମିତ୍ତ ଅନୁପ ସେ ବଜ୍ରପତ୍ର କରିବାକୁ

ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ତାହା ସେ ଅନନ୍ତ ସହଜ କରିବେ । ମାତ୍ର ଏଥିର ପ୍ରକୃତ ଓଷଧ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଷଙ୍କ ଦାତାରେ ନାହିଁ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିଷ୍ୟଙ୍କଠାରେ ଅଛି ଓ ଲେଖନେଶ୍ୱର ଗବର୍ଣ୍ଣର ବସ୍ତ୍ର କରନ୍ତି କି ସେମାନେ ଦୂରରୁପେ ଏକ-ଆଳୁ ସୁରଣ ରଖି କାନ୍ଦି କରାନ୍ତି ।

ଲେଖନେଶ୍ୱରଗବର୍ଣ୍ଣର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଯେଉଁ ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ଯଥାର୍ଥ ଅଟଇ ଓ ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ର ଅଟ ମଧ୍ୟ ଯଥାର୍ଥ କହୁଅଛନ୍ତି କି ଏଦୋଷ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ହେତୁରୁ ହୋଇ ଅଛି ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କର ଦୋଷ କି? ସେମାନଙ୍କର ଗୁଣି-ଏଣିକି ଦୁର୍ବଳତା ବା କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ତେବେ ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା କି ପାଇଲେ କାହୁଁ ତାହାଙ୍କର ଉତ୍କଳ ହେବ ।

ସାଧାରଣ ହିତକାର୍ଯ୍ୟର ଭାଲକା

ଲୋକବିଶେଷଦ୍ୱାରା ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଯେ ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ ହିତକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ହୁଅଇ ତହିଁର ଏକ ଭାଲକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷକୁ ଯ ଏ ଓ ତାହା ଗଜେଟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହୁଅଇ । ଗତ ସନ ୧୮୭୪ ଓ ୭୫ମସିହା-ରେ ଏକପ୍ରକାର ଯେତେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ଭାଲକାମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ସହଜ ଚଳନପାସର କଲକତା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ତହିଁରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଓଡ଼ିଶା-ବାସିଙ୍କଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ଭାଲକା ଉଲ୍ଲେଖ କଲୁଁ । ଯଥା;

ସନ ୧୮୭୪ ଜିଲ୍ଲାପୁସ୍ତକ

ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟ ସେଣ୍ଟର	ପୁସ୍ତକଗଣ	ଟ ୧୫୦୦
ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟ ବାବାଳ		
କୋଟଗୁଡ଼ାଳ	କୂଅ	ଟ ୧୫୦
ଚୈତନ୍ୟନିଧନ ଓ ମେର		ଟ ୧୫୦
ମହାନୁ ରଘୁନାଥ ଦାସ		ଟ ୧୫୦
ଲଗବତ ମହାନ୍ତି ବୋଠଦେଶ		ଟ ୧୦୦
ଲଗବତ ସରକ		ଟ ୧୦୦
ଲୁକନ ସାହୁ ପାଞ୍ଚଗଡ଼	ପୁସ୍ତକଗଣ	ଟ ୨୫୦୦
ଦୁର୍ଗାସିଂହ ମହାପାତ୍ର		ଟ ୨୫୦୦
ଦୁର୍ଗାସିଂହ ଖୋରଧା	ପଥରକୂଅ	ଟ ୨୦୦
ଗଙ୍ଗାଧର ପାଲର ବାଣସୁର		ଟ ୮୦୦
ବାଲେଶ୍ୱର		
ବାବୁ ଶ୍ୟାମାନନ୍ଦ ଦେ	ଚିକିତ୍ସାଳୟ	ଟ ୧୦୦୦
ସନ ୧୮୭୫ ଜିଲ୍ଲାପୁସ୍ତକ		
ବରଅବେଦେବ	ପୁସ୍ତକଗଣ	ଟ ୨୦୦୦

ମନୁଜ ମହାପାତ୍ର
 ଏକନ
 ଉପରଲିଖିତ ଭାଲକାରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ କେବଳ ପୁସ୍ତକ ଲୋକମାନେ ସାଧାରଣ ହିତକାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ବଦାନ୍ୟତା ପୂର୍ବକ ଧନବ୍ୟୟ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱରର ବାବୁ ଶ୍ୟାମାନନ୍ଦ ଶୟ ବାହାଦୁର ଛତା କଟକ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରରେ କେହି କିଛି ଏପରି କର୍ମ କରି ନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେ ଏଥିପୂର୍ବେ ଏକ-ଅର ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ପର୍କରେ ଏହିପରି କଥା ଲେ-ଖିଥିଲୁଁ ଓ ତହିଁରେ ଏମନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା କହିଥିଲୁଁ ଯେ ପ୍ରାୟତଃ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ କେହି କିଛି କର୍ମ କରିଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପନ୍ଥା ମାତ୍ର କ୍ରମାଗତ ଭିନ୍ନ ଗୁରୁ ବର୍ଷ-ରେ ଯେବେ କେହି କିଛି କରିବାର ପ୍ରକାଶ ନ ହେଲା ତେବେ ଅବଶ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ଯେ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ କିଛି ହୋଇ ନାହିଁ ଅଥଚ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣୁଅଛୁଁ ଯେ ବାବୁ ଦେ-ଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ ଆପଣା ବ୍ୟୟରେ ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ସତ୍ୟ ଅଟଇ ତେବେ ଏ ଭାଲକାରେ ଅସିବାର ଉଚିତ ଥିଲା ଓ ତାହା ନ ହେବାରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ସଂଗ୍ରହରେ ପଡ଼ିଲୁଁ ଯାହା ଦେଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷର ପ୍ରକାଶିତ ଭାଲକାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଆମ୍ଭେମାନେ କହୁଅଛୁଁ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ କଟକରେ କେହି ଏପ୍ରକାର କର୍ମ କରି ନାହାନ୍ତି ଓ ଏହା ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଧନୀ ଜମିଦାର ଓ ମାହାଜନମାନେ କାହିଁକି ଏ ବିଷୟରେ ଉଦା-ସିନ୍ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭେମାନେ ବୁଝିବାକୁ ଅସମ ହେଲୁଁ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷଙ୍କ ବିଜ୍ଞାପନାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଗତ କେତେକ ବର୍ଷରେ ଭଲଲିଖିତ କର୍ମମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ବଦାନ୍ୟତାରେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇ ଅଛି । ଯଥା;

ସନ ୧୮୭୧	୪୭୭	ଟ ୫୪,୮୦୦
୧୮୭୨	୨୯୯	ଟ ୮୦,୨୦୦
୧୮୭୩	୧୭୩	ଟ ୧୧,୨୯,୭୧୫
୧୮୭୪	୮୪୭	ଟ ୧୦,୫୯,୯୯୯
୧୮୭୫	୧୨୯	ଟ ୨,୦୫,୦୩୪

ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ପ୍ରଥମ ଭିନ୍ନବର୍ଷ-ରେ ଯେତେଟିକା ଲେଖାଏ ସାଧାରଣ ହିତକା-ର୍ଯ୍ୟରେ ଲୋକେ ଦେଇଥିଲେ ସନ ୧୮୭୪

ସାଲରେ ତହିଁର ଭିନ୍ନଗଣରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କଲେ । ଏଥିରୁ ଲେଖନେଶ୍ୱରଗବର୍ଣ୍ଣର ବୋଲନ୍ତି କି ଉକ୍ତ ବର୍ଷରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହୋଇଥିବାରୁ ଦୁଃଖି-ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧନମାନେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ପୁସ୍ତକଗଣ ଓ ସଜ୍ଜକ ଇତ୍ୟା-ଦି ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ଦାନର ଫଳ ଦୁଗୁଣ ହୋଇଅଛି ସନେହ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ ଯେ ସନ ୧୮୭୫ ମସିହାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବଦାନ୍ୟତାର ସୌଭ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନାହିଁ ବରଂ ସନ ୧୮୭୪ ଠାରୁ ସନ ୧୮୭୫ ରେ ଲକ୍ଷେଟିକା ଅଧିକ ଦାନ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ଏହି ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏପ୍ରକାର କର୍ମରେ ବଦାନ୍ୟର ପ୍ରକୃତି ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଜନ୍ମି ଅଛି । ଏଣୁକରି ଓଡ଼ିଶାରେ ତହିଁର ଅଭାବ ଦେଖି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଦୁଗୁଣ ହେଉଅଛି ।

ସନ ୧୮୭୫ ମସିହାରେ ୨୦ ଜଣାର ଲୋକ ଟ ୨,୦୫,୦୩୪ କା ଦାନ କରିଥିଲେ ତହିଁମ-ଧ୍ୟରେ ଦୁଗୁଣ ନଦୟା ଓ ଦରଭଙ୍ଗା ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ଅଧିକଟିକା ଦାନ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏକା ଦରଭଙ୍ଗାରେ ପ୍ରାୟ ସାତେ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷଟିକାର କର୍ମ ହୋଇଥିଲା ଓ ତହିଁର ରଜା ଅଧିକାଂଶଟିକା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସବୁଠାରୁ ଅଳ୍ପଟିକାର କର୍ମ ଲୋଦାର ଜଗାରେ ହୋଇ ଥିଲା ।

ସାମ୍ପ୍ରାୟିକସଂବାଦ ।

ଏ ଜିଲ୍ଲାର ଭୂତପଦ୍ମ ଜଳ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହେବ ବିଲ୍ଲଭରୁ ଫେରିଆସି ଚଳଇପାସ ତା ୧ ରଞ୍ଜରେ ବମ୍ବେରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଏଠାକୁ ଆସିବେ କି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଠାରେ ନିସ୍ତୁଳ ହେବେ ଜଣା-ଯାଇ ନାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଜଣେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଚପଟ୍ଟି ଟ ୨୫ କା ଅପଲ କରିବାକୁ ଯାଇ ପରବାନା ଜାଲ କରି ଟ ୧୨୫ ଅପଲ କରିଥିଲା ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣ ହେବାରୁ ଗତ ଦୌରରେ ତାହାର ଭିନ୍ନବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟବାସ ଦଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି ।

ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ସ୍ମୃତିରେ ଏ ନଗର ଜଗ-ରପତାରେ ଗୋଟାଏ ଭର ଯୋଡ଼ିଗଲା । ଶାନ୍-କାଳରେ ଘର ପୋଡ଼ିଯିବା ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟାପାର ଅଟଇ ।

ଏତଦ୍ଦେଶନ ଗେଜେଟ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି “ଅ-
 ମ୍ପେମାନେ ଏହି ଅପୂର୍ବ ସମ୍ପାଦକ ସୁଲଭସମାପ୍ତ-
 ରୁ ଉଦ୍ଧୃତ କଲୁ । ଅନେକଙ୍କ ମନେ
 କର ପାରିଲୁ, ଅମ୍ପେମାନେ କୌଣସି ବୈଷ୍ଣବକୁ
 ଉପହାସ କରନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ତାହା ନୁହେ । ଅମ୍ପମା-
 ନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର କିଛି ଦୂରରେ ଗୋଟିଏ
 ସାଦେବବୈଷ୍ଣବ ଅସି ଅଛନ୍ତି । ଗଲ ଶନିବାର
 ଅମ୍ପେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲୁ ।
 ତାଙ୍କର ବିବରଣ ସଂକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁ
 ଅଛି ଏହାଙ୍କର ପିତା ମାତା ଦୁହେଁ ଆତ୍ମାଲୀଳାର
 ଲୋକ ଏବଂ ଶ୍ରେୟାନକାଥାଲକ୍ଷ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ।
 କାନପୁରର ଏକ ସୈନ୍ୟ ଦଳରେ ଏହାଙ୍କର
 ପିତା କର୍ତ୍ତୈକ ଥିଲେ । ତା ୧୧ ଉତ୍କଳ ଦସମର
 ୧୯୦୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସେହିଠାରେ ଏ କନୁ-
 ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ପରେ ମଧ୍ୟଭାରତବର୍ଷର
 ଏକ ଶୂଳାକ ଅଧୀନରେ ପୁଲସରେ ଚାକର
 ଲେ । ତନେ ଶିକାର କରବାକୁ ବନକୁ
 ଯାଇ ଜଣେ ଯୋଗୀଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସାକ୍ଷାତ
 ହେଲ । ଯୋଗୀ ଏହାକୁ ଶିକାରୀ ଦେଖି ଉକ୍ତ
 ଦୁର୍ଘାତ୍ୟର ବିରୁଦ୍ଧରେ କେତେକ କଥା କହି-
 ଲେ ଏବଂ କିଛି ବିଶେଷ ଗୁଣକଥା କହିଥିଲେ
 ଯେ, ଇହଁରେ ତାଙ୍କ ମନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଷ୍ଣ-
 ଗ୍ୟର ଭାବ ଉଦୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ
 ପରତ୍ୟାଗ କରି ବୈଷ୍ଣବ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ସେହିଦିନୁ ଆଉ ବନ୍ଦୁକ ଧରନ୍ତି ନାହିଁ । ଚାକର
 ପରତ୍ୟାଗ କରି ଘାନ ଘାନ ବୈଷ୍ଣବା ବେଶରେ
 ଜୀର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କରି ବୁଲୁଅଛନ୍ତି । ଏଲହବାଦ
 ଓ କାଶ୍ମିର ଯାଇଥିଲେ । ଏହାଙ୍କର ଶ୍ଵା ଓ
 ଦୁଇ କନ୍ୟା ଏବଂ ଜଣେ ଜାମାତା ଏଲହବାଦ-
 ଦରେ ଅଛନ୍ତି । କନ୍ୟା ସଙ୍ଗରେ ଦେଖା
 ହୋଇଥିଲ କିନ୍ତୁ ସେ ଚିତ୍ତ ପାରିଲ ନାହିଁ ।
 ଏ ଅସିବା ପଥରେ କୌଣସିଠାରେ ଗୋଡ଼ା
 କ ଗାଡ଼ି କ ନୌକା ବନ୍ଧରେ ଚଳନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ବଡ଼ ନଦୀ ପଡ଼ିର ପାର ହୋଇ ଅସି ଅଛନ୍ତି
 ଦୁଇକୋସ ଜଳ ପଡ଼ିର ପାରହୋଇ ପାରିଲୁ ।
 ଏହାଙ୍କର ମତ ଯେ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଦର୍ଶନ ନିଜର
 ସାମଗ୍ରିକ ପରିଣତରେ କବିକୁ ଦେବ ।
 ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ଛଅ ଦିନ ହେଲ ଗୋଟିଏ
 ପାଇକାମା ମିଛ କଲକତାକୁ ଅସି ଗଙ୍ଗାର
 ଏକ ଚାଟରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ସେଠାରୁ
 ଜଣେ ବଙ୍ଗାଳୀ ବୈଦେବ ସହକରି ଅପଣା
 ଘରେ ଅସି ରହିଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ସାଦେବ
 ଏହାଙ୍କୁ ଫେରୁରବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ

କିନ୍ତୁ ପାର ନାହାନ୍ତି । ସାଦେବ ଆତ୍ମର
 ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସୁଖା ଦେଖାଗଲ
 ଏବେ ମାତ୍ର ମାଂସ କିଛି ଖାଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଖ୍ରୀଷ୍ଟି-
 ଯୁନ କ ମୁଗଲମାନ ଦସ୍ତରେ ଖାଇବାକୁ ଚାହାନ୍ତି
 ନାହିଁ । ଅପଣା ସାମ୍ବରକ ପ୍ରୟୋଜନ ପାଇଁ
 କାଦାରି ନିକଟରେ କିଛି ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ, ଇହଁର
 କାରଣ ପଚାରିଲେ କହନ୍ତି ସମସ୍ତେ ଉପହାସ
 କରିଅଛନ୍ତି, ତେଦେ ଆମ୍ପେ କାହା ନିକଟରେ
 ଖାଇବାର ଚାହନ୍ତି । ଏବେ ଏହାଙ୍କୁ ଦେଖି-
 ବାକୁ ଠିକ ଏକ ବୃଦ୍ଧ ବୈଷ୍ଣବ, ମୁଣ୍ଡ ଲଣ୍ଡା,
 ଦାଢ଼ୀ ମୁଚ୍ଛ ନାହିଁ, ଗଳାରେ ଓ ଦାଢ଼ରେ
 ଭୃଲସୀମାଳା, ସଦା ଦରିନାମ ଜପ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି । ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଅଧିକ କଥା
 କହନ୍ତି ନାହିଁ, କିଛି ପଚାରିଲେ ସମାନ୍ୟ ଉତ୍ତର
 ଦେଇ ପ୍ରତ୍ୟାସୂ ଜପ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି । ଅମ୍ପେ-
 ମାନେ ଅନେକସଖ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ଉତ୍ତମ-
 ରୂପେ ପସନ୍ନା କରି ଦେଖିଲୁ ଲୋକଟି ସରଳ
 ବିଶ୍ଵାସୀ ଅପତ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ କିଛି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ,
 ଏମନ୍ତ କ ଧର୍ମ କଥାରେ ବାଲବଲର ଉଦା-
 ଦରଣ ଅସି ଦନ୍ତୁ । ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର କଥା କହିଲେ
 କିଛି ବୁଝି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ବରୁ ଯାହା ଶିଖାଇ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ତାହାହିଁ ଅସି ରହିଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ବିଶ୍ଵାସ ଯେ ଇହଁରେହିଁ ମୁକ୍ତି ପାଇବେ । ଏ
 ମହାଶୟ ଓଡ଼ିଶାର ଜଗନ୍ନାଥ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉ
 ଅଛନ୍ତି ।”

ଭାରତେଶ୍ଵରୀ ଉପାଧି ଲେଖାଥିବା ନୁତନ
 ମୁଦ୍ରା ଦୁଇଲକ୍ଷ କଲକତା ଟାଙ୍କଣାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇଅଛି ଓ ଇହଁମଧ୍ୟରୁ ଏକଲକ୍ଷ ଦାଣ୍ଡକୁ
 ଯାଉଅଛି । ସେଠାରେ ଘୋଷଣା ପତ୍ରଦିନ
 ପ୍ରଚାରଣ ଦେବ ।

ଅମ୍ପେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନନ ସହିତ ସ୍ଵଦେଶୀରେ
 ପାଠକଲୁ ଯେ ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାର ପ୍ରିଣ୍ଟରକୁ ମୁନ-
 ସଫ ଯେଉଁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଥିଲେ ଅସିଲରେ
 ତାହା ରହିବ ହୋଇଅଛି ଓ ପ୍ରିଣ୍ଟର ଏ ମକ-
 ଦମାଦତ୍ତ କେଶରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଅଛନ୍ତି । ମୁନ-
 ସଫଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଅନ୍ୟାୟ ବୋଲି ଅମ୍ପେମାନେ
 ପ୍ରଥମରୁ ଅନୁମାନ କରିଥିଲୁ ଓ ଜଜସାଦେବ
 ଯଥାର୍ଥ ବିଚାର କରିଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ତାହାଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିସି ପାଠ କରବାକୁ ଅମ୍ପମାନଙ୍କର
 ବଡ଼ ବାସନା ଥିଲା ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ
 ସ୍ଵଦେଶୀ ତାହା ଶୁଣିବେ ବୋଲି ଲେଖି ଶ୍ଵା-
 କର ନାହାନ୍ତି ।

ନୁତନ ପଦରଘୋଷଣା ଉପଲକ୍ଷରେ ସେନା-
 ମାନଙ୍କୁ ଏକଦିନର ବେତନ ପାରିତୋଷିକ
 ଦେବାର ଯେଉଁ ଆଜ୍ଞା ହୋଇଅଛି ଇହଁରେ
 ଭିନ୍ନଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଦେବର ସମ୍ଭାବନା ସୈ-
 ନିକ ବିଭାଗର ଚିତ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଏପରି ପାରି-
 ତୋଷିକ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ଅତୁର ଭିନ୍ନ ଚାରଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅସ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ।

ଗୋଟିଏ କଟାମୁଣ୍ଡକୁ ଯାହା ପଚାରିଲେ
 ସେ ତାହା କହୁଅଛି ଓ ପ୍ରଭଦିନ ନାନାରୂପ
 ଧାରଣ କରିପାରେ । ଏ ତାମସା କଟକ ବାଲୁ-
 ବଜାର ମାରଯାଫଅଲକ୍ଷ କୋଠା ସମ୍ମୁଖରେ
 ଥିବା ଗୋଟିଏ କୋଠାଘରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉ-
 ଅଛି । ଯାହାଙ୍କର ରଜା ହୁଏ କଷ୍ଟରୁ ବ୍ୟୟ
 ଶ୍ରୀକାର କଲେ ଅନାୟାସରେ ଦେଖି ପାଇବେ ।
 ପ୍ରକାଶ ଥାଇବ ତାମସା ବୃହତ ହାରରେ
 ଅନୁଶରେ ଘଣ୍ଟା ବାକୁଅଛି ଓ ଦ୍ଵାରର ଦୁଇ-
 ପାଖରେ ଦୁଇଟି ଲଲରଙ୍ଗର ପତାକା ଉଡ଼ୁଅଛି
 ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡର ଛବି ଟଙ୍କାପାଇଅଛି । ସେ
 ସକେତକ ଅନୁସର ଗଲେ ସୁମ ହେବ ନାହିଁ ।

କଟକ } ଶମ୍ଭୁଗମ ଓ
 ୨୩/୧/୨୭ } ଶାମମହାନ୍ତ ।

କଟକ ସରକାରଲେଖକ ଲଲହେରରେ
 ଥିବା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାଳସିଂହ ରଚିତ ସପ୍ତସିଦ୍ଧି ମଦ୍ୟ-
 ଭାରତରୁ ଖଣ୍ଡ ବର୍ତ୍ତମାନ ମିଳୁ ନାହିଁ କେହି
 ଲଲହେରରୁ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବା ସତ୍ତାରେ
 ନେଇଥିଲେ ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଫେର ପଠାଇଦେ ।

କଟକ } Piyari Mohan Acharjya
 ୧୨/୧/୨୭ } Secretary to the Uttarak
 Cirenating Library.

ମଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ବଜ୍ରପେନା ଦେବନା
 ମଣ୍ଡ ସା ଅଗ୍ରମ ଟ ୨୫୪
 ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥରଘୋଷ କଟକ ଦଳୟା ଟ ୨୫୪
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସୁଜା ବିହେ ପାରିକୁଦ ” ଟ ୨୫୪
 ବାବୁ ସୁମଗୋବିନ୍ଦଜଗଦେବ
 କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ” ଟ ୨୫୪

ଏହି ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସଦରକଟକ ଦର-
 ଘାବଜାର କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀ ସଦ୍ଵାଳୟରେ
 ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରଚାରଣ ହେଲ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୧୧ ଖ
୧୯୨୭

ଭା ୩୦ ରଖ ଦସମ୍ଭର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମୁ । ପୌଷ କ ୧୮ ନ ସନ ୧୮୮୪ ସାଲ ଗନବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୦
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଫସଲପାଇ ତାକମାସଲ ୪୧୫

ସନ ୧୮୭୭ ସାଲ ଶେଷ ଦେଲ କାଳଠାରୁ ଏହା ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ବାଦ ଦେବ । ଏକ-ର୍ଷନ୍ତ ସମନ୍ତ ଦୂର୍ବିଷାଦରେ ଅଭିବାହିତ ହୋ-ସେଇ ଯେ କେବେଲ ଏହାକୁ ବିଦାୟ ଦେବା କାଳ ହେଉଥିବା କାଳ । ବର୍ଷ ଅଧ୍ୟୟନ ସମ୍ବଳେ ସୁବନ୍ଧକୁ ଦେଲ ଉତ୍କଳବର୍ଷ ଅନଳରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲ ଓ ସମସ୍ତେ ଆଶା କରୁଥିଲ ଯେ ଏବର୍ଷେ ଏହିପରି ଅନଳରେ ହେବ । ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଆଉ ଏକ ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳବର୍ଷ ସମନ୍ତ ମଗୁଅଛି ଯେ ଦିନ ବାର ଦିନକୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ଭାଗରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏବର୍ଷ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଅଧିକାଂଶ ଦେଶ ମହାବିପଦରେ ପଡ଼ିଅଛି । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଓ ଝଡ଼ି ବନ୍ଧାସ ବନ୍ଧା ଉଦ୍ୟାଦ ଉପୁଆରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବମେଇ ଓ ପୁସ ବନଳାରେ ହା ହା କାର ପଡ଼ିଅଛି । ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଲୋକ ବଙ୍ଗଳାରୁ ଯୋଇଗଲେ ଓ ସଦ୍ୟସି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଅଧିକ ଲୋକ ମରଣପଦକାର ସବାଦ ଅସି ନାହିଁ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଦକ ସାହାଯ୍ୟରେ ବହୁଥିବା ଲୋକେ ମୁଠାଏ ଅସ ପାଉଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେମାନେ କେତେ ମନସ୍ତାପରେ ଅଛନ୍ତି ଓ କେତେ କ୍ଳେଶ ଦେଲ କରୁଅଛନ୍ତି ଭାବା ଓ ଉତ୍ତରାଧିବ ସହ-କରେ ଅନୁଭବ କର ପାରିବେ । ଏପରି ଭୁର-ଧର ସ୍ଵରରେ କେତେ ଅଭ୍ୟାଗୁର ହୋଇଗଲ ଏବ ଅବଧ ଇତ୍ତରୋପ ଓ ଅସିମ୍ଭରେ ମହା-ସ୍ଵର ମହା ରହିଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ବିବେଚ-

ନା କଲେ ଏବର୍ଷେ ଅତି ଦୁଃଖ ଦେଇଗଲ ଓ ସଦ୍ୟସି କ ଅମ୍ବେମାନେ ବଳାହାର କରି ଉତ୍କ-ବରେ ମାଉଅଛି ଇହଁପାଇ ଏବର୍ଷ ସୁଖରେ ଗଲ ବୋଲି କୌଣସି ରୂପେ କହି ନ ପାରି ।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟନ ଜେଲନସୁଖ ଅବଗତ ହୋଇଅ-ଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍କର ପଶ୍ଚିମ ସୀମାର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ନୁହଇ । ସେଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଗୋଲ-ମାଲ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ଇହଁପାଇ ସୈ-ନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷକୁ ସାବଧାନ ସୁବକ କର୍ମ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ସେ ଦକ୍ଷା ଦରବାରକୁ ଅସିବେ ନାହିଁ ଓ ସେ ଅଜ୍ଞ-ଲରୁ ସେସମସ୍ତେ ସୈନ୍ୟ ଦକ୍ଷାକୁ ଅସିବା ସକା-ଶେ ଆଜ୍ଞା ପାଇଥିଲେ ସେମାନେ ଆଉ ସେସ୍ତା-ନରୁ ବାହାରିବେ ନାହିଁ । କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ଅସମସ୍ତରେ ଉତ୍କଳବର୍ଷାୟ ସର ଏଥିର ବିଗୁର ନିମିତ୍ତ ବହୁଅଛି ଏବ ସମସ୍ତ ବିବେଚନାରେ ଭଲଗତ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।
ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ସବାଦ ଏହିକ ଏକା କେଲର ଜିଲରେ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତି ସପ୍ତା-ହରେ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଉଅଛି ସେଠା-ରେ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଲୋକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଦକ ସାହାଯ୍ୟ-ରେ ଏକା ବହୁଅଛନ୍ତି । କର୍ଣ୍ଣୁଲର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଅଟଇ ଏଠାରେ ଦେଇଲକ୍ଷ ଲୋକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କର୍ମରେ ମୂଲ ଲାଗିଅଛନ୍ତି । କଜାପାରେ

ଏହିପରି ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୪୫୦୦୦ ଠାରୁ ୫୦୦୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ । ଉତ୍କର ଆରକଟ, ସାଲମ ଓ ମରୁର ଜିଲମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଏହିପରି ଅଟଇ । ଦେସାବ କର ହୁଣାଯାଇଅଛି ଯେ ଆଗାମି ମାର୍ଚ୍ଚ-ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମରେ ବ୍ୟୟ ଦେବ । ସମସ୍ତେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି କି ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅଧିକ ହୁଏତକର ଦେବ କାରଣ ସେ ସମ-ସ୍ତରେ ଦକ୍ଷିଣର ଧାନଖଳା ଭାଙ୍ଗୋର ଜିଲରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ି ନ ଥିଲ ମାତ୍ର ଏବର୍ଷ ଭାବା ହୋ-ଇଅଛି । ବମେଇରେ ଗର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩୮ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲ ଏବ ଏଠାରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜଠାରୁ ଅଧିକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ଏ-ଠାର ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମରେ ୧୧ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ହେବାର ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ।
ଆଗାମୀ ମାସ ଭା ୫ ରଖ ସକାଳବେଳେ ଗୁଇଲଆଗଞ୍ଜ ପଡ଼ିଯାରେ ସେହିଁ ଘୋଡ଼ାଦୌଡ଼ ଦେବ ଭହିର ବଜ୍ରାପନ ବାହାରିଅଛି । ସର୍ବପୁଞ୍ଜା ୭ ଥର ଦୌଡ଼ ଦେବ ।
୧ ମା ଘୋଡ଼ାଦୌଡ଼, ଏକମାଲର ଭନ
ଚତୁର୍ଥାଂଶ ବାଟ ପ୍ରବେଶିକା ମୁଦ୍ରା ୪୧୭୯
୨ ସୁ । ଇଟ ଦୌଡ଼, ଅଧମାଲ ୩୮ ଟ ୫୯
୩ ସୁ । ଶେଷଘୋଡ଼ା ଦୌଡ଼, ଏକମାଲ-
ଲର ଭନଚତୁର୍ଥାଂଶ ପ୍ରବେଶିକା
ମୁଦ୍ରା ୪୧୦୯

୪ ଥି । ଘୋଡ଼ାଦୌଡ଼, ସିଦ୍ଧାବାଟରେ ,, ୪୧୭୯
 * ମ । ଇଟୁଦୌଡ଼, ଅଧମାଲ ,, ୪୧୮୦

୨ ଷ୍ଟା ଘୋଡ଼ା ଦୌଡ଼ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ
 ଘୋଡ଼ାମାନେ ସେ ଦିନ ଦୌଡ଼
 ଥିବେ ଅଥଚ କୌଣସି ବାଜରେ
 ପ୍ରଥମ କି ଦ୍ଵିତୀୟ ଦୋଇ ନ ଥିବେ
 କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କର ଦୌଡ଼
 ଦେବ, ଅଧମାଲ ବାଟ ପ୍ରବେଶି-

କା ମୁଦ୍ରା ୪ ୧୮

୨ ମ । ଇଟୁ ଦୌଡ଼, ଏ ସବୁ ଇଟୁ କେ-
 ବଳ ଦେଖାଯୁଲେକଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି
 ହୋଇଥିବ ଓ ଇଟୁରେ ଦେଖାଯୁ
 ଲେକ ସବାର ହୋଇଥିବେ, ଏକ-
 ମାଲର ଏକତୃତୀୟା ପ୍ରବେ-

ଶିକା ମୁଦ୍ରା ୪ ୩୮

ଘୋଡ଼ା ଦୌଡ଼ର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହନମିତ୍ତ
 ଇଲଲିଖିତ କର୍ମଗୁଣ ନିୟମ ହୋଇଅଛି ।
 ଯଥା;—

- ବିତ୍ତରକର୍ତ୍ତା— ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାଧୁସୂଦନ ପାଠକ
- କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ— " ଚନ୍ଦନ " "
- ସେକଟରୀ— " ରାଜର୍ଷି " "
- କ୍ଲର୍କ— " ଲକ୍ଷ୍ମଣ " "

ଯେଉଁମାନେ ଦୌଡ଼ରେ ଘୋଡ଼ା ଦେବାକୁ
 ଅଥବା ବିଶେଷ ନିୟମ ଜାଣିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି
 ସେମାନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚନ୍ଦନ ପାଠକଙ୍କ ନିକଟରୁ
 ସମସ୍ତ ସମ୍ବାଦ ପାଇବେ ।

ଦକ୍ଷିଣ ମହାସଭା ।

ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତୀୟମାନେ ସଦାଦି ଅସି-
 ଥିଲେ ସେ ଗତ ଶତାବ୍ଦୀର ଅଧ୍ୟାୟ ଯ ୪୫ ଖା
 ସମୟରେ ମହାମାନବ ଗଜପ୍ରଭାକର ଓ ଗଦ-
 ଶ୍ଵର ଜେନରାଲ ଲର୍ଡ ଲିଟିନ ପାଦେବ ଦକ୍ଷି-
 ନଗରରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ରେଲବେ
 ଷ୍ଟେସନଠାରୁ ଆପଣା ଗୁଡ଼ିଆକୁ ବସ୍ତ୍ରମାନ
 ଦେବା କାଳରେ ଗୁଣ ସମାଗେତ ହୋଇଥିଲା ।
 ଦକ୍ଷିଣ ଅସିଥିବା ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚକର୍ମଗୁଣ ଓ ଗଜା
 ଓ ସରଦାରମାନେ ଷ୍ଟେସନଠାରେ ଛାଡ଼ାକୁ
 ସମ୍ମାନ କରି ଅଗିବାସୀର ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।
 ଗଜପ୍ରଭାକର ପାଦେବ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ
 କରି ଅନନୟନକ ବାକ୍ୟ ଦୁଇ ଗୁଣିତା କହି
 ଦୁସ୍ତୀ ଉପରେ ବଜେକଲେ ଚକ୍ର ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚ-
 କର୍ମଗୁଣ ଓ ଗଜା ସରଦାରମାନେ ଦୁସ୍ତୀଉପ-
 ରେ ବସିତାହାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧବାହାଣ ହେଲେ ଏକ-

ଦକ୍ଷିଣରୁ ଅଧିକ ଦାମ ଏହିରୂପେ ଏକତ୍ରରେ
 ଗୁଲିଲେ ଷ୍ଟେସନଠାରୁ ଜେଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩ ମା-
 ଲି ବାଟ ଏଥିର ଦୁଇ ପାଖରେ ପଲଟିନ
 ସିପାହି ଓ ପୁଲିସ ଯାତ ହୋଇ ଛୁଟା ହୋଇ-
 ଥିଲେ ଓ ଦୁଇ ପଲଟିନ ପଦାଳକ ଏବଂ ଗୋ-
 ଲନାଜ ଗୋପ ସହିତ ସମ୍ମୁଖରେ ଗୁଲିଥିଲେ
 ବାଟ ଦୁଇ ପାଖରେ ଯାତ୍ରିକର ସଖ୍ୟା ନ ଥିଲା
 ଓ କୋଠାଉପରେ ବିକ୍ରୟକର୍ତ୍ତୀର ବସ୍ତ୍ରମାନ
 ପିନ୍ଧି ଯେଉଁମାନେ ବସି ଦେଖୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ-
 ଦ୍ଵାରା ସମାଗେତର ଶୋଭା ଅତୁର ବର୍ଦ୍ଧିତ
 ହୋଇଥିଲା । ସ୍ଵାମୀସଜଦର ଅଳ ଉଚ୍ଚ ଶୁଙ୍ଖ-
 ରେ ପୁଜା ଏତେ ଲୋକ ବସିଥିଲେ ଯେ ଛକ-
 ପ୍ରାୟ ଖାଲି ନ ଥିଲା ଓ ଲୋକେ ସେରୁପ
 ବସିବାରୁ ମସଜଦର ଅସାଧାରଣ ଶୋଭା ହୋ-
 ଈଥିଲା । ଷ୍ଟେସନଠାରୁ ଗୁଡ଼ିଆକୁ ଯିବାବାଟରେ
 ଶକ୍ତି-ଏ ଉଚ୍ଚତୁମି ସଜର ଯେତେବେଳେ ଛାଡ଼ା
 ଉପରଦେଇ ଦୁସ୍ତୀମାନେ ଗଲେ ତେତେବେଳେ
 ଏ ସମାଗେତର ଶୋଭା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ହୋ-
 ଈଥିଲା ଓ ଛାଡ଼ା ଦେଖି ଦର୍ଶକମାନେ ଉଚ୍ଚେଷ୍ଠ-
 ରରେ ଅନନୟନ କରିଥିଲେ । ସକ୍ଷ୍ୟା ସମୟ-
 ରେ ଗଜପ୍ରଭାକର ଅପଣା କେଶରେ ପଦେବ
 ଦେଲ ଓ ନିୟମିତ ସଲମା ଗୋପର ଧନହୋଇ
 ଏ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା ।

ଦରବାର ଉପଲକ୍ଷରେ ଯେତେ ଲୋକ
 ସମ୍ମୁତ ଏନଗରକୁ ଆସିଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ କୌଣସି
 ସମୟରେ ପୁକେ ଦେଖାଯାଇ ନ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା
 ବିଭାଗର ଗୁରୁଅତ୍ତ ଗଜା ଜମିଦାର ଗବର୍ଣ୍ଣି-
 ମେଶ୍ଵ କର୍ମଗୁଣ ଓ ଅପର ଉତ୍ତୁଲେକମାନେ
 ଆସି ଏକତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଏରୁପ ଦେ-
 ବାରେ ଏନଗରଟି ଅଧିକଶୋଭା ଧାରଣ କରି
 ଅଛି । ଉତ୍ତର ଉପକରଣମାନ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲଣି ଦାଣ୍ଡକୁ ବାହାରଲେ ଇଟୁର
 ପରିତପ୍ତ ମିଳୁଅଛି ଇଟୁର ବର୍ଣ୍ଣନା ଅବଶ୍ୟକ
 ହେଉ ନାହିଁ । ଅଧିକ ଜଳବାୟୁକୁ ନିତ୍ୟ
 ବ୍ୟବହାରୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟବର ମୂଲ୍ୟ ବିଶେଷ ବଢ଼ି-
 ଅଛି ଓ ଇଟୁରେ ବିଶିଷ୍ଟ ସାମାନ୍ୟବସ୍ତୁର
 ଲୋକଙ୍କୁ ବଡ଼ ବାଧାବାର କଥା ଥିଲା ମାତ୍ର
 ଉତ୍ତରର ଦ୍ରବ୍ୟବସ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଅନେକ
 ପ୍ରକାର ମୂଲ୍ୟ ମନ୍ଦର ମିଳୁଥିବାରୁ ଓ ବିକ୍ରୟ ବଟା
 ଅଧିକ ହେଉଥିବାରୁ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଶ୍ଵେତ-
 ଗାର ହେଉଅଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବିଶେଷକଷ୍ଟ ଦେବାର
 ଅନୁମାନ ହେଉ ନାହିଁ । ବଜଲେକମାନଙ୍କର

କଥା ଅବା କି କହିବା ସେମାନେ ଅପଣା
 ସାଧାନୁସାରେ ଧନବ୍ୟୟ କରି ଉତ୍ତରରେ ମାତି
 ଅଛନ୍ତି ଓ ବରୁପେ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କରିବେ
 କେବଳ ସେହି ବ୍ୟାପାରରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।
 ଫଳତଃ ଯେତେଲୋକ ଗୁରୁଦିନରୁ ଆସି ଏ
 ନଗରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି
 ଏମନ୍ତ କେବେଦେଈ ଦେଖା ନ ଥିଲା ଓ ଏରୁପ
 ସବଦା ଘଟଣା ମଧ୍ୟ ସବୁଜ ନୁହେଁ । ଏସମୟ-
 ରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ଗଜା
 ଜମିଦାର ଓ ଉତ୍ତୁଲେକମାନେ ସେତେଦିନ
 ଏଠାରେ ରହିବେ ପ୍ରତିଦିନ ଏକ ସ୍ଥାନରେ
 ଏକତ୍ରରେ ବସି ସଭାବ ଚାଲି କରନ୍ତୁ । ସାମା-
 ଜିକ ବିକ୍ୟତା ପ୍ରାପନ କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ କାଳ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛୁ ଓ ଏକାଳ ଯେମନ୍ତେ
 ନଷ୍ଟ ନ ହୁଅଇ ଏଥିର ଆମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ସତର୍କ କରୁଅଛୁ । ଦରବାର ମଜଲିସ ଇତ୍ୟାଦି
 ଯେତେ କାଣ୍ଡ ଦେବ ଇଟୁରେ ପରାମର୍ଶସହିତ
 ଦେଖା ଶୁଣା ହେବାର ବିଲକ୍ଷଣ ସଂଯୋଗ
 ହେବ କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାନସ ଯେ ଏହା
 ଛୁଟା ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀର ଉତ୍ତ-
 ଲେକ ଆପଣା ଅବସରକ୍ରମେ ଏକତ୍ରରେ ବସି
 ଦୁଃଖ ସୁଖ ଇତ୍ୟାଦି ହେଉନ୍ତୁ ଓ ପାମୋଦ
 ପ୍ରମୋଦ କରନ୍ତୁ ଯେମନ୍ତ କି ଘରକୁ ଫେରି
 ଗଲବେଳେ ସେସମସ୍ତ ସଭାବର ପ୍ରସଙ୍ଗ ମନେ
 ରହିବ ।

ଏଥିପୁର୍ବେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ-
 ଶାଙ୍କ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ ଉପଲକ୍ଷରେ ଯେଉଁଦିନ
 ଯେ ଉତ୍ତର ଦେବ ଛାଡ଼ା ସଂକ୍ଷେପରୂପେ
 ଲେଖିଥିଲୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚ କିୟତନ ସବୁର
 କେତେକାଂଶ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ଯାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଅଛି ଛାଡ଼ା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନରପାଦେବଙ୍କ
 ଆଜ୍ଞାକ୍ରମେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଲେକ୍ତରପାଦେବ ଇଂ-
 ଜାରେ ମୁକ୍ତ କରାଇ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ ପାଠକଙ୍କ ମୋକ୍ଷକ୍ରମେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅନୁ-
 ବାଦ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଁ ଯଥା;—

ଜାନୁଏରୀ ତା ୧୫ ଶୋମବାର ।— ବାର-
 ବାଟ ଶକ୍ତି ସମ୍ମୁଖରେ ବେଳ ଠିକ ଘ ୧୨ ଖା
 ବେଳେ ଦରବାର ହେବ । ଏ ଦରବାରରେ
 ଯେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଇଟୁର ପୁଅର
 ବିଜ୍ଞାପନା ବାହାରିଅଛି ।
 ଜାନୁଏରୀ ତା ୧୫ ଶୋମବାର ।— ସକ୍ଷ୍ୟା
 ଘ ୨ ଖା ବେଳେ ସମସ୍ତ ନଗରରେ ସ୍ଵେଚ୍ଚ-

ନାଲ ଦେବ ଓ ଘ ୭ ଥା ସମୟରେ କା-
 ଯୋଡ଼ା ନିଜ ବାଲରେ ବାଣ ଯୋଡ଼ାଯିବ ।
 ଦରବାରକୁ ଅମରଣ ଦୋଳଧିବା ଇନ୍ଦ୍ରସୈନ୍ୟ
 ହସ୍ତଲେଖ ଓ ମେମସାହେବମାନେ ଗଜା ଓ
 ଜମିଦାର ଓ ଦେଖାୟ ହସ୍ତଲେଖମାନକୁ
 ଲଲବାଗ କୋଟି ଓ ଦୁଇ ମଧ୍ୟରୁ ଅରସବାଜୀ
 ଦେଖିବାକାରଣ କମିଶ୍ନରସାହେବ ଆନନ
 ସହିତ ଅଦର କରବେ । ସେହି ମାନେ ଦର-
 ବାର ଦେଖିବାକୁ ଅନୁମତିପତ୍ର ପାଇଥିବେ
 ସେମାନେ ଗୁରପ୍ରାପ୍ତ ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଛକଟ
 ଦେଖାଇ ଜଲେକୃଷ୍ୟ କରେଇ ବାରଦାରେ
 ବସି ଦେଖିବେ । କରେଇ ଦୁଇ ସଂସରେ
 ସକସାଧାରଣକୁ ଦେଖିବା ସକାଶେ ଅନୁମତି
 ରଖାଯିବ ।

କାନୁଏସ୍ ଡା ୩ ରାଜ୍ୟ ବୃଥବାର ।—କୁ ସ୍ତ୍ରୀ
 ଦୌଡ଼ିବା କୁଦିବା ଇତ୍ୟାଦି । ଏ ସବୁ ବହୁତ
 ସ୍ତ୍ରୀରୁ ପିଲାମାନେ ଏବଂ ପଲଟନର ସିପାହି-
 ମାନେ ଦବା ଦୁଇପ୍ରଦର ଅର୍ଥାତ୍ ଘ ୧୨ ଥା
 ସମୟରେ ବନ୍ଧା ନକଟ ପଡ଼ିଥରେ କରବେ ।
 ସେହି ମାନେ ଦରବାର ଛକଟ ପାଇଅଛନ୍ତି
 ସେମାନେ ଦରବାର ଗୁଦରେ ବସି ଦେଖି-
 ପାରିବେ ଏ ନିମାମାନ ଘ ୧୨ ଥାଠାରୁ ମଧ୍ୟ
 ଘ ୨ ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ ।

କାନୁଏସ୍ ଡା ୪ ରାଜ୍ୟ ଗୁଦବାର ।—ଦବା
 ଘ ୧୨ ଥା ସମୟରେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ କମିଶ୍ନରସାହେବ
 ଲଲବାଗ କୋଟିଠାରେ ଇନ୍ଦ୍ରସୈନ୍ୟ ହସ୍ତ-
 ଲେଖକ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ୍ କରବେ ।

କାନୁଏସ୍ ଡା ୫ ରାଜ୍ୟ ଗୁଦବାର ।—ସକାଳ
 ଘ ୭ ଥା ବେଳେ ଗୁଦଲୟଗଞ୍ଜ ଘୋଡ଼ାଦୌଡ଼ି
 ପଡ଼ିଥରେ ଘୋଡ଼ା ଦୌଡ଼ି ଦେବ ।

ବେଳ ଘ ୧୨ ଥା ସମୟରେ ଲଲବାଗ
 କୋଟିଠାରେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ କମିଶ୍ନରସାହେବ ଦେଖା-
 ଯୁକ୍ତଲେଖକ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ୍ କରବେ ।

ଗୁଡ଼ ଘ ୧୨ ଥା ସମୟରେ ଦରବାର ଗୁଦ-
 ଠାରେ ଦେଖାୟ ହସ୍ତଲେଖମାନେ ନୀଚ
 ଗାଠର ମଜଲସ ବେବେ ।

କାନୁଏସ୍ ଡା ୬ ରାଜ୍ୟ ରବବାର ।—ଦବା
 ଦୁଇପ୍ରଦର ଘ ୨ ଥା ସମୟରେ ଦରଦୁମାନକୁ
 ଶ୍ରେକନ ଓ ବସ୍ତ୍ର ଦିଆଯିବ ।

ଉପରଲିଖିତ ବନୋବସ୍ତ୍ରରେ ଦୟୋଃଃ
 ଅପୁବ୍ୟା ଅନୁମାନେ ଦେଖୁଥିବୁ ପ୍ରଥମ ଏହି
 ମେ ଶ୍ରେଣୀର ଓ ଦାଣ ଘୋଡ଼ିବା ଏକଦଶ
 ଅନୁରରେ ଅରମ୍ଭ ଦେବାର ଥିବାରୁ ଶ୍ରେଣ-

ନାଲ ବଲକର ଲେକେ ଦେଖି ପାରିବେ ନାହିଁ
 କେବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଦେଖିବାକାରଣ ନିଜାନ୍ତ
 ପସରେ ଦୁଇଦଶା ପ୍ରୟୋଜନ କାରଣ ସମସ୍ତ
 ସରକାରୀ କରେଖମାନ ପ୍ରଧାନ ସତକମାନ
 ଦେବା ଟଙ୍କାରୁ ଶ୍ରେଣୀର ଦେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ
 ଲୋକ ଅପଣା ଦାଣ୍ଡଦ୍ୱାରରେ ଶ୍ରେଣୀର
 କରବେ ବୋଲି ମିତ୍ତନସିପଲ କମିଟି ଥେଣ୍ଡୁ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଦୁଗାୟ ଅବକାଶ ଡା ୫ ରାଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ।
 ପ୍ରଥମେ ଘୋଡ଼ାଦୌଡ଼ି ଡା ୪ ରାଜ୍ୟରେ
 ଦେବାର କଥା ଥିଲା ଡା ୫ ରାଜ୍ୟ
 ସକାଳକୁ ସୁଷ୍ଟ ଅସିବାରେ ଦେଖାୟ
 ଲୋକଙ୍କୁ ବଜା ଦରବର ଦେବାକୁ ଦେବ
 କାରଣ ସକାଳ ଗୁଡ଼ ଦୁଇପ୍ରଦର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଡାହାଙ୍କର ଅବକାଶ ଥିବ ନାହିଁ କେବଳ
 ଇଂରାଜମାନଙ୍କ ସୁଧା ସକାଶେ ସମସ୍ତ ବନୋ-
 ବସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ସେରୁପ କମିଶ୍ନରେ ଦରବାର କ୍ରୀଷ୍ଣ ନିବାଦ
 ଦେବ ଇହିଁର ବିଜ୍ଞାପନ ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇଅଛି କମିଶ୍ନରସାହେବଙ୍କ ଇଞ୍ଜାମରେ ଡାହା
 ଇଲେ ପରାସିଲ ହେଲା ।

ଦରବାରର ଶୁଖଳା ।
 “ଅଗାବକରୁମାମୟୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀ
 କୁଲନକୋରସ୍ତା ଗୁରକବର୍ଷର ଅଧିକାର
 ରାଧା ଧାରଣର କ୍ରିୟା ସମୁଚ୍ଚରୂପେ ପ୍ରବୃତ୍ତ
 କରଣୋପଲକ୍ଷେ ସେହି ଦରବାର ସନ ୧୮
 ୭୭ ମସିହା କାନୁଏସ୍ ମାସ ଡା ୧ ରାଜ୍ୟରେ
 ଦେବ ଇହିଁରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶୁଖଳା ଅନୁସାରେ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ।

୧ ।—କଟକନଗରର କାରବାଟୀକଲ
 ସାମନା ପଡ଼ିଥରେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ଗୁଦରେ
 ଦରବାର ଦେବ ।

୨ ।—ଦରବାର ଅମରଣ ସମସ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ର-
 ସୈନ୍ୟ ସାହେବ ଓ ଦେଖାୟ ଗଜା ଓ ଜମି-
 ଦାର ପ୍ରଭୃତି ହସ୍ତଲେଖମାନେ ଦରବାରର
 କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ଦେବାର ଏକପାଦଶା ପୁସ୍ତକ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଦବା ବାରଦଶା ବାଜିବାକୁ ଏକପା-
 ଦଶା ବାଜି ଥାହିଁ ସ୍ୱ ସ୍ତାନରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେବେ ।

୩ ।—କଟକର ସୈନ୍ୟାଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ କଣ୍ଠେଲ
 ନିକଳ୍ପ ସାହେବ ମିଲଟିଶ ଇଲକାକୁ ସେପ୍ରକାର
 ଅଜ୍ଞା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ ଇଦନୁଯାୟୀ ସେ

ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉଚିତମତେ ଉପସ୍ଥିତ ରଖି
 ଗଜକାୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ପ୍ରଦର୍ଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବେ ।

୪ ।—ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଶ୍ରୀ
 ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଦୋଷଗାପତ୍ର ଧାରଣ
 ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟାହ୍ନକାଳରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଠିକ ଦବା
 ଦୁଇପ୍ରଦର ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ।

୫ ।—କରଗର କର୍ମଗୁଣ ଅର୍ଥାତ୍ ଇନ୍ଦ୍ର-
 ସୈନ୍ୟ ଦେଲେକ ପ୍ରଧାନ ଦାକମ ପ୍ରଶଂସିତ
 କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ବରଜମାନ ଦେବା ସମ-
 ସ୍ତରେ ବିଧିମତ ଅଜ୍ଞାନପୁସ୍ତକ ସାହେବ ପ୍ରଶଂ-
 ସିତକୁ ଦରବାରର ଗାଦରେ ପ୍ରବେଶ କର-
 ଇବେ ।

୬ ।—ଇହିଠାରୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଶ୍ରୀ
 ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଦୋଷଗାପତ୍ର ଇଂରାଜୀ ଭାଷା-
 ରେ ପାଠ କରବେ ଓ ସେ ଦୋଷଗାପତ୍ର ପାଠ
 ଦେବା ସମୟେ ଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା
 ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଦୟାୟମାନ ଦେବାକୁ ଦେବ ।

୭ ।—ଇହିଠାରୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ପ୍ରଧାନ
 ଦାକମଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଦରବାରର ମଧ୍ୟସ୍ଥାନକୁ
 ଆଗମନ କରବେ । ସେସ୍ଥାନରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ
 ମହାରାଣୀଙ୍କ ଦୋଷଗାପତ୍ର ଉତ୍କଳଭାଷାରେ
 ଜଣେ ଦେଖାୟ କର୍ମଗୁଣକହାରୀ ପାଠ
 କରାଯିବ ।

୮ ।—ଉତ୍ତରରେ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଓ
 ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବେଞ୍ଚିତ ଥିବ
 ପ୍ରଧାନ ଦାକମମାନେ ଦରବାର ଗୁଦ ସମ୍ମୁଖକୁ
 ଗମନ କରବେ ଓ ସେଠାରେ ଉକ୍ତ ଦୋଷଗା-
 ପତ୍ର ଜଣେ ଦେଖାୟକର୍ମଗୁଣ ହନୁ ସ୍ଥାନ
 ଭାଷାରେ ଏକତ୍ରୀତ ଥିବା ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖ-
 ରେ ପାଠ କରବେ ।

୯ ।—ସୈନ୍ୟାଧିକାରୀଠାରୁ ସୈନ୍ୟମାନେ
 ସକ୍ଷେପ ପ୍ରାପ୍ତ ମାତ୍ରେ ଆନନସୂଚକ ଧୂନପୁସ୍ତକ
 ବଜୁକ ଫଏର କରବେ ଓ ଇଦବାଦ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ
 ମହାରାଣୀଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦାନୁଯାୟୀ ସଲମୀ ଦେବେ
 ଓ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀ ଗୁରକବର୍ଷର ଅଧିକାର
 ରାଧା ଧାରଣ କରବା ଉପଲକ୍ଷେ ଇନଥର
 ଆନନଧୂନ କରବେ ।

୧୦ ।—କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଉତ୍ତର ଗଦ
 ଉପରକୁ ପୁନଶ୍ଚାଗମନ କରବେ । ପ୍ରବଳପ୍ରତାପ
 ଇତ୍ରିୟା ଗବଣ୍ଡିମେଖଳାଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା
 ଉପଦେଶାନୁସାର ଇଂରାଜୀ ବଜୁକା ପ୍ରକାଶ
 କରବେ ଓ ଇହିଁର ଅନୁବାଦ ଉତ୍କଳଭାଷାରେ
 ଜଣେ ଦେଖାୟ କର୍ମଗୁଣକହାରୀ ପାଠ
 କରାଯିବ ।

୧୧ ।—ବନ୍ଧୁତା ପାଠ ଶେଷ ହେଲା ଉତ୍କଳରେ ଦେଶୀୟ ଯେଉଁ ଗୁଣାପ୍ରଭୃତି ବସ୍ତୁଲୋକମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଓ ଉତ୍କଳମର୍ମ କରଣବାହେଉଁ ମନୋମାତ୍ର କରାଯାଇଥିବ ସେମାନଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାଧାରୀ କରି ଜିଲ୍ଲାର ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ କଲେକ୍ଟର ସାହେବମାନେ ପୁଅକୁ ଚାପେ ଗାଦା ନିକଟକୁ ଆଗତ କରିବେ ତଦ୍ୱାରା ଶୁଚିତାୟ ଗବଶ୍ଚିମେଖଳା ଉଚ୍ଚାନୁଭାଷୀ ମୋନକର ଯେ ମର୍ଯ୍ୟାଦାମାନ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିବ ତାହା ସେମାନେ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ମୁଖେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।

୧୨ ।—ଉତ୍କଳ ଥିବା ଦେଶୀୟ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ସାନ ଓ ଅତର ବଞ୍ଚନ ହେଲେ ଉତ୍କଳରେ ଦରବାର ସମାପ୍ତ ହେବ ।”
ଦସ୍ତଖତ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ, ର, ରେବନସା ସାହେବ କମିଶ୍ନର ।

ଦରବାରକୁ ଯିବା ଅଧିକା ବସୟରେ ଏହି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସମସ୍ତ ଗାଡ଼ ଓ ପାଲକା କିଣାକଟି ଫଟକ ବାଟେ ଦରବାର ଘରଠାରୁ ପ୍ରବେଶ କରବ । ଇଂରାଜମାନଙ୍କର ଗାଡ଼ ଗୁଜରାଟଠାରେ ରହିବ ଓ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଗାଡ଼ ପାଲକା ଗିର୍ଜା ନିକଟ ଫଟକ ଦେଇ ବାହାର ଅଧି ପଥରେ ଇଂରାଜବାଜା ବାଜିବା ଭଳି ନିକଟରେ କରାବଦନ ରହିବ ।

ସରା ଗୁଜରାଟ ସମୟରେ ଯତ୍ୟୁର ଖାଲ-ଗାଡ଼ ଓ ପାଲକା ସବୁ କିଣାପାଖ ଫଟକରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଗିର୍ଜା ପାଖ ଫଟକ ଦେଇ ବାହାର ଯିବ । କୌଣସି ଗାଡ଼ ବ ପାଲକା ଅଗ୍ରେଭାଗ ଅପେକ୍ଷାରେ ଜିଜ୍ଞା ହୋଇ ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେବେ ଗାଡ଼ ଅଧିକା ମାତ୍ରାରେ ଅଗ୍ରେଭାଗ ନ ଚାଲିଲେ ତେବେ ଯୁଦ୍ଧର ଭାଙ୍ଗାକୁ ବାହାର କରି ଦେବ ଓ ସେ ଗାଡ଼ ସୁନାବାର ବୁଲି ଅଧିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରେଭାଗ ଚାଲି ରହିଥିବେ ।

ଯେଉଁ ମହାଶୟମାନେ ଦରବାରକୁ ଅମନ୍ଦିତ ହୋଇଥିଲେ ତାହାକୁ ଏସବୁ ବସୟ ଉତ୍କଳରୁ କାଟିବା ଓ ଗାଡ଼ବାନ ଓ ବେଦେଶକୁ ବୁଝାଇ ଦେବା ଉଚିତ ।

ସାମ୍ବାଦିକସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସାୟସ ସାହେବ କଲେକ୍ଟର ତ ୨୯ ନଭେମ୍ବର ନେଇଥିଲେ । ଅଗାମୀ ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ତାହା ପ୍ରବଣ କରି କଲକତ୍ତାକୁ ଯିବେ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟିଏନସି ସାହେବ ଏହାକୁ ଅନୁପସ୍ଥିତ କାଳରେ କଟକର ଏକଟି କଲେକ୍ଟର ଦେବେ ।

କଟକର ଜଜ୍ଞ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହେବ ଗୟାଜିଲ୍ଲାର ଏକଟି ଜଜ୍ଞ ହୋଇଥିଲେ । ଏ ଜିଲ୍ଲାରୁ ସେ ଫେରି ଆସିବାର କଥା ନାହିଁ ।

ଅମେମାନେ ଶୁଣୁଅଛୁ ଯେ କଲେକ୍ଟର ଇଂରାଜୀ ଏଠାରେ ନାନାଦି ବିଲଗା ଦୁବ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଦୋକାନ କରବେ ଓ ବିଲଗରୁ ଦୁବ୍ୟମାନ ଅଣାଇ ଦେବାର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରବେ । ଅଗାମୀ ଫେବ୍ରୁଏରୀ ମାସ ସୁଦ୍ଧା ଦୋକାନ ଫିଟକାର କଲକା ଅଛି ବନ୍ଦୁ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦୋକାନୀଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍କଳରୁ ଅଣିବୁ ଦୋକାନୀ । କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ ଦୁବ୍ୟ ହଲ ବନ୍ଦି ହେଉଅଛି ।

ଶାନ୍ତପର୍ ଅବ୍ ରାଜିଷ୍ଟ୍ରା ବସୟ ସ୍ଥାନକୁ ଜାଣି-ଅଛନ୍ତି ବମେଲରେ ଲୁଣର ମାସଲ ଗରବର୍ଦ୍ଧା-ପେକା ଏବର୍ଷ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକା ଅବାୟ ହୋଇଥିଲା । ମୋଟ ଅମଦାନୀ ଏକକୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଅଟଇ ।

ସମସ୍ତର ନବାବ ଏକସତ ଦସ୍ତୀ ଦର୍ଦ୍ଦା-ରକୁ ଯୋଗୁଅଛନ୍ତି ଏକଦମ ଏକଦମାଦ ଦସ୍ତୀ ସେଠାରେ ଜମା ହେବେ । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଯେତେବେଳେ ସଙ୍ଗେ ହୋଇ ଚାଲିବେ ତେତେବେଳେ ଦେଖିବାକୁ ବଡ଼ କୌତୁକ ହେବ ।

ଗର ମାସ ତା ୧୩ ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସାହାନ୍ତା ବେଳେ ତାହାରେ ରାଜ୍ୟ ଭୂମିକମ୍ପ ହୋଇଥିଲା । ଏକ ମିନଟରୁ ଅଧକସମ୍ପର ଏହା ରହି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏକକ୍ଷରେ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ନିଦ ଭଙ୍ଗାଇ ଦେଇଥିଲା ଓ ସମସ୍ତେ ମନେ କଲେ ଯେ-ମନ୍ତ୍ର ଅସ୍ତର ଏକ ପ୍ରକୟ କାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ । ଯାହା ଦେଉ ଏଥିରେ କିଛି ଅନୁଷ୍ଠାନ ନାହିଁ ।

କଲକତାର କଣ୍ଠମ ଦାଉସର ଜଣେ ବର୍ମ-ଗୁଣ ବାବୁ କ୍ଷେତ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା ବଡ଼େଶାଳୁ ଯିବାବେଳେ ବାଟରେ ତାଙ୍କ ଯେବତୁ ଗୋଟିଏ ଲୁପାର ଶୁଭଦ୍ରା ଭେଟି ଗଲ । ପୁଲିସ୍-ଦ୍ୱାରା ଏଥିରୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଅଛି । କଲକତା ଦେଶରୁ ଏସବୁ ପ୍ରଶଂସନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ।

କଲକତାକୁ ବିନାଭସରୁ ଜଣେ ଅତ୍ର ତେଜା ମନୁଷ୍ୟ ଅଧିକାକୁ କଦାପିମୋକନ

ରାୟଙ୍କ ଘରଠାରେ ଅଛି । ଏ ଲୋକ ଉତ୍କଳ ଓ ସେ ବଦଳ ଯେ ତାହାର ଦାତାରୁ ଦେଖିଛନ୍ତି ଉତ୍କଳ ଥିଲା ତେଜା ମନୁଷ୍ୟ ସତରାତର ଦେଖି ନାହିଁ ।

ସର କାନ ଖୁଣ୍ଟି ଏକ ମାନ୍ୟବର ଉତ୍କଳ ସାହେବମାନେ ଗର ମାସ ତା ୩ରେ ବିଲଗ ଫେରତା ବମେଲରେ ଥିଲେ । ସେଠାରୁ ତେଜା ଦରବାରକୁ ଥିବେ ।

ଅରବଟର ଗୁଜାକୁ ବସା ଯିବା ମାନ୍ୟକ ସବୁମେଖ ଟ ୧୦,୦୦୦ ନେଇଥିଲେ । ବୋଧ ହୁଅଇ ଗୁଣ କରି ବ୍ୟୟ ନ କଲେ ଏଗୁଣା ଅମଲଗ ରାଜ୍ୟ ଯାଉନୁ ନାହିଁ ।

କରୁସରର ମହାରାଜା ଦର୍ଦ୍ଦାରେ ଶୁଭଦ୍ରାରେ ଗୋଟିଏ ନିକରବଦନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅଗଣୀତ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ବାଲୁ ପତଳାକୁ ମହାରାଜାଙ୍କର ପ୍ରଦାନ ଦକ୍ଷର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ।

ଦକ୍ଷପତନ ।

ସନ ୧୮୭୭ । ୨୮ ସାଲର ନୁହେଁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ସହାୟକରେ ହୋଇ ବିନୟନମିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଖ ୧୦୪ ୦ ୦

ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ଜାନୁଏରୀ ମାସ ତା ୧୩ ରାଜ୍ୟ ଶୁକବାର ତଳ ତଳା ଦୁଇପ୍ରଦର ସମ୍ପର୍କ କମିଶନର ସାହେବ ଗୁଣା ଓ ଦେଶୀୟ ବସ୍ତୁ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନାଲବାଗ କୋଠିରେ ବସି କରିବେ ଯେ କୌଣସି ବସ୍ତୁଲୋକଙ୍କର କିଛି ଶକର ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କୌଣସି କଥା ବସେଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ କରିବାର ବ୍ୟା କର୍ମକରିବାର ସ୍ୱର ସେ ଉକ୍ତ ଜାନୁଏରୀ ମାସ ତା ୨୮ ସନବାର ବନ ତଳା ଅଠଅଠାଠାରୁ ଏକଦମ ଗଣ୍ୟ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଯାଉ ସେଠାରେ କିଛି ସଙ୍ଗେ ସାମାନ୍ତ କରି ପାରିବେ ।

ତା ୨୫ ରାଜ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ୧୮୭୭ ମସିହା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ, ର, ରେବନସା ସାହେବ କମିଶ୍ନର

ଏହି ଉତ୍କଳସମିତା ମଧ୍ୟରୁ କଟକର ଦାବଦାର କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ସହାୟକରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲ